

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

สารนิพนธ์
ของ
สุพัฒนา ทองนุ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2548

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

372.142078

ศ 8310

8.3

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

บทคัดย่อ
ของ
สุพัฒนา ทองนุ่น

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2548

h 277019

สุพัฒนา ทองนุ่น. (2548) การ สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษา
และอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
: อาจารย์ไพศาล อ้นประเสริฐ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาและ
อาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (2) เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาและ
อาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ระดับชั้นละ 30 คน ของโรงเรียน
วัดประดู่ฉิมพลี กรุงเทพมหานคร (ปีการศึกษา 2547) ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายของประชากร
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 และวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหา ประสิทธิภาพของชุดการสอนแต่ละชุด ตามเกณฑ์ E1 / E2
และการทดสอบค่า ที่ (t – test) แบบ Dependents

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
ที่สร้างขึ้นมีจำนวน 17 ชุด มีความก้าวหน้าแต่ละชุด มีประสิทธิภาพอยู่ระหว่าง 56.00 / 77.33 – 74.00 / 94.67
2. นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้าน
การศึกษาและอาชีพ มีความก้าวหน้าเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

**CONSTRUCTING A GUIDANCE ACTIVITY TEACHING PACKAGE TO DEVELOP
EDUCATION AND CAREER OF SECOND LEVEL PRIMARY STUDENTS**

**AN ABSTRACT
BY
MISS SUPATTANA THONGNUN**

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2005**

Supattana Thongnun. (2005) *Counstructing a Guidance Activity Teaching Package To Develop Education and Career of Second Level Primary Students*.
Master Project, M.Ed (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok :
Graduate School, Srinakharinwirot University. Master Project Advisor :
Inst. Paisam Unprasert

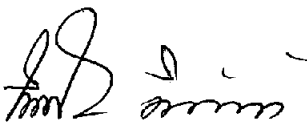
The purpos of this research were : (1) to Construc Teaching Package of Guidance Activity for Education And Career of Second Level - Primary Students.
(2) to study the effecency of each package, Thirty subject of this study were randomly selected from Second Level - Primary students. The research instrument was the education and career guidance activity teaching package. The effecency of each package was analized by E1 / E2 and the education and career progress data were analized by t – test for dependent sample.

The results of this study were as follows

- 1) Sixteen instruction packages of guidance activity to develop educational and career guidance activity of Second Level - Primary students were constructed. The efficiencies E1 / E2 of each package were between 56.00 / 77.33 – 74.00 / 94.67
- 2) The educational and career knowledge of the students paticipated in the instructional package on guidance activity to develop for educational and career knowledge were significantly increased at .01 level.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ของ สุพรรณฯ ทองนุ่น ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

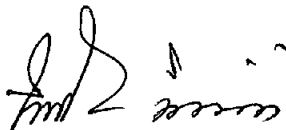
(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

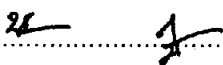
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร ประเสริฐสุข)

คณะกรรมการสอบ

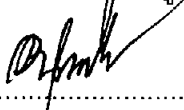
ประธาน

(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

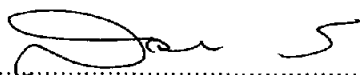
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทา สุริรักษา)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์อนุสรณ์ อรรถศิริ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย ชูชาติ)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำสารนิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ อย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้สถานที่ ในการทำการทดลอง ขอกราบขอบคุณคณะครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี ที่กรุณาสละชั่วโมงสอนเพื่อให้ผู้วิจัยทำการทดลอง และขอขอบใจนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้ ด้วยความรักความเมตตาและเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมอมา

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้อง ๆ นิสิตร่วมรุ่น และผู้ที่รักและหวังดีกับผู้วิจัยทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้อง ในครอบครัว ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และให้กำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่ผู้อ่านได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นคุณงามความดีของบิดามารดา คณาจารย์ ตลอดจนผู้ที่มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

สุพัฒนา ทองนุ่น

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
	ความสำคัญของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	ประชากร.....	3
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
	ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
	กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	5
	สมมติฐานการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ	
	พุทธศักราช 2542.....	8
	ความมุ่งหมายและหลักการ.....	8
	ระบบการศึกษา.....	9
	แนวการจัดการศึกษา.....	11
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
	พุทธศักราช 2544.....	13
	จุดมุ่งหมายและหลักการ.....	13
	โครงสร้างหลักสูตร.....	14
	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	15
	มาตรฐานการเรียนรู้.....	16
	เวลาเรียน.....	16
	การจัดการเรียนรู้.....	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2 (ต่อ)

เอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	19
ความหมาย.....	19
จุดมุ่งหมาย.....	19
หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	19
กรอบความคิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	21
ประเภทกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	22
เอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว.....	23
ความหมาย.....	23
สาระสำคัญของกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2544.....	23
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็กช่วงชั้นที่ 2.....	26
ลักษณะทั่วไปของเด็กในช่วงชั้นที่ 2.....	26
ทฤษฎีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเด็กในช่วงชั้นที่ 2.....	27
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว.....	28
ความหมายของชุดการสอน.....	28
ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว.....	29
ประเภทชุดการสอน.....	30
ส่วนประกอบชุดการสอน.....	31
ขั้นตอนการผลิตชุดการสอน.....	31
ประโยชน์ของชุดการสอน.....	32
การหาประสิทธิภาพชุดการสอน.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน.....	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา.....	36
ความหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา.....	36
จุดมุ่งหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา.....	37
แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา.....	38
แนวทางการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวการศึกษา.....	43
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ.....	44
ความหมายของการแนะแนวอาชีพ.....	44
การจัดบริการแนะแนวอาชีพ.....	44
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ.....	45
กิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับประถมศึกษา.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ.....	51
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
การกำหนดประชากรและการกลุ่มตัวอย่าง.....	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บและรวบรวมข้อมูล.....	55
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	72
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	72
ความสำคัญของการวิจัย.....	72
ขอบเขตการวิจัย.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การอภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก ก.....	89
ภาคผนวก ข.....	129
ภาคผนวก ค.....	313
ภาคผนวก ง.....	315
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	318

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	17
2 พัฒนาการของเด็กในช่วงชั้นที่ 2 (อายุ 10 – 12 ปี) ตามทฤษฎีพัฒนาการ.....	27
3 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง.....	56
4 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	61
5 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของ นักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	62
6 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	63
7 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อทั้งชุด.....	65
8 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อทั้งชุด.....	65
9 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของ นักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อทั้งชุด.....	66
10 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพ	67
11 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพ	68
12 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพ.....	69
13 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4	70

บัญชีตาราง (ต่อ)

[illegible]

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
27	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพของ ชุดที่ 13 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	116
28	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพของ ชุดที่ 14 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	118
29	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพของ ชุดที่ 15 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	120
30	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพของ ชุดที่ 16 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	122
31	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพของ ชุดที่ 17 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	124
32	แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรม แนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4	126
33	แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรม แนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5	127
34	แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรม แนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6	128

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบการศึกษาวิจัย.....	5
2 กรอบแนวคิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	21

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพจะส่งผลให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศนั้น ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ครูและนักเรียนที่ได้รับพระราชทานรางวัล ณ ศาลาดุสิดาลัย วันจันทร์ ที่ 27 กรกฎาคม 2524 ว่า “ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาแก่เยาวชนอย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพซึ่งสามารถดำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด ” (กองวิชาการ สำนักการศึกษา. 2529 : 56)

ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาที่ช่วยสร้างงาน สร้างคน เพื่อประกอบธุรกิจ เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้ยั่งยืน ส่งผลให้มีการปฏิรูปการศึกษา และมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาโดยทั่วไป ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 1)

การพัฒนามนุษย์ให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุขนั้นเป็นสิ่งที่ควรกระทำ โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมเช่นในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม หากไม่มีความพร้อมในด้านการปรับตัว ไม่รู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมดีพอ ขาดทักษะในการตัดสินใจแก้ปัญหา อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตของบุคคลได้ ดังนั้นสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้กระบวนการแนะแนวเป็นกลไกสำคัญในการช่วยเหลือ และส่งเสริมผู้เรียนตั้งแต่เยาว์วัย เพราะจุดมุ่งหมายของการแนะแนวเป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพเหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรมจริยธรรม รู้จักเรียนรู้เชิงพหุปัญญา รู้จักคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหาในช่วงวิกฤติ วางแผนการศึกษาต่อ และพัฒนาดนสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ รวมทั้งดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 :2)

จากการสำรวจโดยใช้คำถามปลายเปิดถามนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) โรงเรียนในสังกัดเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร และการสัมภาษณ์ครูผู้สอนที่กำลังสอนในช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนในสังกัดเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในด้านการเรียนของเด็กนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ มีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ไม่ทำงานส่งครู หรือทำงานไม่เสร็จตามเวลาที่ครูกำหนด เนื่องจากนักเรียนไม่กระตือรือร้นในการทำงาน ลืมทำงานส่งครู ไม่มีทักษะในการวางแผนการทำงานให้สำเร็จลุล่วง ไม่มีความรู้ในวิธีการที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จ ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการแนะแนวมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยเหลือผู้เรียนในด้านการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น สามารถเรียนได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดี สามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากในห้องเรียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

การนำกิจกรรมแนะแนวมาใช้ในการพัฒนานักเรียนในครั้งนี้ ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนานักเรียนในด้านอาชีพด้วย ซึ่งนักเรียนที่อยู่ในระดับช่วงชั้นที่ 2 อายุระหว่าง 10-12 ปี นั้นซูเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 104 -105 ; อ้างอิงจาก Super. 1957) กล่าวว่า พัฒนาการด้านอาชีพอยู่ในระยะเพื่อฝัน อาจจะมีการเล่นหรือการแสดงบทบาทตามความเพื่อฝัน ยังไม่มีการวางแผนเกี่ยวกับอาชีพของตนเองในอนาคตที่แน่นอนชัดเจน และมีพัฒนาการคาบเกี่ยวในระยะความสนใจ คือ ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง พร้อมทั้งคำนึงถึงคุณสมบัติอื่น ๆ ของตนเอง มีความต้องการอยากจะทำอะไร หรือฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ ดังนั้น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพสำหรับเด็กในวัยนี้ ควรจะให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่มี ให้เด็กได้รู้จักอาชีพต่าง ๆ มากขึ้น รู้จักตนเองเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ และมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับอาชีพสุจริต มีแนวทางในการเลือกอาชีพที่อยากจะทำในอนาคต

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งศึกษาทางด้านจิตวิทยาการแนะแนว พิจารณาเห็นว่า การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและอาชีพของนักเรียน จะสามารถนำไปให้ผู้รับผิดชอบด้านการแนะแนวได้นำไปเป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ความสำคัญของการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงแนวทางพัฒนาทางด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4–6) ในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อครูแนะแนว ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนด้านการศึกษาและอาชีพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4–6) โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 210 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียน โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายโดยการจับฉลากได้ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คนได้ ป. 4/2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 จำนวน 30 คนได้ ป. 5 /1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คนได้ ป. 6 /2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 หมายถึง การ จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนในด้านการศึกษาและอาชีพ สามารถลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในขณะที่เรียน มีแรงจูงใจในการเรียน มีความกระตือรือร้นในการทำงานและศึกษาหา ความรู้ สามารถวางแผนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้อย่างเหมาะสม มียุทธวิธีในการ ศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และมีทักษะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่าง เหมาะสม การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพัฒนาการทางการศึกษาต่อและอาชีพ ดังต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม หมายถึง การมีแรงจูงใจในการเรียน ตั้งใจ เรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน สามารถวางแผนเกี่ยวกับการเรียน การรู้จักตนเองในด้านการเรียน

1.2 เทคนิคในการเรียน หมายถึง การมีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้เรียนได้ ประสบความสำเร็จ ได้แก่ เทคนิคการทำการบ้าน การค้นคว้าในห้องสมุด การสร้างสมาธิใน การเรียน การรู้จักตนเองในการเรียน

1.3 แนะนำอาชีพ หมายถึง การรู้จักชื่ออาชีพต่าง ๆ มีความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะการประกอบอาชีพนั้น รู้แนวทางที่จะประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ มีแนวทางใน การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

1.4 **แนะแนวการศึกษา** หมายถึง แนวทางในการศึกษาต่อหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับมัธยมศึกษา และแนวทางในการศึกษาต่อไปเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต

2. ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 หมายถึง เครื่องมือที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสม ประกอบด้วย รูปภาพ ใบงาน ใบความรู้ เกม แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน ที่เกี่ยวกับการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ เพื่อเป็นการสร้างเสริมพัฒนา ป้องกันปัญหาและแก้ปัญหา ในด้านการศึกษาของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวนั้นผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ กิจกรรมกลุ่ม สถานการณ์จำลอง การอภิปรายกลุ่ม และในชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย คำชี้แจงการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อในการจัดกิจกรรม และแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีขั้นตอนในการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพดังต่อไปนี้

2.1 **ขั้นทดสอบความรู้ก่อนเรียน** ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนเพื่อให้ทราบความรู้เดิมของนักเรียน

2.2 **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** ผู้วิจัย ใช้เกม หรือการสนทนาที่เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ

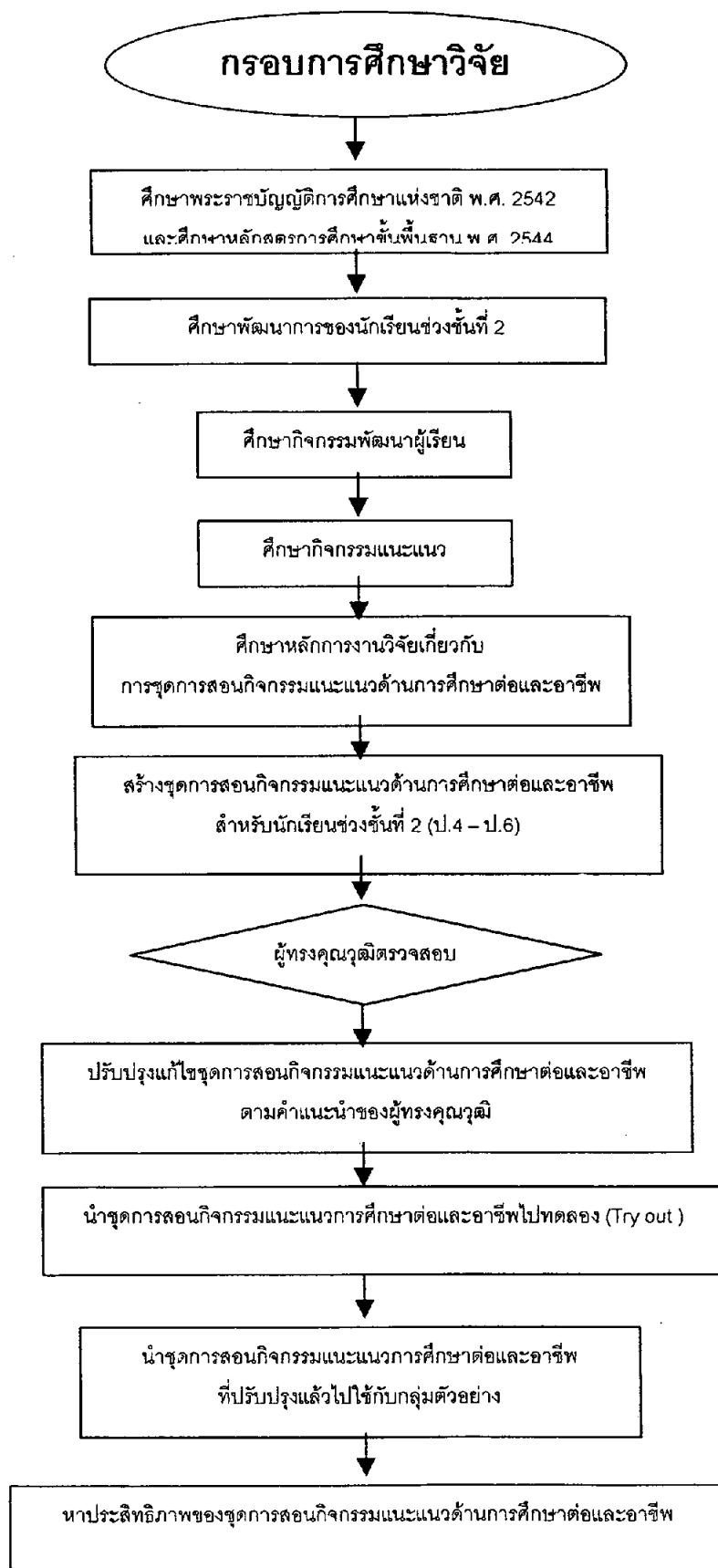
2.3 **ขั้นดำเนินกิจกรรม** ผู้วิจัย ชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามกฎกติกา และวิธีการปฏิบัติกิจกรรม

2.4 **ขั้นสรุป** ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปผลจากการที่นักเรียนได้เรียนในประเด็นที่สำคัญ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2.5 **ขั้นทดสอบความรู้หลังเรียน** ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียนเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน และเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2547

4. ช่วงชั้น หมายถึง ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ภาพประกอบที่ 1 กรอบการศึกษาวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่สร้างขึ้น
มีประสิทธิภาพในการนำไปใช้ในการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

- 1.1 ความมุ่งหมายและหลักการ (หมวด 1 บททั่วไป)
- 1.2 ระบบการศึกษา (หมวด 3)
- 1.3 แนวการจัดการศึกษา (หมวด 4)

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

- 2.1 จุดมุ่งหมายและหลักการ
- 2.2 โครงสร้างหลักสูตร
- 2.3 การจัดการเรียนรู้

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

- 3.1 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.2 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.3 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.4 กรอบความคิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.5 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนว

- 4.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว
- 4.2 สาระสำคัญของกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็กในช่วงชั้นที่ 2

- 5.1 ลักษณะทั่วไปของเด็กในช่วงชั้นที่ 2
- 5.2 ทฤษฎีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเด็กในช่วงชั้นที่ 2

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

- 6.1 ความหมายของชุดการสอน
- 6.2 ความหมายของชุดการสอนแนะแนว
- 6.3 ประเภทของชุดการสอน

- 6.4 ส่วนประกอบของชุดการสอน
- 6.5 ขั้นตอนการผลิตชุดการสอน
- 6.6 ประโยชน์ของชุดการสอน
- 6.7 การหาประสิทธิภาพชุดการสอน
- 6.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน
- 7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา
 - 7.1 ความหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา
 - 7.2 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวด้านการศึกษา
 - 7.3 แนวทางการแนะแนวด้านการศึกษา
 - 7.4 หลักพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
 - 7.5 แนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
 - 7.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวด้านการศึกษา
- 8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ
 - 8.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ
 - 8.2 การจัดบริการแนะแนวอาชีพ
 - 8.3 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการแนะแนวทางอาชีพ
 - 8.4 การจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับประถมศึกษา
 - 8.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

1. เอกสารเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

เนื่องจากการศึกษาไทยในอดีต เน้นให้ความสำคัญกับการท่องจำ ไม่ได้ฝึกฝนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลการวัดและประเมินผลก็มุ่งเน้นตัวความรู้ความจำมากกว่าความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ จึงทำให้ผู้เรียน ไม่ค่อยมีความสุข ค่อนข้างเครียด วิตกกังวลสูง ไม่มีทักษะในการประยุกต์เอาความรู้ไปใช้แก้ปัญหา ตลอดจนไม่ค่อยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านในเอเชีย พบว่ามีคุณภาพด้อยกว่าเพื่อนบ้านมาก ดังนั้นรัฐจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาขึ้น และมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 ซึ่งจะกล่าวถึงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังต่อไปนี้

1.1 ความมุ่งหมายและหลักการ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการไว้ใน หมวด 1 บททั่วไป ไว้ดังนี้

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจใน ความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจน จินตนาการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

จากมาตรา 6 ถึง มาตรา 8 สรุปได้ดังนี้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อที่จะพัฒนาคน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มุ่งเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง ตลอดจนให้มีความสามารถที่จะ ประกอบอาชีพของตนเองได้ รู้จักใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง จัดการศึกษาให้สามารถศึกษาได้ ตลอดชีวิตและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.2 ระบบการศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดระบบการศึกษาไว้ หมวด 3 ดังนี้

มาตรา 15 การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

1. การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษาหลัก สูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษา ที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไข สำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตาม ความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่นๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดแบบหนึ่งหรือ ทั้งสามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือ

ต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน

มาตรา 16 การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญา การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น
2. โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนของเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น
3. ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

จากมาตรา ๑๕ ถึง มาตรา ๑๘ สรุปได้ดังนี้ ในระบบการศึกษามีการจัดการศึกษา 3 รูปแบบคือ

1. การศึกษาในระบบ มี 2 ระดับคือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่า 12 ปี ก่อนอุดมศึกษา
2. การศึกษานอกระบบ มีความยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคล
3. การศึกษาตามอัธยาศัย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความสนใจ โดยสถานศึกษาสามารถจัดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง 3 รูปแบบก็ได้ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนได้

1.4 แนวการจัดการศึกษา

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาไว้ใน หมวด 4 และจะกล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาใน มาตราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน
3. ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
4. ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง
5. ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ให้สถานศึกษา ใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินผู้เรียนตาม วรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการ ศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบ อาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตาม วัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมมีปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึง ประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคล ตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความ เหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ สาระ ของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับหลักสูตรการศึกษา ระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะ พัฒนาวิชาการ วิชาชีพขั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากมาตรา 22 ถึง มาตรา 30 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแนวนโยบายด้านการศึกษา สรุปได้ว่ากระบวนการแนวนโยบายมีส่วนช่วยให้แนวทางในการจัดการศึกษาบรรลุตามความต้องการ ของ พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้ ในด้านการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักตนเอง มีทักษะ ในการประกอบอาชีพ และเลือกกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของ ตนเอง เป็นต้น

2. เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จะได้กล่าวถึงตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1 จุดมุ่งหมายและหลักการ

2.1.1 จุดมุ่งหมาย กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 4) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1.1.1 เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

2.1.1.2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

2.1.1.3 มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการมีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

2.1.1.4 มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต

2.1.1.5 รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

2.1.1.6 มีประสิทธิภาพในการผลิตและบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

2.1.1.7 เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.1.8 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนสิ่งแวดล้อม

2.1.1.9 รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

2.1.2 หลักการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 4) ได้ให้หลักการเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ว่าไว้ดังนี้

2.1.2.1 เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.1.2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูป แบบครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายและหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ สอนองตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 โดยมุ่งเน้นที่ความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีศักยภาพในด้านต่างๆ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.2 โครงสร้างหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 5-8) จึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

2.2.1 ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-4

2.2.2 สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็นสอง กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้าง พื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยีและภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะ กลุ่มวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้น สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

2.3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

2.3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

2.4 มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่ง กำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

2.5 เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชม.

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชม.

โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชม.

โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่1	ช่วงชั้นที่2	ช่วงชั้นที่3	ช่วงชั้นที่4
	(ป.1 - 3)	(ป.4 - 6)	(ม.1 – 3)	(ม.4 – 6)
	← การศึกษาภาคบังคับ →			
	← การศึกษาขั้นพื้นฐาน →			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	▲	▲	▲	▲
เวลาเรียน	ประมาณปีละ	ประมาณปีละ	ประมาณปีละ	ประมาณปีละ
	800 -1,000	800 -1,000	800 -1,000	800 -1,000
	ชม	ชม	ชม	ชม

- หมายเหตุ :
- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา
 - สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิด และการทำงาน
 - ▲ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการพัฒนาด้านตามศักยภาพ

ที่มา : กรมวิชาการ. (2545 :10)

สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการคิดและการทำงาน กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการพัฒนาด้านตามศักยภาพ

สรุปได้ว่า การกำหนดโครงสร้างทำให้มีความสะดวกและชัดเจน ทั้งระดับช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ และเวลาเรียน จะเห็นได้ว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นมุ่งเน้นให้เพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้พัฒนาความสามารถตามศักยภาพของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม กิจกรรมแนะแนวเป็นหนึ่งในลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนา เสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน อีกทั้งการพัฒนาตัวผู้เรียนให้ก้าวสู่โลกอาชีพด้วย

2.6 การจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 21-22) อธิบายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณแล้ว ยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางด้านอารมณ์ โดย การปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื่องจากประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในโลกกำลังประสบปัญหาด้านสังคมเป็น อย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของความขัดแย้งทั้งความคิดและการกระทำของตัวบุคคล องค์กร และ สังคม ฉะนั้นสถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ หาทางแก้ไข โดยเฉพาะ ส่วนที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมเป็นกรณีพิเศษด้วย การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการ และวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการ เรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่ คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เนื้อหาและกระบวนการต่างๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการ เป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการ เรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจัดได้หลายลักษณะเช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว
2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน
3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ
4. การบูรณาการแบบโครงการ

สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐานนอกจากมุ่งปลูกฝังทางด้านสติปัญญาแล้วยังมุ่งเน้นให้เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่นด้วย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ได้ สามารถบูรณาการรูปแบบการสอน บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยจัดเป็นหลายลักษณะดังกล่าวได้

3. เอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2544

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะได้กล่าวถึงตามหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ความหมาย

กรมวิชาการ (2545 : 3) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมเจตคติคุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

3.2 จุดมุ่งหมาย

กรมวิชาการ (2546 : 2) โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

3.2.1 พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม

3.2.2 พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

3.2.3 เข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเองจากความหมายและจุดมุ่งหมาย สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยจัดเพิ่มเติมจากกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม

3.3 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ (2546 : 2-3) โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้มีหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

3.3.1 มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

3.3.2 จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนและวัฒนธรรมที่ดำรง

3.3.3 บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน

3.3.4 ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง

3.3.5 จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม

3.3.6 มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา

3.3.7 ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย

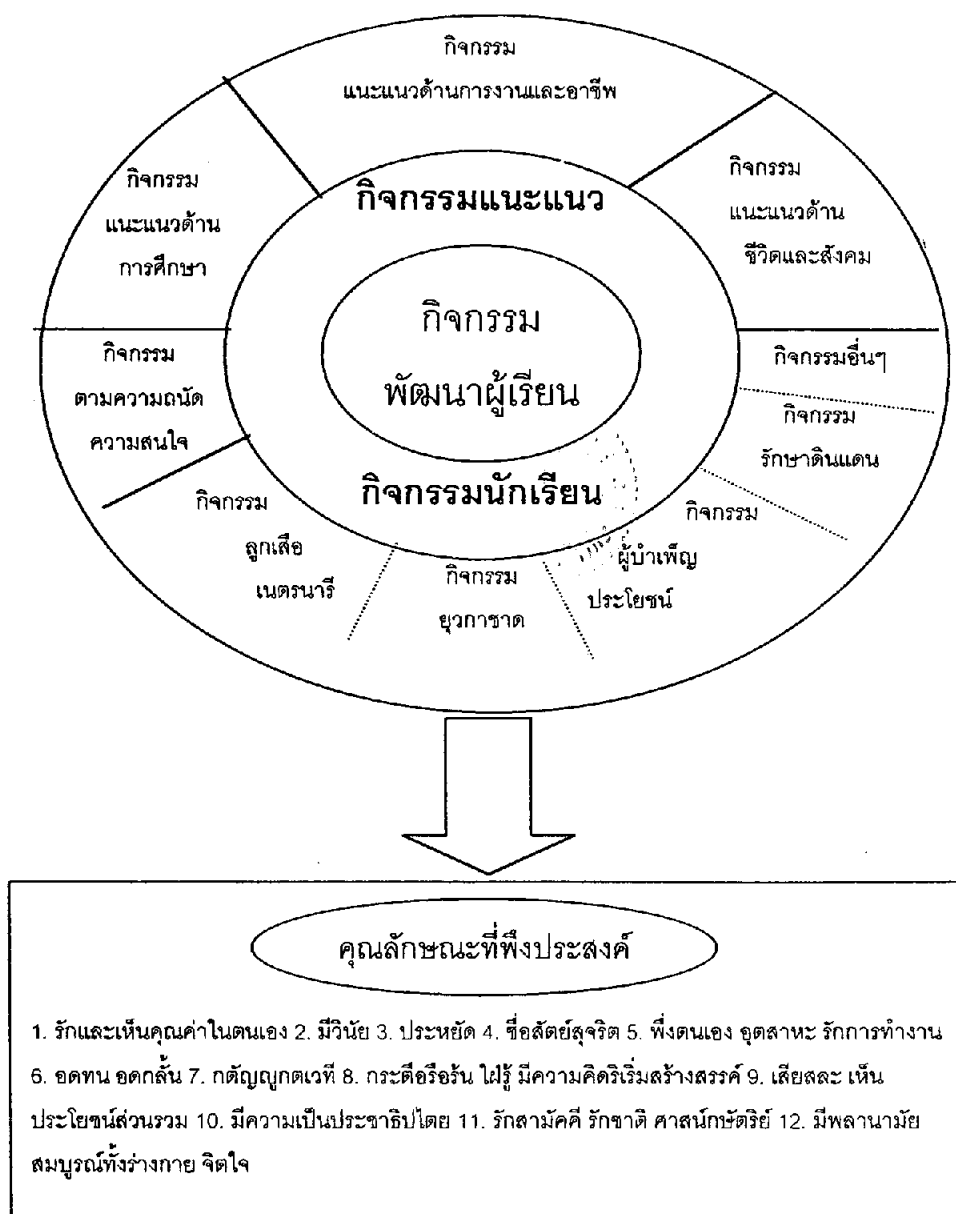
3.3.8 ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

3.3.9 มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า หลักในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นต้องเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นรูปธรรมโดยให้เหมาะสมกับช่วงวัยและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ซึ่งจะยึดผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการหลักให้มีครูเป็นที่ปรึกษา ทุกกิจกรรมสามารถประเมินผลได้อย่างเหมาะสม

3.4 กรอบความคิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กรมวิชาการ (2546:5) โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้ นำเสนอกรอบแนวคิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน โดยมีผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 12 ประการ

3.5 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน กรมวิชาการ (2546 : 6 - 7) โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม หรือ 3 ประเภท คือ

3.5.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนจะต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ นอกเหนือจากกิจกรรมแนะแนวในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้ว สถานศึกษาต้องจัดระบบแนะแนวให้บริการช่วยเหลือนักเรียนทุกคน เพื่อให้รู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพที่เหมาะสม และเสริมสร้างบุคลิกภาพลักษณะนิสัย การปรับตัวที่เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งความสามารถในการจัดการกับปัญหาทางด้านอารมณ์ สังคมได้อย่างมีความสุข

3.5.2 กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน หรือกิจกรรมพัฒนาสาระการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐหรือเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถพิเศษ ที่ไปสู่ความเป็นเลิศหรือศิลปิน เช่น เป็นนักวิทยาศาสตร์ นักโต้วาที นักแสดง นักดนตรี นักร้อง เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายของรัฐเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เช่น รักการออกกำลังกาย มีน้ำใจนักกีฬา การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

3.5.3 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝังความเป็นระเบียบวินัยซื่อสัตย์ สุจริต มีความรักสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภทถึงแม้จะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะแตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา เป็นการเสริมเติมเต็มให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

4. เอกสารเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว

4.1 ความหมายของกิจกรรมแนะแนว จากการศึกษา พบว่า มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนวไว้ ดังนี้

ปราณี เกกิงพล (2515 : 332) กล่าวถึง กิจกรรมแนะแนวว่า หมายถึง บริการต่างๆ ในโครงการแนะแนว

พิไล แยมงามเหลือ (2521 : 6) ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนวสรุปได้ว่า หมายถึง บริการข่าวสารและข้อมูล เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจ รู้จักและเข้าใจตนเองได้อย่างถูกต้อง เช่น การบริการสำรวจและประเมินตนเอง การปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน และทางโรงเรียน นอกจากนี้ยังช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ให้การดำเนินชีวิตในสังคมให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเป็นการเตรียมวางแผนการศึกษาและเลือกอาชีพในอนาคต

จำเนียร ช่างโชติ (2524 : 332) ได้กล่าวถึงกิจกรรมแนะแนวพอสรุปได้ว่ากิจกรรมแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการแนะแนว ซึ่งจำเป็นต้องจัดให้กับนักเรียนทุกคนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึง ระดับอุดมศึกษา และมีรูปแบบของการจัดในแต่ละระดับต่างกัน โดยมีทั้งการจัดกิจกรรมแนะแนวเป็นรายบุคคล (Individual Guidance) และการจัดเป็นกลุ่ม (Group Guidance) จุดประสงค์เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง โลกของงานอาชีพรวมทั้งมีการปรับปรุงด้านสังคมและลักษณะนิสัย เพื่อการดำเนินชีวิตที่ดีในสังคม

จินดาภรณ์ อังสุวรรณโชติ (2525 : 7) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างเยาวชนทั้งในด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกาย

วิภาภรณ์ เรือนทิพย์ (2530 : 9) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมแนะแนว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดเพื่อเสริมสร้างทักษะทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อสังคมและประเทศชาติ

จากความหมายของกิจกรรมแนะแนวที่กล่าวมา สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนมีความจำเป็นต้องจัดขึ้นให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ ความสามารถที่ได้จากกิจกรรมแนะแนวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการเลือกอาชีพ

4.2 สาระสำคัญของกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544

4.2.1 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว กรมวิชาการ (2546 : 24) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ที่สำคัญของ การจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ ดังนี้

4.2.1.1 เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

4.2.1.2 เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสาร แหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว สังคม เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพได้เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง

4.2.1.3 เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพ ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.2.1.4 เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ในงานอาชีพ และมีเจตคติ ที่ดีต่ออาชีพสุจริต

4.2.1.5 เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมที่ดีงามในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างวินัย คุณธรรม และ จริยธรรม แก่ผู้เรียน

4.2.1.6 เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และ ประเทศชาติ

4.2.2 หลักการของกิจกรรมแนะแนว ในการจัดกิจกรรมแนะแนว ทางกรมวิชาการ (2546 : 24- 25) ได้ยึดหลักการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังนี้

4.2.2.1 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจและ ธรรมชาติของผู้เรียน

4.2.2.2 จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ที่ต้องสนองตอบ จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

4.2.2.3 จัดกิจกรรมเพื่อผู้เรียนทุกคนโดยครอบคลุมด้านการศึกษา การงานและ อาชีพ ชีวิตและสังคม

4.2.2.4 จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิด และ ตัดสินใจ

4.2.2.5 จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ด้วยการ ปฏิบัติจนเกิดทักษะหรือการเรียนรู้

4.2.2.6 ให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีครูแนะแนวทำหน้าที่เป็น พี่เลี้ยงและประสานงาน

4.2.3 ลักษณะของกิจกรรมแนะแนว กรมวิชาการ (2546 : 25-26) ได้อธิบายถึง กิจกรรมแนะแนวว่าเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

4.2.3.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจ

4.2.3.2 สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา การงาน อาชีพ ชีวิตและสังคม เพื่อใช้ในการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อ อาชีพ ที่เหมาะสมกับตนเอง

4.2.3.3 เสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ และปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

4.2.3.4 เสริมสร้างค่านิยมที่ดี วินัย คุณธรรม และจริยธรรม

4.2.3.5 เพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะในวิชาการต่างๆ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีนิสัยรักการทำงานและสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง

4.2.3.6 จัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมหรือครูเป็นผู้ริเริ่ม เป็นที่ปรึกษา โดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียน เพื่อทำกิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆและแก้ปัญหาผู้เรียนได้

4.2.3.7 จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2.3.8 เป็นกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาวิชาการ แต่เน้นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และบูรณาการให้สอดคล้องกับชีวิตจริง

4.2.3.9 วัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม โดยมีการประเมินผลจากเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการผ่านช่วงชั้น

4.2.3.10 สรุปการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนดและนำเสนอผู้ที่เกี่ยวข้อง

4.2.4 กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว

จากการศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนว มีดังต่อไปนี้

4.2.4.1 สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางและแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว

4.2.4.2 ศึกษาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนที่ได้จากการสำรวจ เพื่อทราบปัญหา ความต้องการและความสนใจ นำไปกำหนดสาระและรายละเอียดของกิจกรรมแนะแนว

4.2.4.3 กำหนดสัดส่วนสาระของกิจกรรมในแต่ละด้าน ครอบคลุมด้านการศึกษา การงานและอาชีพ ชีวิตและสังคม ให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการและความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียนเป็นหลัก ทั้งนี้ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัด สาระของกิจกรรม

4.2.4.4 กำหนดแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว เมื่อ กำหนดสัดส่วน สาระของ กิจกรรมในแต่ละด้านแล้วว่า แต่ละภาคเรียนจะต้องจัดกิจกรรมแนะแนวในสาระด้านใด จำนวนกี่ ชั่วโมง ต่อมาจะต้องกำหนดรายละเอียดของแต่ละด้านไว้ให้ชัดเจนว่าควรมีเรื่องอะไรบ้าง เพื่อจะได้จัดทำเป็นรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมย่อยต่อไป

4.2.4.5 การจัดทำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม เริ่มตั้งแต่กำหนดชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลาเนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล

4.2.4.6 ปฏิบัติตามแผน วัดประเมินผล สรุปรายงาน

5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของเด็กในช่วงชั้นที่ 2

5.1 ลักษณะทั่วไปของเด็กในช่วงชั้นที่ 2

กองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2546 : 6 – 8) สรุปลักษณะของเด็กในช่วงชั้นที่ 2 หรือวัยประถมปลายไว้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะทางร่างกาย

ในช่วงอายุนี้เด็กผู้หญิงเจริญเติบโตเร็วกว่าผู้ชายรูปร่างมีการเปลี่ยนแปลง ต้องมีการปรับตัว เด็กจะกังวลและมีความอยากรู้อยากเห็นสูง ควรให้ความรู้ในเรื่องเพศศึกษาเด็กผู้ชายชอบเล่นรุนแรง ซึ่งถ้าเป็นการเล่นที่รุนแรงเกินไปจนเป็นอันตราย ควรอธิบายและชักจูงให้ไปทำกิจกรรมอื่นๆ เด็กวัยนี้มีความสามารถทำงานละเอียดได้ดีขึ้น ควรสนับสนุนให้เด็กทำงานด้านนี้ เช่น ทำเครื่องบินดินเผา เล่นดนตรี การวาดรูป เป็นต้น เพื่อช่วยให้เด็กใช้มือได้ดีขึ้น

5.1.2 ลักษณะทางอารมณ์

เด็กวัยนี้สามารถยอมรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มีเหตุผลรู้จักพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ด้วยใจเป็นธรรมมากขึ้น ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากการร่วมแสดงความคิดเห็นมากกว่า การท่องจำความขัดแย้งระหว่างข้อตกลงของกลุ่ม และกฎของผู้ใหญ่อาจทำให้เกิดปัญหาได้ แต่ถ้าวางระเบียบวินัยในการปกครองอย่างเหมาะสมและยุติธรรม ปัญหานี้จะไม่เกิดขึ้น ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตั้งกฎเกณฑ์เกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียน ในกลุ่ม เพื่อลดความขัดแย้งดังกล่าว

5.1.3 ลักษณะทางสังคม

เด็กวัยนี้กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมากต้องการเป็นคนดังในกลุ่มเพื่อน มีการขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มจึงควรดูแลอย่างใกล้ชิด การกีฬาที่เล่นเป็นทีมได้รับความนิยมมากขึ้นมีความรักพวกพ้องมากขึ้น ควรชักจูงให้มีการเล่นรวมกันซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนกลุ่มบ้างแต่ไม่ควรทำบ่อยนัก การตีใจในแบบหิวหาหรือนิยมคนเก่ง จะพบเสมอในเด็กวัยนี้ อาจเป็นการตีใจครู นักกีฬาหรือดารา ควรลดความซาบซึ้งที่เด็กมีลง แต่ไม่ควรทำเป็นเรื่องตลก ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียได้

5.1.4 ลักษณะทางสติปัญญา

เด็กในวัยนี้ตั้งความหวังในการทำงานสูง และต้องการให้ได้ผลสมบูรณ์ ดังนั้น เมื่อไม่สามารถทำได้ตามความคาดหวังจะเกิดความคับข้องใจและรู้สึกเสียดาย จึงควรให้เด็กทำในสิ่งที่ยาก ๆ ไปก่อน แล้วจึงค่อยยากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อให้เด็กรู้ความสามารถของตนเองและมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ เด็กวัยนี้ต้องการความเป็นอิสระ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังต้องการ

ความช่วยเหลือ สนับสนุน และแนะแนวทางซึ่งลักษณะเหล่านี้อาจทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เป็นระเบียบไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้ใหญ่จึงควรมีความอดทนและพยายามเข้าใจให้มากที่สุด เด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็นในทุก ๆ เรื่อง และจะสนใจในระยะสั้น ๆ จึงไม่ควรบังคับให้เด็กทำในเรื่องที่เด็กไม่สนใจแล้ว ควรให้เด็กทำกิจกรรมหลายอย่าง และให้เด็กเลือกเองว่าชอบกิจกรรมใดมากที่สุด แต่ทั้งนี้ควรสอนให้เด็กรู้จักพากเพียรพยายามและให้กำลังใจ ให้เด็กทำได้ดีที่สุด โดยที่ไม่รู้สึกว่าถูกบังคับ

5.2 ทฤษฎีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเด็กในช่วงชั้นที่ 2

วิภาพร มาพบสุข (2540:104-111) กล่าวถึงลักษณะพัฒนาการของเด็กในช่วงชั้นที่ 2 (อายุ 10-12 ปี) ตามทฤษฎีพัฒนาการสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 พัฒนาการของเด็กในช่วงชั้นที่ 2 (อายุ 10 – 12 ปี) ตามทฤษฎีพัฒนาการ

ทฤษฎีพัฒนาการ	ลักษณะพัฒนาการของเด็กในช่วงชั้นที่ 2
ทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญาและความคิดของเพียเจท์	เด็กสามารถอ้างอิงด้วยเหตุผลได้โดยไม่ขึ้นกับการรับรู้ตามลักษณะรูปร่าง มีความคิดในมุมกลับได้ เช่นการทดลองเกี่ยวกับแก้วน้ำ 2 ใบที่เท่ากัน และเทน้ำจากใบหนึ่งไปใส่แก้วที่ใบเล็กกว่า เด็กวัยนี้สามารถตอบได้ว่าปริมาณน้ำทั้งสองแก้วเท่ากัน แม้จะมีระดับน้ำไม่เท่ากัน แสดงให้เห็นว่าเด็กวัยนี้มีความคิดในใจรู้ถึงความคงตัวของสสาร มีการเปรียบเทียบขนาดได้ เช่น ความใหญ่กว่า มากกว่า น้อยกว่า ยาวกว่า สั้นกว่าได้ รู้จักการแบ่งกลุ่มการเรียงลำดับ
ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก	ระดับที่2 ระดับจริยธรรมตามกฎหมายสังคม เริ่มพัฒนาหลังอายุ 10 ปี ขั้นที่ 3 เชื้อพึงกฎข้อบังคับเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม เด็กจะพยายามคล้อยตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมว่าเขาเป็น เด็กดี ขั้นที่ 4 เชื้อพึงและทำตามกฎหมาย และข้อบังคับ เด็กจะประพฤติให้ถูกต้องตามข้อบังคับของกฎหมาย เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม

ตาราง 2 (ต่อ)

ทฤษฎีพัฒนาการ	ลักษณะพัฒนาการของเด็กในช่วงชั้นที่ 2
ทฤษฎีพัฒนาการความต้องการทางเพศ	ขั้นแฝงเร้น (Latency Stage) อายุ 6 –12 ปี ระยะนี้ฟรอยด์กล่าวว่าเด็กจะมีความเก็บกดทางเพศเด็กชายมักเล่นกับเด็กชาย เด็กหญิงมักเล่นกับเด็กหญิง เด็กมีความอยากรู้อยากเห็น ความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นการทดแทนความพอใจทางเพศ เด็กในขั้นนี้มีพัฒนาการทางสังคม ต้องฝึกทักษะเพื่อปรับตัวให้เข้ากับงานในหน้าที่ของตนเอง
ทฤษฎีจิตสังคมของอีริคสัน	ขั้นนี้อยู่ในวัย 6 - 12 ปี เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา ร่างกายและรู้กฎเกณฑ์ของสังคมดี มีเหตุผล เด็กจะชอบทำอะไรด้วยตนเอง ถ้าเด็กได้รับคำชมเชยจากผู้ใหญ่ จะทำให้เด็กมีความขยันหมั่นเพียรและรู้สึกว่าคุณค่า ถ้าหากได้รับการตำหนิบ่อย ๆ เด็กจะเบื่อและรู้สึกว่าคุณค่าเองมีปมด้อย และมีทัศนคติไม่ดีต่อตนเอง
ทฤษฎีพัฒนาการของชัลลิแวน	ระยะวัยเด็ก คืออายุประมาณ 4 – 11 ปี เด็กวัยนี้จะเริ่มปลีกตัวออกจากพ่อแม่ และสนใจที่จะไปร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะกับเพื่อน ๆ ในวัยเดียวกัน วัยนี้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการแข่งขัน การร่วมมือ และรู้จักควบคุมพฤติกรรม ระยะย่างเข้าสู่วัยรุ่น คืออายุประมาณ 11 – 13 ปี เด็กวัยนี้ต้องการมีเพื่อนเพศเดียวกัน ระยะนี้มีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมาก

6. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

6.1 ความหมายของชุดการสอน

แอสบี (Ashby. 1972 : 15-17) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นเครื่องมือช่วยสอนที่ประกอบด้วย รูปภาพ สไลด์ เพลง และเทปเสียงที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น หลังจากที่นักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนจบแต่ละบทเรียบร้อยแล้วนักเรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเองจากการทำแบบทดสอบที่มาอยู่ในชุดการสอน

กู๊ด (Good. 1973 : 306) กล่าวว่าชุดการสอน หมายถึง โปรแกรมการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละชุดการสอน ซึ่งได้แก่ คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ไว้อย่างครบถ้วน

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2522 : 151) กล่าวว่า ชุดการสอน หมายถึง ระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์แต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองเพื่อให้การสอนของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ชุดการสอนประกอบด้วยคู่มือในการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ การมอบหมายงานเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวางยิ่งขึ้น

เป็รื่อง โกมุท (2518 : 1) กล่าวว่าชุดการสอนเป็นสื่อประสม (Muti-Media) ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยหัวข้อ เนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วย โดยจัดไว้เป็นชุดหรือกล่อง หรือซอง ภายในจะมีคู่มือการใช้ที่ประกอบด้วย รายละเอียดและคำแนะนำต่าง ๆ รวมทั้งสื่อการสอนที่จำเป็นสำหรับประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 129) กล่าวว่าชุดการสอนหมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการเรียนอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาวิชา และอีกอย่างหนึ่งอาจเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิด สื่อการเรียนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าสื่อประสม เรานำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าชุดการสอน หมายถึง การนำสื่อประสมหลายอย่างที่สอดคล้องกับเนื้อหา มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย โดยมีจัดไว้เป็นชุด ๆ ในกล่อง หรือ ซอง ประกอบด้วย คู่มือในการใช้ คำชี้แจง สื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา

6.2 ความหมายของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2529 : 66-67) กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยใช้สื่อประสมประกอบด้วยรูปภาพ เทปเพลง วีดิทัศน์ เกม แบบฝึกหัด โดยจัดไว้เป็นชุดหรือกล่องหรือซอง ภายในประกอบด้วยคู่มือครู คู่มือนักเรียน รวมทั้งสื่อในการจัดกิจกรรมแต่ละเรื่อง

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545). การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว 2507 หน้า 80. กล่าวว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อประสม เช่นรูปภาพวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง เอกสารที่บันทึกรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งเกม กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดไว้เป็นชุด หรือกล่อง หรือซอง และภายในกล่องหรือซอง จะบรรจุคู่มือครู คู่มือผู้เรียน และสื่อประกอบกิจกรรมแต่ละเรื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวหมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อประสมที่สอดคล้องกับกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วยรูปภาพ เทปบันทึกเสียง

เกม แบบฝึกหัด จัดไว้เป็นกล่อง หรือซอง มีคู่มือครู คู่มือนักเรียนประกอบการใช้ รวมทั้งสื่อในการจัดกิจกรรมในแต่ละเรื่อง

6.3 ประเภทของชุดการสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 129-130) ได้แบ่งประเภทของชุดการสอนไว้ 3 ประเภทดังนี้

6.3.1 ชุดการสอนสำหรับประกอบการบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าชุดการสอนสำหรับครูใช้ คือเป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ให้ครูใช้ประกอบการบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลงและเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเนื้อหาวิชาเพียงหน่วยเดียว และใช้กับนักเรียนได้ทั้งชั้น

6.3.2 ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนแบบนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกันและอาจจัดการเรียนรู้ในรูปของศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนเป็นแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วยชุดการสอนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์ที่มีสื่อการเรียนรู้หรือบทเรียนครบชุด ตามจำนวนผู้เรียนในศูนย์กิจกรรมนั้น การเรียนอาจจัดในรูปแบบรายบุคคลหรือผู้เรียนทั้งศูนย์เรียนร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่มอาจต้องการความช่วยเหลือ จากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เอง ในขณะที่ทำกิจกรรมการเรียนรู้หากมีปัญหา ผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละศูนย์แล้ว ผู้เรียนอาจจะสนใจในการเรียนเสริมเพื่อเจาะลึกถึงสิ่งที่เรียนรู้ได้อีก จากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่ต้องรอคอยบุคคลอื่น

6.3.3 ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคลเมื่อศึกษาจบแล้ว จะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดอื่นตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันที ในฐานะผู้ประสานงาน หรือผู้ชี้แนะแนวทางการเรียน ชุดการสอนนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนสุดขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น อันเป็นการถูกต้องและยุติธรรมในการจัดการเรียนการสอน ในปัจจุบันชุดการเรียนการสอนแบบนี้บางครั้งเราเรียก บทเรียนโมดูล (Instructional Module)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรก คือ ชุดการสอนสำหรับประกอบการบรรยาย หรือชุดการสอนสำหรับครูใช้ เป็นชุดการสอนที่เปลี่ยนการพูดบรรยายของครูเป็นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ประเภทที่ 2 ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่ม ประเภทที่ 3 ชุดการสอนรายบุคคล

6.4 ส่วนประกอบของชุดการสอน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522 : 153) กล่าวว่าส่วนประกอบที่สำคัญของชุดการสอน มีดังนี้

6.4.1 คู่มือครู เป็นคู่มือครูและแผนการสอนสำหรับครูและนักเรียนตามลักษณะของชุดการสอน ภายในคู่มือครูจะชี้แจงวิธีการใช้ชุดอย่างละเอียด ครูและนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามคำชี้แจง จึงสามารถใช้ชุดการสอนอย่างได้ผล คู่มือครูอาจทำเป็นเล่ม หรือแผ่น ประกอบด้วยคำชี้แจงสำหรับครู บทบาทครู การจัดชั้นเรียนพร้อมแผนผัง แผนการสอน และแบบฝึกปฏิบัติ

6.4.2 บัตรคำสั่ง (คำแนะนำ) เพื่อให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่าง ที่มีอยู่ในชุดการสอนแบบกลุ่มและชุดการสอนแบบรายบุคคล บัตรคำสั่งประกอบด้วยคำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม และการสรุปบทเรียน ซึ่งอาจสรุปบทเรียนโดยใช้คำอธิบายหรือการตอบคำถาม บัตรคำสั่งต้องมีถ้อยคำกะทัดรัด เข้าใจง่าย ชัดเจน ครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ ผู้เรียนต้องอ่านบัตรคำสั่งให้เข้าใจเสียก่อน แล้วจึงปฏิบัติตามเป็นขั้น ๆ ต่อไป

6.4.3 เนื้อหาหรือประสบการณ์ จะบรรจุอยู่ในรูปสื่อการสอนต่าง ๆ อาจประกอบด้วยบทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ เทปบันทึกเสียง แผ่นภาพโป่งใส หุ่นจำลอง รูปภาพ เป็นต้น ผู้เรียนจะต้องศึกษาจากสื่อการสอนต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอนตามคำสั่งที่กำหนดไว้ให้

6.4.4 แบบประเมินผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน อาจอยู่ในรูปของแบบฝึกหัด ให้เติมคำสั่งในช่องว่าง จับคู่เลือกคำตอบที่ถูกต้อง หรือให้ดูผลจากการทดลอง หรือทำกิจกรรม

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าส่วนประกอบที่สำคัญของชุดการสอน ได้แก่ คู่มือครู บัตรคำสั่ง เนื้อหา แบบประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ชุดการสอนที่สร้างขึ้นสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

6.5 ขั้นตอนการผลิตชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 123) ได้กล่าวถึงการผลิตการสอนโดยยึดตามรูปแบบการผลิตชุดการสอนแผนจุฬา ฯ (Chula plan) โดยแบ่งเป็น 10 ขั้นตอนได้ดังนี้

6.5.1 กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยา ตามที่เห็นเหมาะสม

6.5.2 กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่ให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือหนึ่งครั้ง

6.5.3 กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตนเองว่า ในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดออกมาเป็นหัวเรื่อง

6.5.4 กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

6.5.5 กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปก่อนและเปลี่ยนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและกำหนดเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6.5.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งจะเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำ คำถาม เขียนภาพ เล่นเกม เป็นต้น

6.5.7 กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

6.5.8 เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ ในกล่องที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองการประสิทธิภาพเรียกว่า “ชุดการสอน”

6.5.9 หาประสิทธิภาพชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอนผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

6.5.10 การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอน และตามระดับการศึกษาโดยกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นประเมินผลก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นความรู้เดิมของผู้เรียน (ใช้เวลา 10-14 นาที)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่วิชาเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือให้มีการแบ่งกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสรุปผลการสอน เพื่อสรุปมโนทัศน์และหลักการที่สำคัญ

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นประเมินผลหลังเรียน เพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เปลี่ยนไป

สรุปได้ว่าขั้นตอนการผลิตชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นควรดำเนินการเป็นขั้นตอน เริ่มจาก กำหนดเรื่องที่จะสอน กำหนดสาระ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดกิจกรรมและการประเมินผล ผลิตสื่อ กำหนดเกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพชุดการสอน แล้วจึงนำชุดการสอนไปใช้

6.6 ประโยชน์ของชุดการสอน

มนตรี แยมกสิการ และคนอื่น ๆ (2528 : 1) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้

6.6.1 ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ เพราะชุดการสอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน

6.6.2 ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้ได้ตามความสามารถ ความสนใจ หรือความต้องการของตนเอง

6.6.3 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

6.6.4 ช่วยผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกัน

6.6.5 ทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอิสระจากบุคลิกของครู ชุมชนการสอนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าผู้สอนจะมีสภาพ หรือความคับข้องอารมณ์มากน้อยเพียงใด

6.6.6 เนื่องจากช่วยในการถ่ายทอดเนื้อหาได้ แม้ครูจะพูดไม่เก่งก็สามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.6.7 ช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามความสามารถ

6.6.8 ช่วยลดภาระ สร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครูเพราะชุดการสอนผลิตไว้เป็นหมวดหมู่สามารถนำไปใช้ได้ทันที

6.6.9 ช่วยขจัดปัญหาขาดแคลนครู เพราะชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองหรือต้องการความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อย

6.6.10 ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้แบบต่อเนื่องหรือการศึกษานอกระบบ เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอน ผู้เรียนได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา

6.6.11 แก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดการสอนสามารถนำไปสอน ผู้เรียนได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา

6.6.12 เป็นประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน

จากที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดการสอนเป็นสื่อการสอนมีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอน เนื่องจากช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง มีความน่าสนใจ สามารถเรียนรู้ได้ตามความสามารถของตนเอง ช่วยลดภาระของครู และช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้

6.7 การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 494-497) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน หมายถึง การนำชุดการสอนไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาปรับปรุงและนำไปทดลองจริง ประสิทธิภาพของชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่า ผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมที่พึงพอใจ โดยถือว่าชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามที่เกณฑ์มาตรฐานตั้งไว้ 80/80 หมายความว่า จำนวนนักเรียนตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของสื่อมีดังนี้

6.7.1 ปรีกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการสร้างเครื่องสื่อ ส่งสื่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

6.7.2 นำไปทดลองเดี่ยว (One to One Testing) กับนักเรียนที่เรียนอ่อนกลางและเก่งในระดับชั้นละ 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

6.7.3 ทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็ก 6–10 คน เก่ง 3 คน กลาง 4 คน อ่อน 3 คน ในระดับชั้นนั้นคำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงคะแนนที่ได้จะใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

6.7.4 ทดลองกลุ่มใหญ่ (Field Testing) ทดลองกับนักเรียนกลุ่มใหญ่อาจจะหนึ่งห้องเรียน หรือ 40 - 100 คนในระดับชั้นนั้น คำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์เกิน 5 เปอร์เซ็น

ในแต่ละขั้นตอนครูควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้นักเรียนถามได้ตลอดเวลา ครูอาจถามนักเรียนว่ายากไหม ทำได้ไหม ตรงไหนยาก ตรงไหนทำไม่ได้ ตรงไหนไม่เข้าใจ และต้องจดบันทึกปัญหาต่าง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

การคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการสอน

กระทำโดยใช้สูตรต่อไปนี้ (เสาวนีย์ สิกขามณฑิต. 2528 : 295)

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{n}}{A} \times 100$$

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอนคิดเป็นร้อยละจากการฝึกทำแบบฝึกหัดหรือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

$\sum x$ แทน คะแนนรวมของจากการทำแบบฝึกหัดและหรือการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

n แทน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและหรือกิจกรรมการเรียนรู้

สูตร 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{n}}{B} \times 100$$

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน) หลังจากการใช้ชุดการสอนนั้น คิดเป็นร้อยละจากการกระทำแบบทดสอบหลังเรียนและ หรือประกอบกิจกรรมหลังเรียน

- ΣF แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียนและหรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน
- B แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนและหรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน

6.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอน

6.8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เทอร์ค (Turk. 1985 : 2436) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนายุทธวิธีการฟังและทำนองดนตรีของนักเรียน โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องช่วยสอน ผลการศึกษาพบว่าภายหลังการใช้ชุดการสอนนักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจจังหวะและทำนองดนตรีได้อย่างรวดเร็ว

วิลสัน (Wilson. 1989 : 416) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลของการใช้ชุดการสอนที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ของเด็กพิการ ผลการศึกษาพบว่า การใช้ชุดการสอนทำให้เด็กมีความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์มากขึ้น

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1982 : 4795-A) ได้สร้างชุดการสอนด้วยตนเอง เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองกับกลุ่มทดลอง และใช้การสอนแบบบรรยายกับกลุ่มควบคุม ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ใช้การสอนด้วยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบรรยายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.8.2 งานวิจัยในประเทศ

กมล ประทีปธีรานันต์ (2530 : 76) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดการสอนตามหลักสัปปุริสธรรม เพื่อพัฒนาด้านคุณธรรมด้านสัปปุริสธรรมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอน โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสัปปุริสธรรม มีคุณธรรมด้านสัปปุริสธรรมเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นวลนง มังตรีสรรค์ (2530 : 43) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทพศิรินทร์ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่อง สังคหวัตถุ 4 มีคุณธรรมด้านสังคหวัตถุ 4 เพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุรจิต วรรณรักษ์ (2540 : 329) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดการสอนแนะแนวที่มีต่อกระบวนการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนแนะแนวมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำมาพัฒนาผู้เรียนในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการเรียนรู้ ด้านการเลือกอาชีพ และเพื่อพัฒนาพฤติกรรมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวทางการศึกษา

7.1 ความหมายของการแนะแนวทางการศึกษา

พนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 7-9) ให้ความหมายของการแนะแนวการศึกษาว่า หมายถึงกระบวนการ ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น แนวทางในการศึกษาต่อ การเลือกโปรแกรมการเรียน การลงทะเบียน หลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของโรงเรียน การค้นคว้า เขียนรายงาน การอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ การสร้างสมาธิในการเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

ลักขณา สิริวัฒน์ (2543 : 44) กล่าวถึงการแนะแนวการศึกษาโดยสรุปว่า เป็นการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน หรือกลุ่มเพื่อให้ทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนได้ดีขึ้น ช่วยให้นักเรียนได้รู้ความต้องการและโอกาสทางการศึกษาของตนเอง ปรับตนเองให้เข้ากับสภาพโรงเรียน การวางแผนการเตรียมตัวเพื่อให้เกิดความเหมาะสมด้านการศึกษา

จำเนียร ช่างโชติ (2532 : 121-122) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ซึ่งบุคลากรควรรวบรวมมาเสนอให้แก่นักเรียนเพื่อเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เกี่ยวกับโปรแกรมทางการศึกษา และโอกาสต่างๆ ที่ควรรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เวลาเรียน ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. หลักสูตร โปรแกรมการเรียน การวัดผล
3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร และคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. บริการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน
5. แนวทางในการศึกษาต่อตามสถาบันต่าง ๆ
6. คุณสมบัติการเตรียมตัว ในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันต่าง ๆ
7. สภาพการเรียนการสอน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา
8. ทุนการศึกษา
9. วิธีการศึกษาเล่าเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
10. แหล่งค้นคว้าหาความรู้ และแบ่งเวลาเพื่อศึกษาค้นคว้า

จากที่กล่าวข้างต้น การแนะแนวทางการศึกษาหมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนในเรื่องของการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง เกี่ยวกับด้านการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ

7.2 จุดมุ่งหมายของการแนะแนวทางการศึกษา

พจนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 8) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษาไว้ดังนี้

7.2.1 เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ตลอดจนกฎระเบียบต่าง ๆ ของโรงเรียน

7.2.2 เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกแผนการเรียนได้อย่างถูกต้องตรงกับความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและความสามารถของตนเอง

7.2.3 เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับข้อเสนอแนะทางการศึกษาต่อในด้านต่าง ๆ

7.2.4 เพื่อช่วยให้นักเรียนได้สามารถตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

7.2.5 เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จในการศึกษาตามแผนของตน

7.3 แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา

สมร ทองดี และวราวุฒิ บุญประกอบ (2534 :381-385) กล่าวว่าแนวทางการจัดการศึกษาควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรสามารถจัดได้เป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนวการศึกษาในคาบกิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา หรือในช่วงเวลาโฮมรูมสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และกิจกรรมแนะแนวการศึกษาผสมผสานในการเรียนวิชาต่าง ๆ

7.3.1. กิจกรรมแนะแนวการศึกษาในคาบกิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หรือในช่วงเวลาโฮมรูมนั้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา กิจกรรมแนะแนวการศึกษาในคาบกิจกรรมแนะแนว หรือในช่วงเวลาโฮมรูมนั้น ครูแนะแนวควรคำนึงถึงประเด็นสำคัญ 2 ประเด็นดังนี้

7.3.1.1. หลักการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาในช่วงเวลาโฮมรูม และในคาบกิจกรรมแนะแนว ครูแนะแนวควรยึดหลักดังนี้

7.3.1.1.1 จัดกิจกรรมแนะแนวให้สอดคล้องกับกระบวนการแนะแนวทั้ง 5 ด้าน

7.3.1.1.2 ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจอย่างถ่องแท้

7.3.1.1.3 ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวการศึกษาของนักเรียน

7.3.1.2 กิจกรรมแนะแนวที่ควรจัดในช่วงเวลาโฮมรูมหรือคาบกิจกรรมแนะแนว

7.3.1.2.1 กิจกรรมปฐมนิเทศเกี่ยวกับคุณค่าของกิจกรรมแนะแนว

7.3.1.2.2 กิจกรรมส่งเสริมด้านการเรียน เช่น การสร้างเสริมจินตนิสัยในการเรียน เทคนิคในการทำโน้ตย่อหรือการจดบันทึก เทคนิคในการอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ การทอหนังสือและการทบทวนบทเรียน การตอบข้อสอบ การเสนอรายงาน การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนการเรียน

7.3.1.2.3 กิจกรรมสำรวจตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองอย่างถ่องแท้ ในความสามารถทางสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนนิสัยและเจตคติทางการเรียน

7.3.1.2.4 กิจกรรมแนะแนวการเลือกแผนการเรียนและเลือกวิชาเรียน

7.3.1.2.5 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อ

7.3.2 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาผสมผสานในการเรียนวิชาต่าง ๆ กิจกรรมแนะแนวการศึกษาบางประการที่ครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชาสามารถปฏิบัติควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่กิจกรรมต่อไปนี้

7.3.2.1 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาในการเรียนวิชาต่าง ๆ เช่น การปฐมนิเทศ เรื่องหลักสูตรและขอบเขตลักษณะวิชา การจัดกิจกรรมและบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้

7.3.2.2 กิจกรรมแนะแนวการศึกษาเพื่อส่งเสริมนักเรียนที่เรียนเก่ง และช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน เช่น การสอนเสริมนักเรียนที่เรียนเก่ง การสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน จากแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนั้น อาจจัดกิจกรรมแนะแนวในคาบแนะแนว หรือชั่วโมงโฮมรูม และต้องจัดกิจกรรมผสมผสานไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ

7.4 หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545). การพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว 2507* หน้า 77-83. กล่าวถึง หลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

7.4.1 การกำหนดลักษณะของสิ่งที่จะต้องพัฒนา จำเป็นจะต้องกำหนดลักษณะของสิ่งที่จะต้องพัฒนาดังนี้

7.4.1.1 ลักษณะของสิ่งที่จะต้องการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาที่เน้นพุทธิพิสัย เช่นความพร้อมทางการเรียนสำหรับเด็ก ความคิดวิจารณ์ญาณ ความคิดสร้างสรรค์ ด้านภาษา ความจำ ความถนัดทางการเรียน การตระหนักรู้ในตนเองด้านการศึกษา

7.4.1.2 ลักษณะของสิ่งที่จะต้องการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาที่เน้นจิตพิสัย เช่นความสนใจในการเรียน เจตคติที่มีต่อการเรียน การเห็นคุณค่าของการศึกษาเล่าเรียน นิสัยในการเรียน ความภาคภูมิใจในตนเองด้านการศึกษเล่าเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน ความเครียดทางการเรียน

7.4.1.3 ลักษณะของสิ่งที่จะต้องการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาที่เน้นทักษะพิสัย เช่นพฤติกรรมตั้งใจเรียน ยุทธวิธีในการเรียน การบริหารเวลาเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียน การรู้จักตัดสินใจและแก้ปัญหาในการเรียน ความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ความอดสาหะในการเรียน การเลือกแผนการเรียน การเลือกและการตัดสินใจด้านการเรียน การปรับตัวด้านการเรียน การพัฒนาทักษะการเรียน การพัฒนาทักษะการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ การสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ครู และบุคลากรในโรงเรียนและสถาบันการศึกษา การวางแผน

การศึกษาต่อ การเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาให้สอดคล้องกับอาชีพที่จะเลือกในอนาคต ตลอดจนการพัฒนาผู้รับบริการให้มีความรู้ คุณธรรมและจริยธรรมในการนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนมาไปใช้ในชีวิตประจำวันโดยไม่ให้เดือดร้อนผู้อื่น

7.4.2 กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา

การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ เด็ก วัยรุ่น และผู้ใหญ่ ที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาและในชุมชน ซึ่งส่วนมากการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาจะมุ่งพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสถานศึกษา

7.4.3 การกำหนดลักษณะกิจกรรมและคุณภาพของกิจกรรมที่นำไปใช้พัฒนา

ลักษณะกิจกรรมแนะแนวที่นิยมในการนำมาใช้ในการพัฒนาด้านการศึกษามีหลายลักษณะดังนี้

7.4.3.1 การให้ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา (Education Information) แก่เด็ก วัยรุ่นและผู้ใหญ่ ในแต่ละระดับการศึกษา เพื่อให้ผู้รับบริการแนะแนวได้มีความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ควรรู้ต่าง ๆ ด้านการศึกษา และนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษา และการวางแผนเพื่อการศึกษาและอาชีพในอนาคต ได้แก่ หลักสูตร ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ แนวทางและโอกาสในการศึกษาต่อ การเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ การเลือกสถาบันการเตรียมตัวสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อ และโอกาสในการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ รวมทั้งแนวทางในการประกอบอาชีพ

ส่วนแหล่งข้อมูลสารสนเทศนั้น อาจได้มาจากบุคคลถ่ายทอดข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และอาจได้มาจากสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่อที่ไม่ใช่สิ่งพิมพ์ เช่น ภาพนิ่ง วีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์ แถบบันทึกเสียง เป็นต้น

7.4.3.2 กิจกรรมกลุ่ม เป็นวิธีการที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้รับบริการแนะแนว เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการแต่ละคนได้มีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ได้เรียนรู้ผลการกระทำของตนเองและผู้อื่น จากข้อมูลย้อนกลับที่ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ในกลุ่มซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการสามารถนำเอาประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ที่ยังบกพร่องให้ดีขึ้น

สำหรับเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในกระบวนการกลุ่ม เช่น การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง เกม สถานการณ์จำลอง และบทบาทสมมติ เป็นต้น

7.4.3.3 กลุ่มสัมพันธ์ เป็นกลุ่มที่เน้นปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ความคิด ความรู้สึกและการแสดงออกของสมาชิกในกลุ่มที่แสดงความสัมพันธ์ต่อกันและกัน ล้วนมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มและเป็นแรงผลักดันให้สมาชิก ในกลุ่มมีส่วนร่วมในการคิดร่วมกัน แก้ปัญหา หรือพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งร่วมกัน และการที่สมาชิกแต่ละคนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เอื้ออาทร และเป็นแรงจูงใจให้กันและกัน ทำให้เกิดเป็นพลังของกลุ่มที่พร้อมจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน ดังนั้นกลุ่มสัมพันธ์จึงนับได้ว่า เป็นกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณค่าที่จะนำไปพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาที่เน้นจิตพิสัย

สำหรับเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาใช้กับกลุ่มสัมพันธ์ เช่น เกม กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ การแสดงละคร เป็นต้น

7.4.3.4 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว (Instructional Package of Guidance Activities) เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อประสม เช่น รูปภาพ วิดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง เอกสารที่บันทึกรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งเกม กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมุติ แบบฝึกหัด ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยจัดเป็นชุด หรือกล่อง หรือซอง ภายในกล่องหรือซองจะบรรจุคู่มือครู คู่มือผู้เรียน และสื่อประกอบกิจกรรมแต่ละเรื่อง

7.4.3.5 การแนะแนวด้านการศึกษาเป็นรายบุคคล เป็นกระบวนการที่ผู้ให้บริการแนะแนวให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการเป็นรายบุคคล ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้รับบริการสนใจ ต้องการทราบ หรือควรทราบ ให้ผู้รับบริการได้ตระหนักถึงขอบเขตความสามารถของตนเอง ในการนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการตัดสินใจ เลือกแนวทางต่าง ๆ ของตนเอง เช่น การเลือกแผนการเรียน การวางแผนการศึกษา การปรับตัวทางการเรียน เป็นต้น

7.4.3.6 การแนะแนวการศึกษาเป็นกลุ่ม เป็นกระบวนการ ให้บริการแนะแนวแก่ผู้รับบริการเป็นกลุ่มเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้รับบริการสนใจ ต้องการทราบ หรือควรทราบโดยให้พร้อม ๆ กันเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย การแนะแนวเป็นกลุ่มยังเป็นการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการแนะแนวที่มีความสนใจ มีความต้องการ หรือมีปัญหาคล้าย ๆ กัน โดยผู้รับบริการแต่ละคนในฐานะสมาชิกกลุ่มสามารถแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์กัน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจในการคิด การแก้ปัญหา และการตัดสินใจอีกทั้งได้เรียนรู้ถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม และเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาหรือพัฒนาตนเอง ส่วนผู้ให้บริการจะทำหน้าที่คอยอำนวยความสะดวก (Facilitator) เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินต่อไปได้และหากมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นในกลุ่ม ผู้ให้บริการแนะแนวก็จะช่วยให้ข้อคิด ข้อมูลเพื่อให้กลุ่มได้ตัดสินใจหาทางออกที่ดีที่สุดต่อไป

สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวกลุ่ม ได้แก่ การปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทัศนศึกษา

วิธีการจัดการแนะแนวกลุ่ม ได้แก่ การประชุมเป็นกลุ่มใหญ่ การอภิปรายเป็นกลุ่มตามหัวข้อกำหนด การอภิปรายเป็นคณะ การจัดกลุ่มแบบซิมไปเซียม การจัดกลุ่มระดมสมองการจัดกลุ่มสัมพันธ์ การสาธิต การจัดนิทรรศการประกอบการบรรยาย และการประชุมปฏิบัติการ

7.4.3.7 กิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities) เป็นกิจกรรมแนะแนวที่ผู้ให้บริการแนะแนวจัดให้แก่ผู้รับบริการในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับงานบริการแนะแนวด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เป็นกิจกรรมที่จะช่วยให้เด็ก วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่รู้จักและเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ได้ค้นพบความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาและตัดสินใจ การปรับตัวทั้งด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม ตลอดจนการวางแผนอนาคตด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

กล่าวโดยสรุป การที่จะพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาให้ได้ผลสำเร็จนั้นมีแนวทางในการปฏิบัติคือ จะต้องกำหนดว่าสิ่งที่จะพัฒนาทางการแนะแนวนั้นจะเน้นพุทธิพิสัย จิตพิสัย หรือทักษะพิสัย จากนั้นจะต้องรู้ว่ากลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนานั้นเป็นวัยใด เด็ก วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ ต่อจากนั้นจะต้องกำหนดลักษณะกิจกรรมและคุณภาพของกิจกรรมแนะแนวที่จะนำไปพัฒนา เช่น การให้ข้อเสนอแนะทางการศึกษา กิจกรรมกลุ่ม กลุ่มสัมพันธ์ ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว การแนะแนวเป็นรายบุคคล การแนะแนวเป็นกลุ่ม กิจกรรมแนะแนว เป็นต้น นอกจากนี้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่นำไปใช้ต้องมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

7.5 แนวทางการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545 : 83-99) กล่าวว่าแนวทางในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวทางการศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

7.5.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มีสาระสำคัญดังนี้

7.5.1.1 เพื่อให้ผู้บริการแนะแนวได้มีกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของผู้รับบริการ

7.5.1.2 เพื่อให้ผู้รับบริการ ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวการศึกษาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง

7.5.1.3 เพื่อให้องค์กรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ การกำหนดทิศทาง การแนะแนวด้านการศึกษา

7.5.2 การกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ต้องการพัฒนา

การกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ต้องการพัฒนาจะต้องกำหนดกิจกรรมแนะแนวในครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยพิจารณาทั้งขอบข่ายเนื้อหา และขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวการศึกษาดังต่อไปนี้

7.5.2.1 ขอบข่ายเนื้อหาของกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ต้องพัฒนา จะต้องสอดคล้องกับลักษณะของสิ่งที่ต้องการพัฒนา พัฒนาการ ความสนใจ ความต้องการ ปัญหาของบุคคลแต่ละวัยไม่ว่าจะเป็นเด็ก วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่

7.5.2.2 กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ต้องการพัฒนา กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษามีหลายลักษณะกิจกรรม บางลักษณะสามารถนำไปพัฒนาได้ทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคล แต่กิจกรรมบางลักษณะพัฒนาได้ เฉพาะเป็นกลุ่มและรายบุคคล สามารถแบ่งประเภทของกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ต้องพัฒนาได้เป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม

7.5.2.3 ตัวอย่างกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ต้องการพัฒนา ได้แก่ กิจกรรมที่เน้นพุทธิพิสัย เช่น การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความคิดวิจารณ์ของนักเรียน กิจกรรมที่เน้นจิตพิสัย เช่น การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กิจกรรมที่เน้นทักษะพิสัย เช่น การใช้บทบาทสมมติ เทคนิค

แม่แบบ และสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองในการแสดงบนเวทีของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

7.5.3 การดำเนินการสร้างหรือพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา

มีดังนี้

7.5.3.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และ/หรือ ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ วางแผน
พัฒนากิจกรรมแนะแนวการศึกษา ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนากิจกรรมแนะแนว
ด้านการศึกษา ลักษณะของสิ่งที่ต้องพัฒนา กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ลักษณะกิจกรรม
ที่นำไปใช้พัฒนา

7.5.3.2 ดำเนินการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ระบุรายละเอียดของ
กิจกรรมแต่ละครั้งซึ่งประกอบด้วย หัวข้อกิจกรรม ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม วัตถุประสงค์
ของจัดกิจกรรม เนื้อหาที่จะนำมาพัฒนา สื่อที่ใช้ประกอบกิจกรรม ขั้นตอนกิจกรรมหรือวิธีการ
ดำเนินงาน

7.5.4 การหาคุณภาพกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา การหาคุณภาพของกิจกรรม
แนะแนวด้านการศึกษาที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นโดยการตรวจสอบว่ากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่
สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเพียงใด

7.5.5 การนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปใช้ในงานแนะแนว ในการนำกิจกรรม
แนะแนวด้านการศึกษาไปใช้ในงานแนะแนวนั้น จะต้องทราบและเข้าใจระบบการแนะแนว การจัด
โครงสร้างและองค์กรแนะแนว บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง และจะต้องกำหนดแนวปฏิบัติในการ
ดำเนินงานแนะแนว ซึ่งมีขั้นตอนต่อไปนี้คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นจัดทำแผนดำเนินงาน ขั้นปฏิบัติ
ตามแผน และขั้นประเมินผล รายงานผลการนำกิจกรรมแนะแนว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรม
แนะแนวด้านการศึกษาไปใช้ในงานแนะแนว และการกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินงานแนะแนว
นี้จะทำให้ทราบว่า ควรจะนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปใช้ในงานแนะแนวเมื่อไหร่ ตอน
ไหน และจะใช้อย่างไร

กล่าวโดยสรุป แนวทางการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา ประกอบด้วย

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
2. การกำหนดขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ต้องการพัฒนา
3. การดำเนินการสร้างหรือพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา
4. การหาคุณภาพของกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาที่ได้พัฒนา และ
5. การนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาไปใช้ในงานแนะแนว

7.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวทางการศึกษา

7.6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1971 แอนดรูว์ (จิงกล หงสุรพันธ์. 2534 : 42 ; อ้างอิงจาก Andrew. 1971 : 93-96) ศึกษาเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบรอกเจอร์สกับวิธีผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่มีต่อความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีสติปัญญาปานกลาง ปรากฏว่าวิธีทั้งสองสามารถลดความวิตกกังวลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นพอ ๆ กัน

โอแลรี และคนอื่น ๆ (ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์. 2534 :20 ; อ้างอิงจาก O' Leary and others. 1969 : 3- 13) ได้ทดลองการใช้โปรแกรมการเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรในโรงเรียนเทศบาล : แบบจำลองและการวิเคราะห์ระบบ โดยใช้การเสริมแรงด้วยเบี้ยอรรถกรกับนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ซึ่งมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนและพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนจำนวน 7 คน จากการทดลองพบว่า ในระยะที่ใช้แรงเสริม สามารถลดพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนและพฤติกรรมไม่ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียนได้มากที่สุด

7.6.2 งานวิจัยในประเทศ

เยาวภา กันทรวิชัยกุล (2530 : 39) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดป่าโมกข์วิทยาภูมิ จังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 คนผลปรากฏว่าการฝึกใช้กิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนลดลง

ปิยรัตน์ ศรีสมบัติ (2533 : 66) ได้ทำการทดลองใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งไทรสพวงสงเคราะห์ จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยชุดการแนะแนว ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอน ด้วยการใช้ชุดการแนะแนวพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยเพิ่มขึ้นกว่าการสอนแบบปกติอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วลัยลักษณ์ ภักดีผล (2533 : 36) ได้ทำการทดลองใช้ชุดการแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวิจิตรวิทยา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดแนะแนวมีความไม่ประมาทในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพดี ปิตตะคุ (2537 : 48) ได้ทำการทดลองใช้การแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียร ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ สังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 16 คน แบ่งเป็นทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยการใช้ชุดการแนะแนวมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .01

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า การนำกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษามาพัฒนาด้านการศึกษามีผลทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น มีผลทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น

8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

8.1 ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

การแนะแนวอาชีพ ได้มีนักการศึกษา และนักจิตวิทยาการแนะแนวให้ความหมายการแนะแนวอาชีพไว้หลายท่านดังต่อไปนี้

ซูเปอร์ (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 2 ; อ้างอิงจาก Super. 1972 : 7) ได้กล่าวถึงความหมายของการแนะแนวอาชีพว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเอง และได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพที่เลือกนั้น สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและประเทศชาติ

ลักขณา สิริวัฒน์ (2543 : 64) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพ สรุปได้ว่าการแนะแนวอาชีพหมายถึงกระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพื่อช่วยให้นักเรียนค้นพบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และสภาพร่างกายของตน

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (อรอนงค์ ธัญญะวัน. 2539 : 5 ; อ้างอิงจาก สวัสดิ์ สุวรรณอักษร : 2539 : 54-63) ได้ให้ความหมายการแนะแนวอาชีพไว้ดังนี้ การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการหนึ่งในการช่วยให้นักบุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งทุกด้าน คือ สติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และอุปนิสัยว่าเหมาะสมกับงานหรืออาชีพใด ทั้งเป็นการช่วยให้นักบุคคลรู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพต่างๆ

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นช่วยเหลือบุคคลในด้านอาชีพ โดยพัฒนาช่วยเหลือให้นักบุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองสามารถเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง มีความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของอาชีพ และมีค่านิยมที่ดีต่อการประกอบอาชีพ และมีความสุขในการประกอบอาชีพนั้นๆ

8.2 การจัดบริการแนะแนวอาชีพ

พล แสงสว่าง (2539 : 37) กล่าวว่าในการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพควรดำเนินการ ควรจะดำเนินการดังต่อไปนี้

8.2.1 การดำเนินการแนะแนวต้องมีขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ตนเอง การทดสอบ การให้คำปรึกษา การให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ การทดลองงาน การติดตามประเมินผล และการวิจัยเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

8.2.2 การดำเนินงานแนะแนวอาชีพ ต้องใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพราะจะทำให้สนุกสนานและเป็นรูปธรรมมากกว่าการชี้แจงบรรยายธรรมดา

8.2.3 ต้องมีการส่งเสริมการหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งต้องเริ่มทำตั้งแต่ชั้นเล็ก เพื่อเป็นการสร้างลักษณะนิสัยที่ดี ควรให้เด็กหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพดีกว่าครูป้อนให้

8.2.4 ข้อเท็จจริงของการแนะแนวอาชีพที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ขอบเขตความสามารถของบุคคลมีความยืดหยุ่น ซึ่งทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ประกอบอาชีพได้หลายอาชีพในกลุ่มเดียวกัน ที่ต้องใช้ความสามารถใกล้เคียงกันหรือระดับเดียวกัน

8.2.5 การจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้น ต้องทำให้สอดคล้องกับอาชีพภูมิประเทศภูมิอากาศของประเทศไทย

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมาช่วยในการประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน อีกทั้งยังต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ในการเลือกอาชีพอีกด้วย

8.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

8.3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของกินซ์เบิร์ก

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1972 : 84-88) ได้แบ่งพัฒนาการทางอาชีพของบุคคลเป็น 3 ระยะดังนี้

8.3.1.1 ระยะความคิดฝัน (Fantasy Period) อยู่ในช่วงอายุก่อน 11 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้เป็นการเลือกตามที่ตนเองต้องการเพียงด้านเดียว เด็กจะคิดเกี่ยวกับอาชีพในรูปของความต้องการที่จะเป็นเมื่อตนเองเป็นผู้ใหญ่ ในระยะนี้เด็กยังไม่มีความสามารถในการประเมินขีดความสามารถของตนเอง ยังไม่ได้คำนึงถึงโอกาสที่เป็นไปได้ และขอบเขตของความเป็นจริงและข้อจำกัดต่างๆ แต่เป็นการเลือกที่ได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม นับเป็นเวลาที่เด็กเริ่มพัฒนาเจตคติและค่านิยมเกี่ยวกับงาน

8.3.1.2 ระยะที่ไม่ตกลงใจเลือกอาชีพที่แน่นอน (Tentative Period) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 11-17 ปี เป็นระยะที่เด็กเริ่มเรียนรู้กว้างไกลมากขึ้น เด็กจะเริ่มรู้สึกและยอมรับว่าเขาชอบที่จะทำกิจกรรมบางประเภทได้ดี เป็นการเริ่มตระหนักถึงความต้องการในการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต การพิจารณาเลือกอาชีพในระยะนี้ ยังเป็นการเลือกที่พิจารณาองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองในด้านความสนใจ ความสามารถและค่านิยมของตน โดยมักจะเป็นในลักษณะตอบสนองความพึงพอใจในอนาคตมากกว่าปัจจุบันและมิได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่จำเป็นและข้อจำกัดในอาชีพนั้นๆ ในระยะนี้สามารถแบ่งเป็นขั้นย่อยๆ ได้ 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 การเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสนใจ (Interest Stage) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 11 – 12 ปี เด็กจะพิจารณาวางโครงการเลือกอาชีพจากความสนใจของตนเองโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของตนเอง และส่วนมากจะสัมพันธ์กับความต้องการหรือจินตนาการในความคิดฝัน (Fantasy Period)

ขั้นที่ 2 การเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถของตนเอง (Capacity Stage) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 13 – 14 ปี เด็กจะเริ่มประเมินความสามารถของตนเองและพิจารณาเลือกอาชีพโดยใช้ความสนใจและความสามารถของตนเองเป็นหลักในการพิจารณา

ขั้นที่ 3 การเลือกอาชีพโดยพิจารณาค่านิยม (Value Stage) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 15 – 16 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้ จะเป็นการพิจารณาจากค่านิยมของเด็กโดยที่เด็กจะเริ่มสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่ตนเองต้องการในชีวิต

ขั้นที่ 4 ระยะของการเปลี่ยนแปลง (Transition Stage) เป็นช่วงสุดท้ายของระยะนี้ โดยทั่วไปเด็กจะเริ่มสุขุมขึ้น และพิจารณาสิ่งต่างๆ จากข้อเท็จจริง และตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม ความสนใจ ความสามารถ และค่านิยมของตนเอง เขาตระหนักได้ว่าการตัดสินใจของเขาจะเป็นผลต่อเนื่องไปในอนาคตของเขาด้วย ซึ่งในที่สุดเขาจะเริ่มจัดระบบความคิดเกี่ยวกับเรื่องอาชีพ ความสามารถทางอาชีพและคุณค่าทางอาชีพให้มีความเหมาะสมกับตนเองและบทบาทเพศของตนเองได้

9 ระยะของความเป็นจริง (Realistic Period) อยู่ในช่วงอายุ 17 ปี จนถึงวัยผู้ใหญ่ ในระยะนี้ บุคคลจะพิจารณาเลือกอาชีพโดยพิจารณาตนเองและพิจารณาอาชีพประกอบกันตามสภาพความเป็นจริง

8.3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์

ซูเปอร์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2531 : 104-105 ; อ้างอิงจาก Super. 1957) ได้กล่าวถึงขั้นพัฒนาการทางอาชีพโดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเจริญเติบโตอยู่ในช่วงตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นขั้นของการพัฒนาความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเองหรืออัตมโนทัศน์ โดยเริ่มจากการถือตนเองตามแบบบุคคลสำคัญ ในครอบครัวหรือในโรงเรียน ในช่วงแรกของขั้นการเจริญเติบโตนี้เด็กจะมีส่วนร่วมในสังคมเพิ่มขึ้นและได้มีโอกาสทดสอบในสภาพความเป็นจริงมากขึ้น สำหรับขั้นการเจริญเติบโตนี้จำแนกเป็นระยะย่อยๆ 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะที่เด็กยังไม่สนใจเรื่องอาชีพ ระยะนี้เด็กจะมีอายุอยู่ในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต

ระยะที่ 2 ระยะเพื่อฝัน เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 4-10 ปี ระยะนี้เด็กจะคิดถึงเรื่องอาชีพในลักษณะเพื่อฝัน และอาจจะมีการเล่นหรือการแสดงบทบาทตามความเพื่อฝัน

ระยะที่ 3 ระยะความสนใจ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11-12 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง โดยใช้ความชอบและความสนใจเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพและกิจกรรมต่างๆ

ระยะที่ 4 ระยะความสามารถเป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 13-14 ปี ระยะนี้ จะพิจารณาอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถของตนเอง พร้อมทั้งคำนึงถึงคุณสมบัติอื่นๆ ของตน มีความต้องการอยากจะลอง หรือต้องการฝึกงานเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นการสำรวจ ขั้นนี้บุคคลมีอายุ 15–24 ปี เป็นขั้นของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพ ขณะอยู่ในโรงเรียน โดยการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ หรืองานอดิเรกหรือจากการทำงานพิเศษ และทดลองสวมบทบาทงานหรืออาชีพนั้นๆ ในขั้นนี้เด็กจะเริ่มแสวงหาประสบการณ์จากการทำงานและจากการทำกิจกรรมต่างๆ สำหรับขั้นการสำรวจนี้แบ่งออกเป็นระยะย่อยๆ 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะเริ่มพิจารณาและทดลองอาชีพ แต่ยังไม่ตัดสินใจแน่นอนอยู่ในช่วงอายุ 15 –17 ปี โดยบุคคลจะพิจารณาตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และโอกาสในการได้งานทำ สำหรับระยะนี้นั้นจะมีการเลือกปฏิบัติ ฝึกปรายการทำงานเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ และประสบการณ์อื่นๆ

ระยะที่ 2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการพัฒนาการด้านอาชีพหรือระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเลือกอาชีพ อยู่ในช่วงอายุ 18-21 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลพิจารณาเลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น โดยพิจารณาลักษณะของตนเอง ลักษณะของงานอาชีพและโอกาสที่จะได้งานทำ นอกจากนี้ยังเป็นระยะที่บุคคลเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงาน โดยพยายามหาประสบการณ์จากการฝึกงานหรือพยายามศึกษาวิชาพื้นฐานในการประกอบอาชีพนั้นๆ เพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการทำงาน

ระยะที่ 3 ระยะทดลองปฏิบัติงานอยู่ในช่วงอายุ 22–24 ปี เป็นระยะที่บุคคลได้ตัดสินใจเลือกอาชีพแล้วและเริ่มทดลองปฏิบัติงานหรือทำงาน ตามที่เลือกในอาชีพนั้นๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างหลักฐาน เป็นขั้นที่บุคคลที่เริ่มประกอบอาชีพที่ถาวร อยู่ในช่วงอายุ 24–44 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้พบงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงานเพื่อจะยึดถือเป็นอาชีพที่ถาวร แต่ในระยะต้นๆ ของขั้นการสร้างหลักฐานอาจมีการทดลองงานและเปลี่ยนงานอยู่บ้าง แต่บางคนก็ไม่มีทดลองงานหรือเปลี่ยนงาน สำหรับขั้นสร้างหลักฐานแบ่งเป็นระยะย่อยๆ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะทดลองปฏิบัติงานอยู่ช่วงอายุ 25–30 ปี ระยะนี้เป็นระยะที่บุคคลที่ประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงงานอีกครั้งหนึ่ง หรือสองครั้งจึงจะพบงานที่ยึดเป็นอาชีพถาวร แต่สำหรับบางคนจะไม่มีในระยะนี้คือ เขาจะประกอบอาชีพที่ถาวรเลยไม่มีการเปลี่ยนงาน

ระยะที่ 2 ระยะสร้างความมั่นคงในอาชีพอยู่ในช่วงอายุ 31–44 ปี ระยะนี้บุคคลจะเริ่มทำงานตามแบบแผนงานอาชีพที่กระจ่างชัด เพื่อสร้างงานให้มั่นคงและพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ขั้นที่ 4 ขั้นคงไว้ซึ่งความมั่นคงในอาชีพ หรือขั้นของงานอาชีพที่มั่นคงอยู่ในช่วงอายุ 45 – 64 ปี เป็นขั้นที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ โดยจะดำเนินการประกอบอาชีพที่เลือกแล้วและสร้างความก้าวหน้าและความมั่นคงในการประกอบอาชีพนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นเสื่อมถอยเป็นขั้นที่บุคคลมีอายุ 65 ปีขึ้นไปใน ขั้นนี้บุคคลจะเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ เริ่มมีความเสื่อมถอยทั้งพลังปัญญาและพลังร่างกาย การเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของงานและหยุดงานนั้นไปในที่สุดหรืออาจมีกิจกรรมอื่นๆ หรืองานครั้งเวลา

หรืองานอดิเรก ทดแทนงานอาชีพเดิม สำหรับชั้นความเสื่อมถอยนี้ จำแนกเป็ระยะย่อยๆ 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระยะลดการทำงานอยู่ในช่วง 65 – 70 ปี เป็นช่วงที่บุคคลเริ่มลดประสิทธิภาพการทำงานในอาชีพของตน การทำงานของบุคคลในช่วงนี้จะช้าลง บางคนมีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่การงาน ลักษณะของงานหรืออาจทำงานเป็นบางเวลา

ระยะที่ 2 ระยะเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง คือ ตั้งแต่อายุ 71 ปีเป็นต้นไป เป็นช่วงของการพักผ่อน หยุดประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง บางคนอาจจะหยุดทำงานอย่างมีความสุข แต่บางคนอาจจะพบแต่ความไม่สมหวังหรืออาจทำงานไปเรื่อย ๆ จนสิ้นอายุขัย

จากทฤษฎีพัฒนาการของซูเปอร์ จะเห็นว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งมีอายุระหว่าง 10-12 ปี มีขั้นพัฒนาการทางอาชีพ คาบเกี่ยว 2 ระยะ คือระยะที่ 2 ระยะเพ้อฝัน เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 4-10 ปี ระยะนี้เด็กจะคิดถึงเรื่องอาชีพในลักษณะเพ้อฝัน และอาจจะมีการเล่นหรือการแสดงบทบาทตามความเพ้อฝัน และระยะที่ 3 ระยะความสนใจ เป็นระยะที่เด็กมีอายุระหว่าง 11-12 ปี ระยะนี้เด็กจะพิจารณาอาชีพตามความสนใจของตนเอง โดยใช้ความชอบและความสนใจเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพและกิจกรรมต่างๆ

8.3.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอปพอก (Hoppock's Theory of Vocational Choice)

ฮอปพอก (คมเพชร จัตรศุกกุล. 2521 : 53-58 ; อ้างอิงจาก Hoppock. n.d.) ได้เน้นถึงความต้องการของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพและพัฒนาอาชีพ เขาได้อธิบายทฤษฎีการเลือกอาชีพของเขาโดยสร้างหลัก 10 ประการ ดังต่อไปนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง
2. เมื่อบุคคลเลือกอาชีพใดก็ตามย่อมมีความเชื่อว่า อาชีพนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด
3. บุคคลจะรับรู้เรื่องความต้องการของตนทางด้านสติปัญญาหรือบางครั้งทางด้านความรู้สึกที่ไม่ชัดเจนนัก การรับรู้ดังกล่าวเกิดแรงจูงใจทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปในทิศทางอย่างใดอย่างหนึ่งและมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลด้วย
4. การเลือกอาชีพของบุคคลเริ่มต้นเมื่อเกิดความรู้สึกครั้งแรกว่า การประกอบอาชีพจะช่วยตอบสนองความต้องการบางประการของบุคคลได้
5. การเลือกอาชีพของบุคคลจะดีขึ้นก็ต่อเมื่อมีความสามารถที่จะมองเห็นเหตุการณ์ข้างหน้าว่าอาชีพอะไรที่ตอบสนองความต้องการของเขาได้ในอนาคต สมรรถวิสัยของบุคคลที่จะมองเห็นเหตุการณ์ในอนาคต ย่อมขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะคิดอย่างแจ่มแจ้งในสิ่งต่างๆ

6. ข้อสนเทศส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะมีส่วนช่วยให้บุคคลได้ตระหนักถึงเรื่องความต้องการ และการคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเขาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ในการรวบรวมสิ่งต่างๆ ที่อาชีพจะเสนอให้กับเขา

7. ข้อสนเทศด้านอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพที่สนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด และสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าจะได้รับความพึงพอใจในอาชีพที่ตนเองเลือกมากน้อยเพียงใด ถ้าเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นๆ

8. ความพึงพอใจในด้านอาชีพขึ้นอยู่กับ การที่บุคคลได้รับการตอบสนองด้านความต้องการจากอาชีพ ตามความรู้สึกที่เขาคิดว่าเขาคงจะได้รับอย่างไร ระดับของความพึงพอใจนั้นจะถูกกำหนดโดยอัตราส่วนระหว่างสิ่งที่ได้รับและความต้องการที่จะได้รับ

9. ความพึงพอใจในการทำงานมีผลมาจากการตอบสนองความต้องการของบุคคลในปัจจุบันหรือในอนาคต

10. การเลือกอาชีพของบุคคลอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นจะช่วยให้เขาได้รับการตอบสนองความต้องการได้ดีขึ้น

จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าบุคคลจะได้รับประสบการณ์ต่างๆ และมีความคิดเกี่ยวกับอาชีพมาตั้งแต่แรกเกิด ประสบการณ์ต่างๆ ก็จะมีการพัฒนาเรื่อยๆ ในการเลือกอาชีพของบุคคลจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในช่วงของชีวิต ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความเข้าใจตนเองว่ามีความสามารถ ค่านิยม เจตคติ และความสนใจในอาชีพใด สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษานักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีอายุระหว่าง 14 -15 ปี จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ในขั้นสำรวจระยะที่ 1 ระยะเริ่มพิจารณาและทดลองเลือกอาชีพ แต่ยังไม่ตัดสินใจแน่นอน โดยบุคคลจะพิจารณาอาชีพตามความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ ค่านิยม และโอกาสในการได้งานทำ ผู้วิจัยจึงสนใจทฤษฎีของซูเปอร์ในขั้นนี้ เพื่อพัฒนาเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนต่อไป

8.4 การจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับประถมศึกษา

นันทา สุริक्षा (นันทา สุริक्षा. มปป : 91) กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพในระดับประถมศึกษาว่า ควรจัดให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 3 ด้าน คือ การรู้จักตนเอง การค้นหาด้านการศึกษาและอาชีพ และการวางแผนอาชีพ และแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

8.4.1 ความรู้สำคัญเกี่ยวกับอัตมโนทัศน์ เช่น อธิบายคุณลักษณะทางบวกของตนเองตามความรับรู้ของตนเองและผู้อื่น บอกพฤติกรรมของตนเองที่มีผลต่อโรงเรียน ครอบครัว และความรู้สึกของคนอื่น ๆ บอกสิ่งที่ตนเองสนใจ ความสามารถข้อดีและข้อด้อยของตนเอง เป็นต้น

8.4.2 ทักษะที่จำเป็นในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น อธิบายความแตกต่างของบุคคล บอกวิธีการติดต่อ มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ บอกวิธีแก้ปัญหาระหว่างเพื่อนและผู้ใหญ่ บอกวิธีการเป็นสมาชิกกลุ่ม พฤติกรรมที่เหมาะสมเมื่อเพื่อนมีความคิดเห็นขัด

ยัง วิธีการปฏิบัติกับบุคคลที่มีความแตกต่างด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิต เจตคติและความสามารถ เป็นต้น

8.4.3 การตระหนักรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการเติบโตและการเปลี่ยนแปลง เช่น ให้บอกความรู้สึกตนเอง บอกวิธีแสดงความรู้สึก บอกสาเหตุของความเครียด เลือกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการจัดการกับปัญหาทางอารมณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ บอกวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการกับความขัดแย้ง ความเครียดและอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น และบอกความรู้เกี่ยวกับสุขนิสัยของผู้ที่มีสุขภาพดี

8.4.4 การตระหนักรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของการประสบความสำเร็จในการศึกษา เช่น ให้อธิบายว่าสิ่งที่ได้จากการเรียนนำไปใช้ที่บ้านและชุมชนอย่างไร บอกจุดแข็งและจุดอ่อนในวิชาที่เรียน บอกว่าความรู้หรือวิชาใดบ้างที่ต้องใช้ในอาชีพต่าง ๆ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ความพยายามและการประสบความสำเร็จ วางแผนในการเรียนให้ประสบความสำเร็จ อธิบายว่ากิจกรรมในโรงเรียนใดที่จำเป็นในการทำให้การทำงาน การประกอบอาชีพประสบความสำเร็จ เป็นต้น

8.4.5 การตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานกับการเรียน เช่น บอกชื่องานชนิดต่าง ๆ ทั้งมีรายได้และไม่มีรายได้ ความสำคัญของการเตรียมตัวประกอบอาชีพ อธิบายว่าสิ่งที่เรียนอยู่สัมพันธ์กับการประกอบอาชีพอย่างไร อธิบายการเรียนของนักเรียนเหมือนการทำงานของผู้ใหญ่อย่างไร เป็นต้น

8.4.6 ทักษะที่จำเป็นในการทำความเข้าใจและการใช้ข้อมูลอาชีพ เช่น เช่นบอกอาชีพของสมาชิกในครอบครัว บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน อธิบายเกี่ยวกับอาชีพโดยบอกข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ บุคคลที่ทำและสิ่งอื่น ๆ อธิบายลักษณะการทำงานในอาชีพที่นักเรียนสนใจ ลักษณะการทำงานของแต่ละอาชีพ ความแตกต่างระหว่างอาชีพส่วนตัวและอาชีพที่ต้องทำงานให้ผู้อื่น เป็นต้น

8.4.7 การตระหนักรู้ความสำคัญของความรับผิดชอบและนิสัยการทำงานที่ดี เช่น ให้อธิบายความสำคัญคุณลักษณะของบุคคลเพื่อที่จะสามารถทำงานและรักษางานได้ บอกวิธีในการทำงาน บอกความสำคัญในการร่วมมือในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ บอกวิธีการทำงานร่วมกับบุคคลที่มีความแตกต่าง ในเชื้อชาติ เพศ อายุ เป็นต้น

8.4.8 การตระหนักรู้เกี่ยวกับวิธีการทำงานที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและการทำหน้าที่ของสังคม เช่น อธิบายว่าการทำงานต้องสนองความต้องการของสังคมได้อย่างไร สิ่งที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ อธิบายว่างานสามารถแก้ปัญหาสังคมและปัญหาเศรษฐกิจได้อย่างไร

8.4.9 การเข้าใจวิธีการตัดสินใจ เช่น ให้อธิบายวิธีการตัดสินใจ อธิบายว่าเราสามารถเรียนรู้จากการตัดสินใจผิดพลาดได้อย่างไร บอกปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการไปสู่เป้าหมาย บอกวิธีการแก้ปัญหาการตัดสินใจมีผลต่อตนเองอย่างไร

8.4.10 การตระหนักรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทต่าง ๆ ของชีวิต เช่น บอกบทบาทของแต่ละบุคคล บอกความสัมพันธ์ของการทำงานกับบ้าน ชุมชนและโรงเรียน เหตุ

ผลที่ของการที่สมาชิกในครอบครัวต้องพึ่งพากัน ทำงานด้วยกันและรับผิดชอบร่วมกัน บอกว่า บทบาทในการทำงานสอดคล้องกับบทบาทในครอบครัวอย่างไร

8.4.11 การตระหนักรู้ความแตกต่างของการประกอบอาชีพกับการเปลี่ยนแปลง บทบาททางเพศ เช่น บอกความสำคัญของงานที่มีต่อบุคคล บอกบทบาทที่เปลี่ยนไปของผู้หญิง และผู้ชายทั้งในบ้านและการทำงาน การอยู่ในบ้านและการออกไปนอกบ้านมีความสำคัญอย่างไร เป็นต้น

8.4.12 การตระหนักรู้เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนอาชีพ เช่น ให้บอกความสำคัญของการวางแผน บอกความแตกต่างของทักษะในแต่ละอาชีพ ให้ลองวางแผนการประกอบอาชีพของตนเอง เป็นต้น

8.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ

8.5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ชวาลี และกิดดิส (Schwallie and Giddis. 1991 : 430) ได้ศึกษาผลของการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพให้แก่ผู้ให้ บริการแนะแนวด้านอาชีพ ผล การศึกษาพบว่าการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพทำให้ผู้ที่เข้าร่วม ประชุมซึ่งเป็นผู้ให้บริการแนะแนว ด้านอาชีพมีความรู้และทักษะในการให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่ผู้รับ บริการมากขึ้น

แนช (Nash. 1978 : 2052-A) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการรับรู้ด้านอาชีพ ที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพนักเรียนเกรด 2-6 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนจาก 4 โรงเรียนในมลรัฐ เวอจิเนีย จำนวน 270 คน ที่มีสภาพเศรษฐกิจสังคมใกล้เคียงกัน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนหญิง ที่เข้าร่วมโปรแกรมการรับรู้ด้านอาชีพมีคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพสูงกว่านักเรียนชาย และการเข้า ร่วมโปรแกรมการรับรู้ด้านอาชีพนั้นส่งผลต่อการพัฒนาการทางด้านความรู้และความเข้าใจในอาชีพได้ มากขึ้น

8.5.2 งานวิจัยในประเทศ

อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ (2529 : 32) ได้ทดลองให้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยน แปลงทัศนคติต่ออาชีพอิสระ โดยใช้โปรแกรมกิจกรรมแนะแนวกับวิธีบรรยาย พบว่านักเรียนที่ได้ รับข้อมูลด้านอาชีพโดยโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวอาชีพ มีทัศนคติต่ออาชีพอิสระสูงกว่าก่อนการ ทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อมูลด้านอาชีพ มีอิทธิพลต่อทัศนคติในการ ประกอบอาชีพอิสระ

สมปอง สุขตฤณการกิติ (2530 : 66) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพ ที่มีต่อการสำนึกถึงด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยชุด แนะแนวอาชีพและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมี การรับรู้ได้มากขึ้น

ทิพย์มาศย์ พิมลศักดิ์ (2530 : 52) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้น

จันทนา กาไหล่ทอง (2537 : 54) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพมีการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้น

สรุปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวอาชีพ การนำกิจกรรมแนะแนวอาชีพมาใช้ในการแนะแนวอาชีพ มีผลช่วยให้การรับรู้เรื่องอาชีพ ทักษะคิดต่ออาชีพของนักเรียน การตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ช่วงชั้นที่ 2 (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 210 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียน โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายโดยการจับฉลากได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คนได้ ป. 4/2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คนได้ ป. 5 /1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คนได้ ป. 6 /2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 17 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2548 สิ้นสุดวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2548

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารายละเอียดของศึกษาพัฒนาการของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษา พุทธศักราช 2542 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ช่วงชั้นที่ 4

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดหัวข้อเรื่องให้ครอบคลุมการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ในหัวข้อเรื่องและกิจกรรม ดังนี้

เรื่อง แนะนำอาชีพ และ พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

1. อาชีพที่บ้านฉัน (1 ชั่วโมง)
2. นักร้องคนเก่ง (1 ชั่วโมง)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

1. นิทานสอนใจ (1 ชั่วโมง)
2. ทำอะไรก่อนดี (1 ชั่วโมง)
3. เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย (1 ชั่วโมง)

เรื่อง แนะนำอาชีพ และเทคนิคในการเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

1. ไปค้าอาชีพ (1 ชั่วโมง)
2. การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย (1 ชั่วโมง)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

1. สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้ (1 ชั่วโมง)
2. ห้องสมุดธรรมดา (1 ชั่วโมง)
3. วิชาที่ชอบบอกนิสัย (1 ชั่วโมง)

เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แนะนำอาชีพ และแนะแนวการศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1

1. จุดจบ (1 ชั่วโมง)
2. สร้างปราสาท (1 ชั่วโมง)
3. ว่องไวกับเฉื่อยชา (1 ชั่วโมง)
4. 7 วิธีเรียนดีได้ (1 ชั่วโมง)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2

1. ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ (1 ชั่วโมง)
2. สิ่งที่คุณอยากเป็น (1 ชั่วโมง)
3. โลกกว้างทางการศึกษา (1 ชั่วโมง)

ขั้นตอนที่ 4 สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ ให้ครอบคลุมเนื้อหาตามขั้นตอนที่ 3 โดยใช้ เทคนิค กิจกรรมกลุ่ม สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กรณีตัวอย่าง ดังมีรายละเอียดตามภาคผนวก ข ประกอบไปด้วย คำชี้แจงในการใช้ชุดการสอน คู่มือครู คู่มือนักเรียน ซึ่งแต่ละชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง
2. ชื่อกิจกรรม
3. วัตถุประสงค์
4. เนื้อหา
5. กระบวนการจัดกิจกรรม
6. สื่อการเรียนรู้
7. กระบวนการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 5 นำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 ที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์โดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ และ อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ตรวจสอบกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 โดยมีความสอดคล้องกับเรื่องที่จะพัฒนา นิยามศัพท์เฉพาะ จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดกิจกรรม ด้านการศึกษาและอาชีพ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลอง เริ่มตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2548 สิ้นสุดวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2548 ตามตารางที่ 3

ตาราง 3 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง

วันเดือนปี	เวลา	สถานที่	รายการดำเนินกิจกรรม
จ 7 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 4/2	อาชีพที่บ้านฉัน
อ 8 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 4/2	นักร้องคนเก่ง
พ 9 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 4/2	นิทานสอนใจ
พฤ 10 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 4/2	ทำอะไรก่อนดี
ศ 11 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 4/2	เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
จ 7 ก.พ. 48	12.30–13. 30 น.	ห้อง ป. 5/1	ไปค้าอาชีพ
อ 8 ก.พ. 48	12.30–13. 30 น.	ห้อง ป. 5/1	การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย
พ 9 ก.พ. 48	12.30–13. 30 น.	ห้อง ป. 5/1	สมาธิดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้
พฤ 10 ก.พ. 48	12.30–13. 30 น.	ห้อง ป. 5/1	ห้องสมุดहरรรษา
ศ 11 ก.พ. 48	12.30–13. 30 น.	ห้อง ป. 5/1	วิชาที่ชอบบอกนิสัย
จ 14 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 6/2	จุดจบ
อ 15 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 6/2	สร้างปราสาท
พ 16 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 6/2	ว่องไวกับเฉื่อยชา
พฤ 17 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 6/2	7 วิธีเรียนดีได้
ศ 18 ก.พ. 48	9.30–10 .30 น.	ห้อง ป. 6/2	ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ
อ 15 ก.พ. 48	12.30–13. 30 น.	ห้อง ป. 6/2	สิ่งที่ฉันอยากเป็น
พ 16 ก.พ. 48	12.30–13. 30 น.	ห้อง ป. 6/2	โลกกว้างทางการศึกษา

ขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1.ขั้นทดสอบความรู้ก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ พัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านการศึกษาและอาชีพ มากน้อยเพียงใด

2.ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาและการเลือกประกอบอาชีพในปัจจุบัน เล่นเกม หรือกิจกรรมนันทนาการที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ใช้พัฒนา

3. ขั้นกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามกฎกติกา และวิธีปฏิบัติกิจกรรม

4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียน เพื่อสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญ

5. ขั้นทดสอบความรู้หลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีพัฒนาการเกี่ยวกับด้านการศึกษาและอาชีพมากน้อยเพียงใด

6. ขั้นประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อจะได้ทราบว่าชุดการสอนที่นำมาให้นักเรียนใช้มีความเหมาะสมกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ 2 หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 และศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยมีเกณฑ์ การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

จากการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 คำตอบถูก 1 คะแนน คำตอบผิด 0 คะแนน

คะแนน

การแปลผล

5 หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพในระดับมาก
3 หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพในระดับน้อย
1 หมายถึง	มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินการใช้ชุดการสอนแต่ละชุด 17 เพื่อหาคุณภาพของชุดการสอน ซึ่งมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์คุณสมบัติของชุดการสอน เพื่อกำหนดเป็นรายการที่ต้องประเมิน
2. สร้างแบบประเมินชุดการสอน โดยใช้แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5, 4, 3, 2, 1 โดยกำหนดความหมายของคะแนนของตัวเลือกในแบบสอบถามแต่ละข้อดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก
คะแนน	4	หมายถึง มีคุณภาพระดับดี
คะแนน	3	หมายถึง มีคุณภาพระดับพอใช้
คะแนน	2	หมายถึง มีคุณภาพระดับต้องปรับปรุง
คะแนน	1	หมายถึง มีคุณภาพระดับใช้ไม่ได้

3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน

4. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบ

5. นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพของชุดการสอน โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง มีคุณภาพระดับดี

ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง มีคุณภาพระดับพอใช้
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง ต้องปรับปรุง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง ใช้ไม่ได้

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 แต่ละชุด 17 ชุด
2. ศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 ทั้ง 17 ชุด
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกระทำโดยใช้สูตรต่อไปนี้ (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 295)

สูตรที่ 1

$$E_1 = \frac{\frac{\sum x}{n}}{A} \times 100$$

- E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอนคิดเป็นร้อยละจากการฝึกหัดทำแบบฝึกหัดหรือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
- $\sum x$ แทน คะแนนรวมของจากการทำแบบฝึกหัดและหรือการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้
- n แทน จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและหรือกิจกรรมการเรียนรู้

สูตร 2

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{n}}{B} \times 100$$

- E₂** แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน) หลังจากการใช้ชุดการสอนนั้นคิดเป็นร้อยละจากการกระทำแบบทดสอบหลังเรียนและหรือประกอบกิจกรรมหลังเรียน
- ΣF** แทน คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทดสอบหลังเรียน และหรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน
- B** แทน คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียนและหรือการประกอบกิจกรรมหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ ที่จัดไว้ในชุดการสอนคิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียน จากการทำแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2
n	แทน	จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์(พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน) หลังจากการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียน จากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2
B	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2
$S.D.$	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
d	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดหลังการใช้ชุดการสอนกับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ
$\sum d$	แทน	ผลรวมของ d แต่ละตัว
$(\sum d^2)$	แทน	ผลรวมของ d ทั้งหมดยกกำลังสอง
$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$**$	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ แต่ละชุด จำนวน 17 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1/E_2
2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ แต่ละชุด จำนวน 17 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1/E_2
3. ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการเรียนการสอนแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ โดยใช้สถิติ $t - test$ แบบ Dependent
4. ศึกษาคุณภาพของชุดการสอนที่นำมาใช้ในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพโดยพิจารณาจากแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ประกอบไปด้วยเรื่องที่จะพัฒนาทั้งหมด 4 เรื่อง รวมทั้งหมด 17 ชุด ซึ่งปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4 5 และ 6

ตาราง 4 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องแนะแนวอาชีพ และ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม แต่ละชุดทั้งหมด 5 ชุด ($n = 30$)

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ	$\sum x$	E1	$\sum F$	E2
1. อาชีพที่บ้านฉัน	86	57.33	120	80.00
2. นักร้องคนเก่ง	97	64.7	136	90.67
3. นิทานสอนใจ	105	70.00	140	93.33
4. ทำอะไรก่อนดี	84	56.00	117	78.00
5. เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย	91	60.67	118	78.67

จากตาราง 4 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ก่อนและหลัง การใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องแนะแนวอาชีพ และ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพของกระบวนการ

ระหว่าง 56.00 - 70.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ระหว่าง 78.00 - 93.33 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 57.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรม นักร้องคนเก่ง เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 64.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 90.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรม นิทานสอนใจ เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 70.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 93.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรม ทำอะไรก่อนดี เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 56.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 78.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 60.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 78.67

ตาราง 5 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องแนะแนวอาชีพ และ เทคนิคการเรียน แต่ละชุด
ทั้งหมด 5 ชุด ($n = 30$)

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ	$\sum x$	E1	$\sum F$	E2
1. ไม้คำอาชีพ	93	62.00	120	80.00
2. การบ้านของฉันนั้นเรื่องง่าย	102	68.00	128	85.33
3. สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้	88	58.67	111	74.00
4. ห้องสมุดหรรษา	85	56.67	124	82.67
5. วิชาที่ชอบบอกนิสัย	92	61.33	123	82.00

จากตาราง 5 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพก่อนและหลัง การใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องแนะแนวอาชีพ และเทคนิคการเรียน มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 56.67 - 68.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ระหว่าง 74.00 - 85.33 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรมใบคำอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 62.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรม การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 68.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 85.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรมสมาธิดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 58.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 74.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรมห้องสมุดหรรษา เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 56.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 82.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรม วิชาที่ชอบบอกนิสัย เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 61.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 82.00

ตาราง 6 ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง แนะนำอาชีพ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม
และแนะแนวการศึกษา แต่ละชุดทั้งหมด 7 ชุด (n = 30)

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ	Σx	E1	ΣF	E2
1. จุดจบ	116	77.33	142	94.67
2. สร้างปราสาท	93	62.00	112	80.00
3. ว่องไวกับเฉื่อยชา	115	76.67	135	90.00
4. 7 วิธีเรียนดีได้	88	58.67	111	74.00
5. ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ	90	60.00	116	77.33
6. สิ่งที่คุณอยากเป็น	95	63.33	122	81.33
7. โลกกว้างทางการศึกษา	95	63.33	120	80.00

จากตาราง 6 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง แนะนำอาชีพ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม และ แนะแนวการศึกษา มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 58.67 – 76.67 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ระหว่าง 74.00 – 94.67 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรม จุดจบ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 77.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 94.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรม สร้างปราสาท เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 62.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรม ว่องไวกับเจื้อยชา เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 76.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 90.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรม 7 วิธีเรียนดีได้ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์เรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 58.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 74.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรมชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 60.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 77.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 6 ชื่อกิจกรรม สิ่งที่คุณอยากเป็น เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 63.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 77.81

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 7 ชื่อกิจกรรม โลกกว้างทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 63.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

2. ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของ นักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ต่อทั้งชุดในแต่ละระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ชุด ประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ชุด และประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด รวมทั้งหมด 17 ชุด ซึ่งปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 7 8 และ 9

ตาราง 7 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อทั้งชุด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ	E1	E2	(E1/E2) × 100
1. อาชีพที่บ้านฉัน	57.33	80.00	71.67
2. นักร้องคนเก่ง	64.7	90.67	71.32
3. นิทานสอนใจ	70.00	93.33	75.00
4. ทำอะไรก่อนดี	56.00	78.00	71.79
5. เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย	60.67	78.67	77.12
$\Sigma(E1/E2) \times 100/5 = 73.38$			

จากตาราง 7 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อทั้งชุด ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ อาชีพที่บ้านฉัน นักร้องคนเก่ง นิทานสอนใจ ทำอะไรก่อนดี และเสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 73.38

ตาราง 8 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อทั้งชุด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ	E1	E2	(E1/E2) × 100
1. ไปคำอาชีพ	62.00	80.00	77.50
2. การบ้านของฉันนั้นเรื่องง่าย	68.00	85.33	79.69
3. สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้	58.67	74.00	79.28
4. ห้องสมุดธรรมดา	56.67	82.67	68.55
5. วิชาที่ชอบบอกนิสัย	61.33	82.00	74.80
$\Sigma(E1/E2) \times 100/5 = 75.96$			

จากตาราง 8 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อทั้งชุด ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ไปคำอาชีพ การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้ ห้องสมุดธรรมดา และ วิชาที่ชอบบอกนิสัย มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.96

ตาราง 9 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อทั้งชุด

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ	E1	E2	(E1/E2) × 100
1. จุดจบ	77.33	94.67	81.69
2. สร้างปราสาท	62.00	80.00	77.50
3. ว่องไวกับเฉื่อยชา	76.67	90.00	85.19
4. 7 วิธีเรียนดีได้	58.67	74.00	79.28
5. ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ	60.00	77.33	77.59
6. สิ่งที่คุณอยากเป็น	63.33	81.33	77.81
7. โลกกว้างทางการศึกษา	63.33	80.00	79.17
$\Sigma(E1/E2) \times 100/7 = 79.74$			

จากตาราง 9 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อทั้งชุดซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ จุดจบ สร้างปราสาท ว่องไวกับเฉื่อยชา 7 วิธีเรียนดีได้ ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ สิ่งที่คุณอยากเป็น และ โลกกว้างทางการศึกษา มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 79.74

3. ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 10 11 และ 12

ตาราง 10 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ (n = 30)

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพ	ก่อน		หลัง		t-value**
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. อาชีพที่บ้านฉัน	2.87	0.78	4.00	0.64	9.11**
2. นักร้องคนเก่ง	3.23	1.10	4.37	0.61	5.46**
3. นิทานสอนใจ	3.50	0.78	4.67	0.55	6.48**
4. ทำอะไรก่อนดี	2.80	0.89	3.90	0.92	7.50**
5.เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย	3.03	0.85	3.93	0.69	5.57**

$$t_{(0.01; df 29)} = 2.462$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 10 พบว่า ภายหลังจากการที่นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยทำกิจกรรมอาชีพที่บ้านฉัน นักร้องคนเก่ง นิทานสอนใจ ทำอะไรก่อนดี และเสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย นักเรียนมีความเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ทำให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพได้เพิ่มขึ้น

ตาราง 11 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ (n = 30)

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพ	ก่อน		หลัง		t-value**
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. ใ้คำอาชีพ	3.10	0.71	4.00	0.69	9.00**
2. การบ้านฉัน นั้นเรื่องง่าย	3.40	1.00	4.27	0.74	5.52**
3. สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้	2.93	0.94	3.70	0.65	4.89**
4. ห้องสมุดทรรษา	2.83	0.75	4.13	0.51	8.51**
5. วิชาที่ชอบบอกนิสัย	3.07	0.83	4.10	0.80	6.66**

$$t_{(0.01 : df 29)} = 2.462$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 11 พบว่า ภายหลังจากการที่นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยทำกิจกรรม ใ้คำอาชีพ การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้ ห้องสมุดทรรษา วิชาที่ชอบบอกนิสัย นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพและเทคนิคในการเรียนให้ประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ทำให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพเพิ่มขึ้น

ตาราง 12 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรม ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ (n = 30)

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาและอาชีพ	ก่อน		หลัง		t-value**
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
1. จุดจบ	3.87	0.63	4.73	0.45	7.55**
2. สร้างปราสาท	3.10	0.76	4.00	0.69	5.57**
3. ว่องไวกับเฉื่อยชา	3.83	1.15	4.50	0.78	5.53**
4. 7 วิธีเรียนดีได้	2.93	0.83	3.70	0.60	5.77**
5. ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ	3.00	0.91	3.87	0.97	6.50**
6. สิ่งที่คุณอยากเป็น	3.17	0.75	4.07	0.64	5.83**
7. โลกกว้างทางการศึกษา	3.17	0.79	4.00	0.59	5.22**

$$t_{(0.01 : df 29)} = 2.462$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 12 พบว่า ภายหลังจากการที่นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยทำกิจกรรม จุดจบ สร้างปราสาท ว่องไวกับเฉื่อยชา 7 วิธีเรียนดีได้ ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ สิ่งที่คุณอยากเป็น โลกกว้างทางการศึกษา ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพและพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อเมื่อสำเร็จการศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ทำให้นักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ได้พัฒนาความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในปัจจุบันได้เพิ่มขึ้น

4. การประเมินคุณภาพของชุดการสอนที่นำมาใช้ในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพโดยพิจารณาจากแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแต่ละชุด ปรากฏผลในตารางที่ 13

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
การศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ความคิดเห็น	ป. 4 เฉลี่ย	ป.5 เฉลี่ย	ป.6 เฉลี่ย
1. กิจกรรมที่จัดเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3.75	4.03	4.11
2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	3.82	3.99	4.05
3. ใบบงานและใบความรู้มีความเหมาะสม	3.98	4.05	3.74
4. สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสม	3.99	4.05	3.94
5. ข้อสอบมีความเหมาะสมและสามารถวัดความรู้นักเรียนได้	3.78	3.93	4.03
6. รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ความรู้	3.77	3.96	3.59
7. การทำกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของกิจกรรม	3.76	3.99	4.06
8. กิจกรรมมีความน่าสนใจ สนุกสนาน	3.94	4.17	4.21
9. กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพ	3.65	4.03	4.23
10. กิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านการศึกษาและอาชีพ	3.87	3.94	4.18
11. สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.94	3.91	4.03
12. นักเรียนพึงพอใจที่ได้ทำกิจกรรม	4.11	4.29	4.29
ค่าเฉลี่ยรวม	3.86	4.03	4.04

จากตาราง 13 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพ พบว่า กิจกรรมจัดได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับดี ใบบงานและใบความรู้มีความเหมาะสมดี สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ข้อสอบมีความเหมาะสมและสามารถวัดความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับดี รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ความรู้อยู่ในระดับดี การทำกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของกิจกรรมอยู่ในระดับดี กิจกรรมมีความน่าสนใจ สนุกสนานอยู่ในระดับดี กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี กิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านการ ศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับดี และนักเรียนพึงพอใจที่ได้ทำกิจกรรมอยู่ในระดับดี

จากตาราง 13 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพ พบว่า กิจกรรมจัดได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับดี ใบบงานและใบความรู้มีความเหมาะสมดี สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ข้อสอบมีความเหมาะสมและสามารถวัดความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับดี รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ความรู้อยู่ในระดับดี การทำกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของกิจกรรมอยู่ในระดับดี กิจกรรมมีความน่าสนใจ สนุกสนานอยู่ในระดับดี กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี กิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านการ ศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับดี และนักเรียนพึงพอใจที่ได้ทำกิจกรรมอยู่ในระดับดี

จากตาราง 13 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพ พบว่า กิจกรรมจัดได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนอยู่ในระดับดี ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับดีใบบงานและใบความรู้มีความเหมาะสมดี สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ข้อสอบมีความเหมาะสมและสามารถวัดความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับดี รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ความรู้อยู่ในระดับดี การทำกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของกิจกรรมอยู่ในระดับดี กิจกรรมมีความน่าสนใจ สนุกสนานอยู่ในระดับดี กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี กิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านการ ศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับดี และนักเรียนพึงพอใจที่ได้ทำกิจกรรมอยู่ในระดับดี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายในการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

ความสำคัญของการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงแนวทางพัฒนาทางด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) ในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อ ครูแนะแนว ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนด้านการศึกษาและอาชีพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4 – 6) โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 210 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียน โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี สังกัดสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายโดยการจับฉลากได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คนได้ ป. 4/2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คนได้ ป. 5 /1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คนได้ ป. 6 /2 เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

ดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 17 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองเริ่มตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2548 สิ้นสุดวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2548

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อใช้สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขั้นตอนในการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทดสอบความรู้ก่อนการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ พัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนเพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านการศึกษาและอาชีพ มากน้อยเพียงใด

2. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาและการเลือกประกอบอาชีพในปัจจุบัน เล่นเกม หรือกิจกรรมนันทนาการที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ใช้พัฒนา

3. ขั้นกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามกฎกติกา และวิธีปฏิบัติกิจกรรม

4. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเรื่องที่เรียนเพื่อสรุปความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญ

5. ขั้นทดสอบความรู้หลังเรียน ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีพัฒนาการเกี่ยวกับด้านการศึกษาและอาชีพ มากน้อยเพียงใด

6. ขั้นประเมินชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อจะได้ทราบว่าชุดการสอนที่นำมาให้นักเรียนใช้มีความเหมาะสมกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในแต่ละชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ชุด ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ชุด ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1/E_2

2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ทั้งชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ชุด ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ชุด ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2

3. ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ โดยใช้สถิติ t -test แบบ Dependent

4. ศึกษาคุณภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของผลการประเมินของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แต่ละชุด

1.1 หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในแต่ละชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ปรากฏว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีวก่อนและหลัง การใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องแนะแนวอาชีพ และ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 56.00 -70.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ระหว่าง 78.67- 93.33 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 57.33 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรม นักร้องคนเก่ง เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 64.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 90.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรมนิทานสอนใจ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนที่เหมาะสม พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 70.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 93.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรม ทำอะไรก่อนดี เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 56.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 78.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 60.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 78.67

1.2 หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในแต่ละชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ปรากฏว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพก่อนและหลัง การใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องแนะแนวอาชีพ และเทคนิคการเรียน มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 56.67 – 68.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ระหว่าง 74.00 – 85.33 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรมไปค้าอาชีพ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 62.00 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรมการบ้านฉันนั้นเรื่องง่ายเพื่อให้ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 68.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 85.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรมสมาธิดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 58.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 74.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรมห้องสมุดหรรษา เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 56.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 82.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรม วิชาที่ชอบบอกนัย เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 61.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 82.00

1.3 หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในแต่ละชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น ชุดการสอนในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาต่อและอาชีพในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1/E_2 ปรากฏว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง แนะนำอาชีพ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม และ แนะนำการศึกษา มีประสิทธิภาพของกระบวนการ ระหว่าง 58.67 – 76.67 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ระหว่าง 74.00 – 94.67 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรมจุดจบ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 77.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 94.67

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรม สร้างปราชญา เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 62.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรมว่องไวกับเจื้อยซ่า เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 76.67 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 90.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรม 7 วิธีเรียนดี ได้เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 58.67 ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 74.00

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรมขายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 60.00 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 77.33

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 6 ชื่อกิจกรรม สิ่งที่คุณอยากเป็น เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 63.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 77.81

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 7 ชื่อกิจกรรม โลกกว้างทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าประสิทธิภาพของกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 63.33 ส่วน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เท่ากับ 80.00

2. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ทั้งชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60/60 โดยใช้สูตรการคำนวณประสิทธิภาพ E_1/E_2 พบว่า

2.1 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่อทั้งชุด ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องต่างๆ ดังนี้

อาชีพที่บ้านฉัน นักร้องคนเก่ง นิทานสอนใจ ทำอะไรก่อนดี และเสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทัน
นั่งเสียดาย มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 73.38

2.2 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อทั้งชุด ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ใบคำ
อาชีพ การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้ ห้องสมุดธรรมชาติ และวิชาที่
ชอบบอกนิสัย มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.96

2.3 ค่าประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนัก
เรียนช่วงชั้นที่ 2 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อทั้งชุดซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ จดจบ สร้าง
ปราสาท ว่องไวกับเฉื่อยชา 7 วิธีเรียนดีได้ ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ สิ่งที่คุณอยากเป็น
และ โลกกว้างทางการศึกษา มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 79.74

3. ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว
ด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุด
การสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยใช้สถิติ $t - test$ แบบ Dependent พบว่า
ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ นักเรียน
มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
แสดงว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพทำให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พัฒนา
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพได้เพิ่มขึ้น

4. ศึกษาคุณภาพของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 2 พบว่า กิจกรรมจัดได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนอยู่ในระดับดี ระยะเวลาในการจัด
กิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ใบงานและใบความรู้มีความเหมาะสมดี สื่อและอุปกรณ์มี
ความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ข้อสอบมีความเหมาะสมและสามารถวัดความรู้ของนักเรียนอยู่ใน
ระดับดี รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ความรู้อยู่ในระดับดี การทำกิจกรรมทำให้นักเรียน
เข้าใจเนื้อหาสาระของกิจกรรมอยู่ในระดับดี กิจกรรมมีความน่าสนใจ สนุกสนานอยู่ในระดับดี
กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี กิจกรรมทำ
ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านการศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันอยู่ในระดับดี และนักเรียนพึงพอใจที่ได้ทำกิจกรรมอยู่ในระดับดี ดังนั้นชุดการสอนที่
นำมาใช้เป็นชุดการสอนที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

การอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 แต่ละชุด จำนวน 17 ชุด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 60 / 60 โดยใช้สูตรการคำนวณ ประสิทธิภาพ E1 / E2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปได้ว่า ชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีทั้งหมด 17 ชุด แบ่งออกเป็นชุดการสอนที่นำมาทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ชุด ประกอบไปด้วย ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรม นักร้อง คนเก่ง ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรมนิทานสอนใจ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรม ทำอะไรก่อนดี ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรม เสรีก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ระหว่าง 56.70 – 70.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ระหว่าง 78.00 – 93.33 ซึ่งค่าประสิทธิภาพของ กระบวนการ(E1) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 60/60 จำนวน 3 ชุดและไม่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 2 ชุด ได้แก่ชุดที่ 1 กิจกรรมอาชีพที่บ้านฉัน และชุดที่ 4 กิจกรรม ทำอะไรก่อนดี ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการทดลองไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมแนะแนว เพราะ โรงเรียนไม่ได้จัดการเรียนการสอนกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นรูปธรรม การทำกิจกรรมแนะแนวจึง เป็นสิ่งใหม่สำหรับกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะชุดที่ 1 กิจกรรมอาชีพที่บ้านฉัน ได้ค่าประสิทธิภาพ ของกระบวนการ (E1) 57.33 ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการทดลองเป็นกิจกรรมแรก เมื่อไม่มีไม่มี ประสบการณ์มาก่อนทำให้การทำแบบฝึกหัดหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างได้ค่าน้อย ส่งผลให้ค่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ไม่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด สำหรับชุดที่ 4 กิจกรรมทำอะไรก่อนดี ได้ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) 56.00 ซึ่งไม่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับทักษะ ในการวางแผนการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง จากการสำรวจปัญหาทางด้านการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการสัมภาษณ์ครูและนักเรียนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างชุดการ สอนพบว่านักเรียนไม่มีทักษะในการวางแผนปฏิบัติงาน ไม่มีทักษะการแบ่งเวลาในการปฏิบัติงาน ให้สำเร็จลุล่วง ทำให้นักเรียนมักส่งงานไม่ทันตามกำหนด จากข้อมูลที่ได้รับแสดงถึงนักเรียนยังไม่ มีความรู้เรื่องการวางแผนการปฏิบัติงานทำให้การทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนได้คะแนนน้อยส่งผลให้ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ไม่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามหลังจากการใช้ชุดการ สอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการศึกษาและอาชีพแล้ว พบว่าประสิทธิภาพของผล ลลัพธ์ (E2) มีประสิทธิภาพทั้ง 5 ชุด แสดงถึงชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและ อาชีพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการด้านการศึกษาและอาชีพเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ ชุดที่ 3 กิจกรรมนิทานสอนใจ พบว่าค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) เท่ากับ 93.33 ซึ่งได้ค่าสูงที่สุด เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้ความสนใจกับนิทานและมีการอภิปรายข้อคิดที่ ได้จากนิทานเกี่ยวกับผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียนอย่างสนุกสนาน ผู้วิจัยสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างมี ความสุขในการทำกิจกรรมส่งผลให้มีพัฒนาการหลังจากทำกิจกรรมมากที่สุด

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้แบ่งชุดการสอนที่นำมาทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 อีกจำนวน 5 ชุด ประกอบไปด้วย ชุดที่ 6 ชื่อกิจกรรมไม้คำอาชีพ ชุดที่ 7 ชื่อกิจกรรม การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย ชุดที่ 8 ชื่อกิจกรรม สมานิตีกับการเรียนเปลี่ยนเรา ได้ ชุดที่ 9 ชื่อกิจกรรมห้องสมุดहरषा ชุดที่ 10 ชื่อกิจกรรม วิชาที่ชอบบอกนิสัย มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ระหว่าง 56.67 – 68.00 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ระหว่าง 74.00 – 85.33 ซึ่งค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ(E1) มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 60/60 จำนวน 3 ชุด และไม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 2 ชุด ได้แก่ชุดที่ 8 กิจกรรมสมานิตีกับการเรียนเปลี่ยนเรา ได้ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 58.67 เนื่องจากเทคนิคในการสร้างสมาธิในการเรียนเป็นสิ่งใหม่ที่นักเรียนยังไม่มีประสบการณ์ทำให้ทำแบบฝึกหัดก่อนเรียนได้น้อย ส่งผลให้มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการไม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และชุดที่ 9 กิจกรรมห้องสมุดहरषा ได้ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 56.67 เนื่องจากแบบฝึกหัดก่อนเรียนเป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือตามระบบดิวอี้ ซึ่งนักเรียนมีความรู้เดิมน้อย ส่งผลให้ค่ามีประสิทธิภาพของกระบวนการไม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามด้านประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) พบว่าชุดการสอนมีประสิทธิภาพทั้ง 5 ชุด แสดงถึงชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการศึกษาและอาชีพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยสังเกตได้นักเรียนให้ความสนใจเกี่ยวกับเทคนิคในการเรียนให้ประสบความสำเร็จเนื่องจากนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการสำรวจตนเองเกี่ยวกับปัญหาด้านการเรียนของตนเองและบุคคลอื่น และช่วยกันหาทางแก้ไขด้วยเทคนิคต่าง ๆ ที่นำเสนอให้ ซึ่งหากนักเรียนได้นำไปปฏิบัติจริงจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้

ส่วนชุดการสอนที่นำมาทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 อีกจำนวน 7 ชุด ประกอบไปด้วย ชุดที่ 11 ชื่อกิจกรรมจุดจบ ชุดที่ 12 ชื่อกิจสร้างปราสาท ชุดที่ 13 ชื่อกิจกรรมว่องไวกับเฉื่อยชา ชุดที่ 14 ชื่อกิจกรรม 7 วิธีเรียนดีได้ ชุดที่ 15 ชื่อกิจกรรมชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ ชุดที่ 16 ชื่อกิจกรรมสิ่งที่ฉันอยากเป็น ชุดที่ 17 ชื่อกิจกรรมโลกกว้างทางการศึกษา มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ระหว่าง 58.67–76.76 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ระหว่าง 74.00–94.67 ซึ่งค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) ของชุดการสอนแต่ละชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 60/60 จำนวน 6 ชุด และไม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 1 ชุด ได้แก่ชุดที่ 14 กิจกรรม 7 วิธีเรียนดีได้ มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 58.67 เนื่องจากแบบฝึกหัดก่อนเรียนถามเกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จซึ่งนักเรียนไม่มีประสบการณ์ในเรื่องที่ถามมาก่อนทำให้คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนมีค่าน้อยและส่งผลให้ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานกำหนดไว้ ส่วนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) พบว่ามีประสิทธิภาพทั้ง 5 ชุด แสดงถึงชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านการศึกษาและ

อาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการศึกษาและอาชีพเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ ชุดที่ 11 กิจกรรม จดจบ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับผลที่ได้รับหากไม่ตั้งใจเรียน ผู้วิจัยสังเกตพบว่ากลุ่มทดลองสนุกสนานกับการแสดงบทบาทสมมติทำให้ทุกคนสนใจในการทำกิจกรรมจึงทำให้ชุดการสอน ชุดที่ 11 กิจกรรม จดจบ มีค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) 94.67 ซึ่งสูงสุดในกิจกรรมทั้งหมด 7 ชุด จากการทำกิจกรรมทั้ง 5 ชุดผู้วิจัยพบว่า การทำกิจกรรมโดยใช้เทคนิคบทบาทสมมติหรือสถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนมีความสุขในการทำกิจกรรม และส่งผลให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งน่าจะนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข จะทำให้นักเรียนเรียนได้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

2. ผลการศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ โดยใช้สถิติ t - test แบบ Dependent พบว่า หลังจากที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งประกอบไปด้วย ชุดที่ 1 ชื่อกิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน ชุดที่ 2 ชื่อกิจกรรม นักร้องคนเก่ง ชุดที่ 3 ชื่อกิจกรรมนิทานสอนใจ ชุดที่ 4 ชื่อกิจกรรม ทำอะไรก่อนดี ชุดที่ 5 ชื่อกิจกรรม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย ชุดที่ 6 ชื่อกิจกรรมไปค้าอาชีพ ชุดที่ 7 ชื่อกิจกรรมการบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย ชุดที่ 8 ชื่อกิจกรรม สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเรา ได้ ชุดที่ 9 ชื่อกิจกรรมห้องสมุดธรรมชาติ ชุดที่ 10 ชื่อกิจกรรม วิชาที่ชอบบอกนิสัย ชุดที่ 11 ชื่อกิจกรรมจดจบ ชุดที่ 12 ชื่อกิจสร้างปราสาท ชุดที่ 13 ชื่อกิจกรรม ว่องไวกับเฉื่อยชา ชุดที่ 14 ชื่อกิจกรรม 7 วิธีเรียนดีได้ ชุดที่ 15 ชื่อกิจกรรม ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ ชุดที่ 16 ชื่อกิจกรรมสิ่งที่ฉันอยากเป็น ชุดที่ 17 ชื่อกิจกรรม โลกกว้างทางการศึกษา นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องอาชีพ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม เทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อหลังจากจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ทำให้นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พยายามที่จะนำเทคนิค วิธีการ ไปความรู้ต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งจะเห็นว่าการเรียนมีคะแนนผลสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการศึกษามากขึ้น

3. นอกจากนั้นผลการศึกษาคุณภาพของชุดการสอนที่นำมาใช้ในกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า กิจกรรมจัดได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียนอยู่ในระดับ ดี ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ดี ไปงานและไปความรู้มีความเหมาะสม ดี สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ดี ข้อสอบมีความเหมาะสมและ

สามารถวัดความรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับ ดี รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ความรู้ อยู่ในระดับ ดี การทำกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของกิจกรรมอยู่ในระดับ ดี กิจกรรม มีความน่าสนใจ สนุกสนานอยู่ในระดับ ดี กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านการ ศึกษาและอาชีพอยู่ในระดับ ดี กิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองด้านการ ศึกษาและอาชีพ อยู่ในระดับ ดี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับ ดี และนักเรียนพึงพอใจ ที่ได้ทำกิจกรรมอยู่ในระดับ ดี ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจในคุณภาพของชุดการสอน ใน ระดับดี

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในด้านการศึกษาและอาชีพได้ มากขึ้น นักเรียนได้รับรู้เกี่ยวกับโลกของการประกอบอาชีพมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเรียนให้ประสบความสำเร็จ รวมทั้ง มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อเมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็น เครื่องมือทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตในโลกของการเรียน ซึ่งเป็นภาระกิจ หลักของชีวิตการเป็นนักเรียน รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการ ก้าวเข้าสู่โลกของการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นภาระกิจหลักหลังจากที่นักเรียนสำเร็จการศึกษาต่อไป ในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการใช้ชุดการสอนครูควรจะมีเวลาศึกษาชุดการสอนที่จะนำไปใช้ในแต่ละชุด ว่า มีอะไรบ้างเพื่อเป็นการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ไปความรู้ ไปงานต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนที่จะ ทำกิจกรรม

1.2 ก่อนนำชุดการสอนไปใช้จริงควรมีการทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง และข้อ ผิดพลาดของเนื้อหา และแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนว่ามีข้อผิดพลาดอะไร เวลาที่ใช้เหมาะสม กับไปงาน ไปความรู้ที่จะต้องทำหรือไม่อย่างไร และนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อจะได้ชุดการสอนที่มี ประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 กระบวนการการจัดกิจกรรมควรเป็นไปตามวัตถุประสงค์กำหนดรวมทั้งการวัดผล ประเมินผลควรประเมินพัฒนาการของผู้เรียนตามที่วัตถุประสงค์กำหนด

1.4 การสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ควรศึกษาพัฒนาการและลักษณะ แบบทดสอบที่เหมาะสมกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ก่อน

1.5 การวัดเจตคติไม่ควรวัดโดยใช้แบบทดสอบแบบถูก / ผิด

1.6 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ควรให้มีความสัมพันธ์กัน ทั้ง 2 ด้านโดยการจัดกิจกรรมที่เน้นวิธีการศึกษาหรือกระบวนการศึกษาเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ ในอนาคต

1.7 ในการสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านอาชีพของนักเรียนช่วง ชั้นที่ 2 ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับชั้นประถมศึกษา ก่อนจะทำการสร้างชุดการสอน

1.8 การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านอาชีพควรให้ความสำคัญกับความเปลี่ยนแปลงของโลกอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่ทันสมัย เช่น อาชีพใหม่ๆ ที่มีและได้รับความนิยมในปัจจุบัน อย่างหลากหลาย

1.9 การใช้ชุดการสอนกับนักเรียนระดับประถมศึกษาควรดูแล และให้คำปรึกษา อย่างใกล้ชิด

1.10 ในการทำกิจกรรมที่ต้องอภิปราย ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น หรืออาจยกตัวอย่างประกอบหากนักเรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน โดยทำการทดลองกับกลุ่ม ตัวอย่างอื่น ๆ เพื่อความเที่ยงตรงมากขึ้น

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาเครื่องมือควรมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ สุ่มเลือกเพื่อใช้ในการทดลอง

2.3 การทำกิจกรรมกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ไม่ควรดำเนินกิจกรรมมากเกินไป และ เน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุข

2.4 การใช้ชุดการสอนสามารถยืดหยุ่นและแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม กับกลุ่มของผู้เรียน

2.5 ควรมีการทำวิจัยเพื่อติดตามผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวกับนักเรียน กลุ่มตัวอย่างอย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ประทีปธีรานันต์. (2530). ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวตาหลักสัปรีสรรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร
- กรมวิชาการ . (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- . (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ.
- . (2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ.
- กระทรวงศึกษาธิการ . (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- กรมวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2546) แนวทางการดูแลและช่วยเหลือเด็กวัยเรียน. เอกสารฝ่ายพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ชุมชมการเกษตรสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- . (2529). ประมวลพระบรมราโชวาทที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2521). บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จงกล หงสุพันธ์. (2534). ผลการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์ที่มีต่อการปรับตัวในครอบครัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสัมพันธ์พิทยาคาร เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร
- จันทนา กาไหลทอง. (2537). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- จำเนียร ช่างโชติ. (2524). เทคนิคการแนะแนว. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- . (2532). การบริการปรึกษาและแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จินดาภรณ์ อังสุวรรณโชติ. (2525). การทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยี และสื่อการศึกษาหน่วย 1-5.

นนทบุรี : สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

----- (2525). เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 11 – 15 การประเมินผลสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิชย์

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522). หลักการทฤษฎีเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.

ทิพย์มาศย์ พิมพ์ศักดิ์. (2530) . ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 3 กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

นันทา สุริยา (มปป.) เอกสารคำสอนวิชารูปแบบชีวิตและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นวลนง มังตรีสรรค์. (2530). ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเรื่องสังคมวัตถุ 4 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ กรุงเทพฯ . ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

บุญเกื้อ คอระหาเวช. (2529). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.

ปิยรัตน์ ศรีสมบัติ. (2533) . ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อความสามัคคีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านไกรสรพงษ์สงเคราะห์ จังหวัดอุดรธานี. ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

ปราณี เถลิงพล. (2515:). การแนะแนวและการให้การศึกษา. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

เป็รื่อง โกมุท (2518). ชุดการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มนตรี แยมกสิการ และคนอื่นๆ (2528). รายงานผลโครงการผลิตสื่อการสอนสำหรับโรงเรียนกัณฑ์ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปีงบประมาณ 2528. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2531). เอกสารประกอบการสอนแนะแนว ทฤษฎีพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----- (2545). ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว 25702 การพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,

พนม ลิ้มอารีย์. (2533). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- พนม ลัมอารีย์. (2533). การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- พล แสงสว่าง. (2539). อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. ปัตตานี : โครงการผลิตตำรามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- พิพัฒน์ วิเชียรสุวรรณ. (2543). พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เดอะบุคส์.
- พิไล แยมงามเหลือ. (2521) คู่มือครูวิชากิจกรรมสำรวจ. กรุงเทพฯ : สาริตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพดี ปิตตะคุ. (2537) . ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร ปริญญา นิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- เยาวภา กันทรวิชากุล. (2530) . ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อผลพฤติกรรมไม่ตั้งใจในเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าโมกษวิทยาภูมิ จังหวัดอ่างทอง. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2528). หลักวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.
- ลักขณา สิริวัฒน์ . (2543). การแนะแนวเบื้องต้น. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วรรณพร ศรีอุบล. (2535). ผลการจัดกิจกรรมแนะแนว โดยใช้สไลด์เทปเป็นเทคนิค“แม่แบบ” ที่มีต่อเจตคติเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร
- วัลย์ลักษณ์ ภักดีผล. (2533) . ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความไม่ประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนิจิตรวิทยา กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอน - มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิภาพร มาพบสุข. (2540). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วิภาภรณ์ เรือนทิพย์. (2530). ผลการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้สไลด์เทปเป็นเทคนิค “แม่แบบ” ที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- วัชร ทรัพย์มี. (2523). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริลักษณ์ รักษาทรัพย์. (2534). การเปรียบเทียบผลของการใช้หลักฟรีแมคกับการเสริมแรงทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนรักษาททรัพย์พิทยากร อำเภอ กบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สมปอง สุขศกุงการกิติ. (2530). ผลการใช้ชุดแนะแนวอาชีพที่มีต่อการสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- สมร ทองดี และวารุณี บุญประกอบ. (2534). เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพการแนะแนว หน่วยที่ 9 – 15 การแนะแนวการศึกษา. หน้า 381 – 385. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรจิต วรรณรักษ์. (2540). ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 . โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชวัตรบวรณะ กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- เสาวนีย์ ลิกขานันต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์ เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อรอนงค์ ธีญะวัน. (2539). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์
- อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ. (2529). ผลการทดลองใช้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- Anderson, R.m.(1982, August). "Self intruction as a method of preparing elementary school Socialstudies teacher trainers apply and inductive teaching model". *Dissertation Abstracts International*. 42 (11) : 4795 – A
- Ashby, Sir Eric.(1972). *The Fourth Revolution Instructional Technology in Higher Education*. New York : McGraw – Hill.
- Ginzberg, Eli. (1972). *Career Guidance*. New York : McGraw – Hill.
- Good, carter V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York : McGraw – Hill.

- Nash, Judith Marguerite. (1978, October) "An Investigation of Effect of Career Awareness program at the Elementary School Level". *Dissertation Abstracts International*. 39 (1) : 2052-A ; .
- Schwallie-Giddis, Paul L. (1991, August). "Investigation of the Impact of the Florida Improved Career Decision-making Workshop on the Delivery of Career Guidance Services". *Dissertation Abstracts International*. 52 (2) : 430 ;
- Turk, Gayla Claire. (1985, February). "Development of the music Listening strategy Tempo : Computer Assisted Instruction In Music Listening". *Dissertation Abstracts International*. 45 (08A) : 2436
- Wilson, Cynthia Louise. (1989, August). An analysis of A Direct Instruction Procedure in Teaching Word Problem – solving to Learning Disabled Student. *Dissertation Abstracts International*. 50 (02A) : 419.

ภาคผนวก ก

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของ ชุดที่ 13 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	116
14. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของ ชุดที่ 14 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	118
15. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของ ชุดที่ 15 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	120
16. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของ ชุดที่ 16 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	122
17. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา และอาชีพของ ชุดที่ 17 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	124
18. แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ ศึกษา และอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	126
18. แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ ศึกษา และอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5'	127
18. แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ ศึกษา และอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	128

บัญชีตาราง

[illegible]

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชื่อกิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
1	3	4	1	1
2	3	3	0	0
3	2	4	2	4
4	3	4	1	1
5	3	4	1	1
6	3	3	0	0
7	2	4	2	4
8	1	4	3	9
9	2	3	1	1
10	3	4	1	1
11	2	3	1	1
12	3	4	1	1
13	4	5	1	1
14	4	5	1	1
15	4	5	1	1
16	3	4	1	1
17	3	4	1	1
18	3	4	1	1
19	2	4	2	4
20	4	4	0	0
21	2	3	1	1
22	3	3	0	0
23	2	4	2	4
24	3	4	1	1
25	4	5	1	1
26	4	5	1	1
27	3	4	1	1

ตาราง 14 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
28	2	4	2	4
29	3	5	2	4
30	3	4	1	1
รวม	86.00	120.00	34.00	52.00
Mean	2.87	4.00	1.13	1.73
Stdev	0.78	0.64	0.68	1.91
E	E1	E2	E รวม	
	57.33	80.00	71.67	
t- value = 9.11				

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชื่อกิจกรรม นักร้องคนเก่ง
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
1	3	5	2	4
2	2	5	3	9
3	2	4	2	4
4	2	4	2	4
5	5	5	0	0
6	1	4	3	9
7	3	5	2	4
8	3	4	1	1
9	1	4	3	9
10	4	4	0	0
11	4	5	1	1
12	2	4	2	4
13	4	4	0	0
14	3	5	2	4
15	5	5	0	0
16	4	4	0	0
17	4	3	-1	1
18	4	5	1	1
19	3	5	2	4
20	5	5	0	0
21	3	4	1	1
22	3	4	1	1
23	4	5	1	1
24	4	4	0	0
25	2	5	3	9
26	4	4	0	0
27	3	5	2	4

ตาราง 15 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
28	2	3	1	1
29	4	4	0	0
30	4	4	0	0
รวม	97.00	131.00	34.00	76.00
Mean	3.23	4.37	1.13	2.53
Stdev	1.10	0.61	1.14	3.04
E	E1	E2	E รวม	
	64.67	87.33	74.05	
t-value = 5.46				

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชื่อกิจกรรม นิทานสอนใจ
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน		หลัง		Dif		Dif SQ
	เต็ม 5	คะแนน	เต็ม 5	คะแนน	เต็ม 5	คะแนน	
1	4		5		1		1
2	3		4		1		1
3	4		4		0		0
4	3		5		2		4
5	4		4		0		0
6	4		4		0		0
7	4		5		1		1
8	3		5		2		4
9	2		4		2		4
10	3		5		2		4
11	3		4		1		1
12	4		3		-1		1
13	4		5		1		1
14	4		5		1		1
15	2		5		3		9
16	2		5		3		9
17	3		5		2		4
18	3		5		2		4
19	4		5		1		1
20	4		5		1		1
21	2		5		3		9
22	4		5		1		1
23	3		5		2		4
24	4		5		1		1
25	4		5		1		1
26	4		5		1		1

ตาราง 16 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	4	5	1	1
28	4	4	0	0
29	5	5	0	0
30	4	4	0	0
รวม	105.00	140.00	35.00	69.00
Mean	3.50	4.67	1.17	2.30
Stdev	0.78	0.55	0.99	2.69
E	E1	E2	E รวม	
	70.00	93.33	75.00	
t- value = 6.48				

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชื่อกิจกรรม ทำอะไรก่อนดี
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
1	3	4	1	1
2	2	3	1	1
3	3	3	0	0
4	3	4	1	1
5	2	4	2	4
6	4	4	0	0
7	2	3	1	1
8	3	3	0	0
9	2	3	1	1
10	2	3	1	1
11	1	2	1	1
12	3	5	2	4
13	4	5	1	1
14	3	5	2	4
15	2	2	0	0
16	2	4	2	4
17	3	3	0	0
18	3	4	1	1
19	4	5	1	1
20	3	4	1	1
21	4	4	0	0
22	4	4	0	0
23	2	4	2	4
24	3	5	2	4
25	4	5	1	1
26	3	4	1	1

ตาราง 17 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	2	5	3	9
28	1	3	2	4
29	4	5	1	1
30	3	5	2	4
รวม	84.00	117.00	33.00	55.00
Mean	2.80	3.90	1.10	1.83
Stdev	0.89	0.92	0.80	2.05
E	E1	E2	E รวม	
	56.00	78.00	71.79	
t-value = 7.50				

ตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชื่อกิจกรรม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จ
ไม่ทันนั่งเสียดาย (N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5	คะแนน	100
1	4	5	1		1
2	3	4	1		1
3	3	3	0		0
4	3	4	1		1
5	2	3	1		1
6	4	4	0		0
7	3	3	0		0
8	3	4	1		1
9	3	4	1		1
10	3	4	1		1
11	2	3	1		1
12	1	4	3		9
13	3	5	2		4
14	3	4	1		1
15	3	3	0		0
16	1	4	3		9
17	3	4	1		1
18	4	4	0		0
19	4	5	1		1
20	4	4	0		0
21	2	4	2		4
22	3	5	2		4
23	4	4	0		0
24	4	5	1		1
25	4	5	1		1
26	3	4	1		1

ตาราง 18 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	3	4	1	1
28	3	3	0	0
29	4	3	-1	1
30	2	3	1	1
รวม	91.00	118.00	27.00	47.00
Mean	3.03	3.93	0.90	1.57
Stdev	0.85	0.69	0.88	2.30
E	E1	E2	E รวม	
	60.67	78.67	77.12	
t- value = 5.57				

ตาราง 19 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 6 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชื่อกิจกรรม ไปคำอาชีพ (N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
1	4	5	1	1
2	2	3	1	1
3	3	4	1	1
4	3	3	0	0
5	3	4	1	1
6	2	2	0	0
7	3	4	1	1
8	4	4	0	0
9	4	4	0	0
10	2	3	1	1
11	4	5	1	1
12	3	4	1	1
13	2	4	2	4
14	2	3	1	1
15	3	4	1	1
16	3	4	1	1
17	3	4	1	1
18	3	5	2	4
19	3	4	1	1
20	4	5	1	1
21	3	4	1	1
22	2	4	2	4
23	4	4	0	0
24	3	4	1	1
25	4	5	1	1
26	4	4	0	0

ตาราง 20 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 7 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชื่อกิจกรรม การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5	คะแนน	
1	2	3	1		1
2	2	3	1		1
3	3	5	2		4
4	4	4	0		0
5	5	5	0		0
6	3	4	1		1
7	3	3	0		0
8	5	5	0		0
9	4	5	1		1
10	4	4	0		0
11	3	5	2		4
12	4	4	0		0
13	4	4	0		0
14	4	5	1		1
15	4	5	1		1
16	4	5	1		1
17	2	5	3		9
18	3	5	2		4
19	3	4	1		1
20	4	4	0		0
21	2	4	2		4
22	4	5	1		1
23	3	4	1		1
24	5	5	0		0
25	4	4	0		0
26	5	5	0		0

ตาราง 20 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	2	4	2	4
28	2	4	2	4
29	2	3	1	1
30	3	3	0	0
รวม	102.00	128.00	26.00	44.00
Mean	3.40	4.27	0.87	1.47
Stdev	1.00	0.74	0.86	2.06
E	E1	E2	E รวม	
	68.00	85.33	79.69	
t- value = 5.52				

ตาราง 21 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 8 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชื่อกิจกรรม สมานัตติกับการเรียนเปลี่ยน
เราได้ (N = 30)

ลำดับที่	ก่อน		หลัง		Dif		Dif SQ
	เต็ม	5 คะแนน	เต็ม	5 คะแนน	เต็ม	5 คะแนน	
1	3		3		0		0
2	4		4		0		0
3	4		4		0		0
4	2		4		2		4
5	2		3		1		1
6	3		3		0		0
7	4		4		0		0
8	4		3		-1		1
9	2		3		1		1
10	2		3		1		1
11	2		4		2		4
12	4		3		-1		1
13	2		4		2		4
14	2		3		1		1
15	3		5		2		4
16	3		4		1		1
17	2		3		1		1
18	2		3		1		1
19	3		4		1		1
20	2		4		2		4
21	2		3		1		1
22	4		4		0		0
23	5		5		0		0
24	3		4		1		1
25	4		4		0		0
26	2		3		1		1

ตาราง 21 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	4	5	1	1
28	3	4	1	1
29	2	4	2	4
30	4	4	0	0
รวม	88.00	111.00	23.00	39.00
Mean	2.93	3.70	0.77	1.30
Stdev	0.94	0.65	0.86	1.44
E	E1	E2	E รวม	
	58.67	74.00	79.28	
t- value = 4.89				

ตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 9 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชื่อกิจกรรม ห้องสมุดहरรรษา (N = 30)

ลำดับที่	ก่อน		หลัง		Dif		Dif SQ
	เต็ม	5 คะแนน	เต็ม	5 คะแนน	เต็ม	5 คะแนน	
1		2		5		3	9
2		3		4		1	1
3		3		5		2	4
4		3		4		1	1
5		2		4		2	4
6		4		4		0	0
7		2		3		1	1
8		3		4		1	1
9		2		4		2	4
10		3		4		1	1
11		3		4		1	1
12		2		4		2	4
13		3		3		0	0
14		3		4		1	1
15		2		4		2	4
16		4		4		0	0
17		2		4		2	4
18		3		5		2	4
19		2		4		2	4
20		4		4		0	0
21		3		4		1	1
22		2		4		2	4
23		3		5		2	4
24		4		4		0	0
25		4		5		1	1
26		2		4		2	4

ตาราง 22 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	3	5	2	4
28	4	4	0	0
29	3	4	1	1
30	2	4	2	4
รวม	85.00	124.00	39.00	71.00
Mean	2.83	4.13	1.30	2.37
Stdev	0.75	0.51	0.84	2.13
E	E1	E2	E รวม	
	56.67	82.67	68.55	
t- value = 8.51				

ตาราง 23 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 10 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชื่อกิจกรรม วิชาที่ชอบบอกกันสิ
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	5 คะแนน	
1	2	3	1		1
2	3	4	1		1
3	3	5	2		4
4	2	3	1		1
5	4	5	1		1
6	2	3	1		1
7	3	4	1		1
8	4	5	1		1
9	3	5	2		4
10	4	4	0		0
11	2	4	2		4
12	3	3	0		0
13	3	5	2		4
14	3	5	2		4
15	3	5	2		4
16	4	4	0		0
17	3	5	2		4
18	3	4	1		1
19	5	5	0		0
20	3	4	1		1
21	5	4	-1		1
22	2	4	2		4
23	3	4	1		1
24	3	4	1		1
25	4	4	0		0
26	2	2	0		0

ตาราง 23 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	3	5	2	4
28	3	3	0	0
29	2	4	2	4
30	3	4	1	1
รวม	92.00	123.00	31.00	53.00
Mean	3.07	4.10	1.03	1.77
Stdev	0.83	0.80	0.85	1.65
E	E1	E2	E รวม	
	61.33	82.00	74.80	
t- value = 6.66				

ตาราง 24 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 11 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อกิจกรรม จดจบ (N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	
1	4	4	0		0
2	3	4	1		1
3	4	4	0		0
4	4	4	0		0
5	4	4	0		0
6	4	5	1		1
7	4	5	1		1
8	4	5	1		1
9	5	5	0		0
10	4	5	1		1
11	3	4	1		1
12	4	5	1		1
13	4	5	1		1
14	3	4	1		1
15	3	5	2		4
16	4	5	1		1
17	5	5	0		0
18	5	5	0		0
19	3	5	2		4
20	3	4	1		1
21	5	5	0		0
22	4	5	1		1
23	4	5	1		1
24	4	5	1		1
25	4	5	1		1
26	3	5	2		4

ตาราง 24 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	4	5	1	1
28	4	5	1	1
29	4	5	1	1
30	3	5	2	4
รวม	116.00	142.00	26.00	34.00
Mean	3.87	4.73	0.87	1.13
Stdev	0.63	0.45	0.63	1.22
E	E1	E2	E รวม	
	77.33	94.67	81.69	
t- value = 7.55				

ตาราง 25 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 12 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อกิจกรรม สร้างปราสาท (N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
1	3	4	1	1
2	3	5	2	4
3	2	5	3	9
4	4	4	0	0
5	2	3	1	1
6	3	4	1	1
7	3	4	1	1
8	3	3	0	0
9	4	4	0	0
10	3	4	1	1
11	3	4	1	1
12	2	5	3	9
13	3	4	1	1
14	4	4	0	0
15	3	4	1	1
16	2	5	3	9
17	4	5	1	1
18	4	4	0	0
19	3	4	1	1
20	4	4	0	0
21	4	5	1	1
22	2	3	1	1
23	4	5	1	1
24	4	4	0	0
25	3	4	1	1
26	3	3	0	0

ตาราง 25 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	4	4	0	0
28	2	3	1	1
29	2	3	1	1
30	3	3	0	0
รวม	93.00	120.00	27.00	47.00
Mean	3.10	4.00	0.90	1.57
Stdev	0.76	0.69	0.88	2.64
E	E1	E2	E รวม	
	62.00	80.00	77.50	
t-value = 5.57				

ตาราง 26 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 13 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อกิจกรรม ว่องไวกับเนื้อหา
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5	คะแนน	100
1	3	4	1		1
2	3	4	1		1
3	5	5	0		0
4	2	3	1		1
5	3	5	2		4
6	2	3	1		1
7	4	4	0		0
8	3	4	1		1
9	5	5	0		0
10	5	5	0		0
11	3	4	1		1
12	4	5	1		1
13	4	5	1		1
14	3	5	2		4
15	5	5	0		0
16	5	5	0		0
17	5	5	0		0
18	5	5	0		0
19	4	5	1		1
20	5	5	0		0
21	5	5	0		0
22	4	5	1		1
23	2	3	1		1
24	2	3	1		1
25	3	5	2		4
26	5	5	0		0

ตาราง 26 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	2	3	1	1
28	5	5	0	0
29	5	5	0	0
30	4	5	1	1
รวม	115.00	135.00	20.00	26.00
Mean	3.83	4.50	0.67	0.87
Stdev	1.15	0.78	0.66	1.17
E	E1	E2	E รวม	
	76.67	90.00	85.19	
t- value = 5.53				

ตาราง 27 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 14 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อกิจกรรม 7 วิธีเรียนรู้ได้
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
1	2	4	2		4
2	4	4	0		0
3	3	4	1		1
4	4	4	0		0
5	4	4	0		0
6	3	4	1		1
7	1	2	1		1
8	4	4	0		0
9	3	4	1		1
10	4	4	0		0
11	3	4	1		1
12	2	3	1		1
13	3	4	1		1
14	4	5	1		1
15	3	4	1		1
16	3	3	0		0
17	4	4	0		0
18	3	3	0		0
19	2	3	1		1
20	3	3	0		0
21	2	4	2		4
22	4	4	0		0
23	2	4	2		4
24	3	4	1		1
25	2	4	2		4
26	3	4	1		1

ตาราง 27 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	3	3	0	0
28	2	3	1	1
29	3	3	0	0
30	2	4	2	4
รวม	88.00	111.00	23.00	33.00
Mean	2.93	3.70	0.77	1.10
Stdev	0.83	0.60	0.73	1.40
E	E1	E2	E รวม	
	58.67	74.00	79.28	
t- value = 5.77				

ตาราง 28 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 15 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อกิจกรรม ชายคนนี้ประสบความสำเร็จ
สำเร็จในการประกอบอาชีพ (N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
1	3	4	1		1
2	2	5	3		9
3	2	2	0		0
4	3	3	0		0
5	2	3	1		1
6	3	4	1		1
7	2	4	2		4
8	3	4	1		1
9	1	2	1		1
10	3	3	0		0
11	4	5	1		1
12	2	3	1		1
13	1	3	2		4
14	3	3	0		0
15	3	3	0		0
16	4	5	1		1
17	4	5	1		1
18	4	5	1		1
19	3	4	1		1
20	3	3	0		0
21	3	3	0		0
22	4	5	1		1
23	4	5	1		1
24	4	5	1		1
25	3	4	1		1
26	4	5	1		1

ตาราง 28 (ต่อ)

27	4	4	0	0
28	4	4	0	0
29	3	5	2	4
30	2	3	1	1
รวม	90.00	116.00	26.00	38.00
Mean	3.00	3.87	0.87	1.27
Stdev	0.91	0.97	0.73	1.84
E	E1	E2	E รวม	
	60.00	77.33	77.59	
t-value = 6.50				

ตาราง 29 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 16 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อกิจกรรม สิ่งที่น่าอยากเป็น
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน		หลัง		Dif		Dif SQ 100
	เต็ม 5 คะแนน		เต็ม 5 คะแนน		เต็ม 5 คะแนน		
1	3		3		0		0
2	4		5		1		1
3	3		3		0		0
4	3		4		1		1
5	2		3		1		1
6	2		4		2		4
7	4		4		0		0
8	3		4		1		1
9	2		4		2		4
10	4		5		1		1
11	4		4		0		0
12	4		5		1		1
13	3		4		1		1
14	4		5		1		1
15	4		3		-1		1
16	3		5		2		4
17	3		4		1		1
18	3		4		1		1
19	2		5		3		9
20	2		3		1		1
21	4		4		0		0
22	4		4		0		0
23	4		4		0		0
24	3		4		1		1
25	4		4		0		0
26	3		4		1		1

ตาราง 29 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	3	4	1	1
28	3	4	1	1
29	2	4	2	4
30	3	5	2	4
รวม	95.00	122.00	27.00	45.00
Mean	3.17	4.07	0.90	1.50
Stdev	0.75	0.64	0.84	1.94
E	E1	E2	E รวม	
	63.33	81.33	77.87	
t- value = 5.83				

ตาราง 30 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาประสิทธิภาพชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ชุดที่ 17 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชื่อกิจกรรม โลกกว้างทางการศึกษา
(N = 30)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif		Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน		100
1	3	4	1		1
2	4	4	0		0
3	2	4	2		4
4	4	4	0		0
5	2	3	1		1
6	4	4	0		0
7	3	4	1		1
8	2	4	2		4
9	4	4	0		0
10	3	4	1		1
11	3	3	0		0
12	4	3	-1		1
13	3	4	1		1
14	3	3	0		0
15	1	4	3		9
16	3	4	1		1
17	4	4	0		0
18	3	4	1		1
19	3	3	0		0
20	4	5	1		1
21	3	4	1		1
22	4	5	1		1
23	4	4	0		0
24	3	4	1		1
25	4	5	1		1
26	3	4	1		1

ตาราง 30 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อน	หลัง	Dif	Dif SQ
	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	เต็ม 5 คะแนน	100
27	3	5	2	4
28	3	5	2	4
29	4	4	0	0
30	2	4	2	4
รวม	95.00	120.00	25.00	43.00
Mean	3.17	4.00	0.83	1.43
Stdev	0.79	0.59	0.87	1.98
E	E1	E2	E รวม	
	63.33	80.00	79.17	
t- value = 5.22				

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการ
ศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ความคิดเห็น	ชุดที่					เฉลี่ย
	1	2	3	4	5	
1. กิจกรรมที่จัดเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3.73	3.57	3.57	4.07	3.83	3.75
2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	3.63	3.97	3.90	3.83	3.77	3.82
3. ใบงานและใบความรู้มีความเหมาะสม	4.03	4.00	4.17	3.77	3.93	3.98
4. สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสม	4.40	3.83	3.87	4.00	3.87	3.99
5. ข้อสอบมีความเหมาะสมและสามารถวัด ความรู้นักเรียนได้	3.57	3.67	4.07	3.90	3.70	3.78
6. รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ ความรู้	3.90	3.93	4.33	3.20	3.30	3.73
7. การทำกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา สาระของกิจกรรม	4.13	3.60	4.03	3.17	3.87	3.76
8. กิจกรรมมีความน่าสนใจ สนุกสนาน	4.07	3.10	3.97	4.20	4.37	3.94
9. กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการศึกษาและอาชีพ	4.23	3.47	4.13	3.13	3.30	3.65
10. กิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ด้านการ ศึกษาและอาชีพ	4.17	3.77	3.70	4.00	3.73	3.84
11. สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.60	3.90	4.03	4.10	4.07	3.94
12. นักเรียนพึงพอใจที่ได้ทำกิจกรรม	4.27	4.10	3.97	4.07	4.17	4.11
ค่าเฉลี่ยรวม						3.86

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว
ด้านการ ศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความคิดเห็น	ชุดที่					เฉลี่ย
	6	7	8	9	10	
1. กิจกรรมที่จัดเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3.97	4.40	4.23	4.10	3.47	4.03
2. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	4.07	4.23	3.70	4.00	3.97	3.99
3. ไปงานและใบความรู้มีความเหมาะสม	3.90	4.07	4.17	4.13	3.97	4.05
4. สื่อและอุปกรณ์มีความเหมาะสม	4.03	4.20	4.10	4.30	3.63	4.05
5. ข้อสอบมีความเหมาะสมและสามารถวัด ความรู้นักเรียนได้	3.83	4.17	3.97	3.67	4.03	3.93
6. รูปแบบการจัดกิจกรรมเข้าใจง่ายและได้ ความรู้	4.00	4.10	3.87	4.03	3.80	3.96
7. การทำกิจกรรมทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา สาระของกิจกรรม	3.47	4.20	4.33	4.10	3.87	3.99
8. กิจกรรมมีความน่าสนใจ สนุกสนาน	4.33	4.13	3.73	4.50	4.17	4.17
9. กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ด้านการศึกษาและอาชีพ	4.10	4.30	4.20	3.43	4.10	4.03
10. กิจกรรมทำให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ด้านการ ศึกษาและอาชีพ	4.13	3.87	4.03	4.20	3.47	3.94
11. สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3.33	4.20	4.30	4.00	3.70	3.91
12. นักเรียนพึงพอใจที่ได้ทำกิจกรรม	4.27	4.27	4.23	4.33	4.33	4.29
ค่าเฉลี่ยรวม						4.03

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว
ด้านการ ศึกษาและอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

[illegible]

ภาคผนวก ข

**โปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6**

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
ป. 4 1	แนะแนวอาชีพ	อาชีพที่บ้าน ฉัน	1. เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ เกี่ยวกับ อาชีพมากขึ้น 2. เพื่อให้ นักเรียนมี ทัศนคติที่ดี ต่ออาชีพ สุจริต	การ อภิปราย และ การ ระดม สมอง	1 ชั่วโมง	นักเรียนแบ่งกลุ่ม ช่วยกันบอกเกี่ยว กับอาชีพที่บ้านของ ตนเองว่ามีอาชีพ อะไรบ้าง แล้วเลือก อาชีพที่น่าสนใจที่ สุด อภิปรายถึง ลักษณะที่สำคัญของ อาชีพ ข้อดีข้อเสีย คุณธรรมในการ ประกอบอาชีพ	1 จาก ผลงาน 2. สังเกต ความตั้งใจในการ ร่วมกิจ กรรม
2	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียน	นักเรียนคน เก่ง	1. เพื่อให้ นักเรียนมีแรงจูง ใจในการเรียน 2. เพื่อให้ นักเรียนมีทัศนค ติที่ดีต่อการ เรียน	กรณีตัว อย่าง	1 ชั่วโมง	ครูนำเสนอ นัก รื่องที่เห็นความ สำคัญของการเรียน แล้วประสบความสำเร็จ ในชีวิต นักเรียน เรียนช่วยกัน อภิปราย ว่าเขา ประสบความสำเร็จ ในชีวิตได้อย่างไร การเห็นความสำคัญ ของการเรียนส่งผล ต่อชีวิตเขาอย่างไร	1. จากผล การทำใบ งาน 2. สังเกต จากความ ตั้งใจใน การทำกิจ กรรม

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
3	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียน	นิทานสอน ใจ	1. เพื่อให้เด็ก เรียนมีพฤติ กรรมการ เรียนที่เหมาะสม 2. เพื่อให้เด็ก เรียนตั้งใจ เรียน	กรณีตัว อย่าง	1 ชั่วโมง	ครูนำเสนอ นิทานเรื่อง ป่อมหนี เรียน ซึ่งเป็นเรื่อง ราวเกี่ยวกับเด็กที่ ไม่ตั้งใจเรียนแล้ว มี ผลเสียกับชีวิต เด็ก เรียนช่วยกัน วิเคราะห์ผลเสียของ การไม่ตั้งใจเรียน สำรวจพฤติกรรมไม่ ตั้งใจเรียนของตน เอง แล้วหาวิธีการ แก้ไขปรับปรุงตน เอง	1. จากผล การทำใบ งาน 2. สังเกต จากความ ตั้งใจใน การทำกิจ กรรม
4	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียน	ทำอะไร ก่อนดี	1. เพื่อ พัฒนาให้เด็ก เรียนมีความ รับผิดชอบใน การเรียน 2. เพื่อให้เด็ก เรียนมีแนว ทางในการ วางแผนการ ปฏิบัติงาน 3. เพื่อให้เด็ก เรียนมีพฤติ กรรมการ เรียนที่เหมาะสม	สร้าง ตาราง ปฏิบัติ งาน	1 ชั่วโมง	ครูอธิบายการ สร้างตารางปฏิบัติ งาน นักเรียน กำหนดสิ่งที่ต้องทำ ในหนึ่งวัน นำมา เรียงลำดับความ สำคัญ แล้วสร้างตา รางปฏิบัติงานของ ตนเองใน 1 วัน	1. จากผล งานการ สร้างตา ราง ปฏิบัติ งาน 2. สังเกต จากความ ตั้งใจใน การทำกิจ กรรม

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
5	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียน	เสร็จก่อนได้ รางวัลเสร็จ ไม่ทันนั่ง เสียดาย	1. เพื่อพัฒนา ให้นักเรียนมี ความรับผิดชอบ ในการ เรียน 2. เพื่อให้นัก เรียนมีความ กระตือรือร้น ในการทำงาน 3. เพื่อให้นัก เรียนเห็น ความสำคัญ ของการ ทำงานเสร็จ ตามเวลาที่ กำหนด	กิจกรรม กลุ่ม (เกม เสร็จก่อน ได้รางวัล เสร็จไม่ ทันนั่งเสียดาย) และ อภิปราย	1 ชั่วโมง	เล่นเกม “เสร็จ ก่อนได้รางวัลเสร็จ ไม่ทันนั่งเสียดาย” ครูนักเรียนช่วยกัน สรุปสิ่งที่ได้จากกิจ กรรม ครูเสริมใน เรื่องการทำงานด้วย ความกระตือรือร้น นักเรียนบอกผลดี ของการ กระตือรือร้นมีผลดี ต่อการเรียนของนัก เรียนอย่างไร สำรวจตัวเองว่ามี ความกระตือรือร้น หรือไม่ และอะไรที่ จะให้นักเรียนมี ความกระตือรือร้น ในการเรียนขึ้นมา ได้ บันทึกลงใบงาน	1. จากผล งาน 2. สังเกต จากความ ตั้งใจใน การทํากิจ กรรม
ป.5 6	แนะแนวอาชีพ	ใบคำอาชีพ	1. เพื่อให้นัก เรียนมีความรู้ เกี่ยวกับ อาชีพมากขึ้น 2. เพื่อให้นัก เรียนเห็นคุณ ค่าในการ ประกอบ อาชีพ	บทบาท สมมุติ การ อภิปราย	1 ชั่วโมง	แบ่งกลุ่มนักเรียน เป็น 5 กลุ่ม เลือก ตัวแทนกลุ่มออกมา จับฉลากชื่ออาชีพ แล้วแสดงบทบาท สมมุติเกี่ยวกับ อาชีพที่จับได้ให้ เพื่อนทาย	1. จากการ ทำกิจกรรม หน้าชั้น 2. จากใบ งาน

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
						โดยไม่ใช้เสียง หากเพื่อนท่ายถูกจะ ได้ 1 คะแนน และ กลุ่มที่ท่ายได้ถูก ต้องก็จะได้อีกหนึ่ง คะแนนด้วย สรุป คะแนนกลุ่มที่ได้ คะแนนสูงสุดได้รับ รางวัลครูและนัก เรียนร่วมกัน อภิปรายคุณค่าของ การประกอบอาชีพ	3. จาก แบบฝึกหัด ก่อนเรียน และหลัง เรียน
7	เทคนิคในการ เรียน	การบ้าน ของฉันทัน เรื่องง่าย	1. เพื่อให้เด็ก เรียนช่วยกัน หาวิธีจัดการ กับปัญหา เรื่องการทำ การบ้าน 2. เพื่อให้มี ความรู้เกี่ยว กับเทคนิค การทำการ บ้านให้ ประสบความสำเร็จ	การให้ คำ ปรึกษา แบบ กลุ่ม	1 ชั่วโมง	ครูจัดให้นักเรียน ล้อมวงเป็นวงกลม แล้วคุยกันถึงปัญหา การทำการบ้านของ ตนเองในแต่ละวัน ว่ามีปัญหาอะไรบ้าง แล้วให้สมาชิกเลือก ปัญหาของเพื่อนที่ น่าสนใจ แล้วช่วย กันหาทางออก นัก เรียนศึกษาเทคนิค การทำการบ้านแล้ว บอกวิธีจัดการกับ การบ้านที่เหมาะสม กับตนเองแล้ว บันทึกลงใบงาน	1. จากใบ งาน 2. สังเกต จากความ ตั้งใจใน การทํากิจ กรรม 3. จาก แบบ ทดสอบ ก่อนเรียน และหลัง เรียน

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
8	เทคนิคในการ เรียน	สมาธิดีกับ การเรียน เปลี่ยนเรา ได้	1. เพื่อให้ นัก เรียนรู้จักตน เองเกี่ยวกับ สมาธิในการ เรียน 2. เพื่อให้มี ความรู้เกี่ยว กับเทคนิค การทำการมี สมาธิในการ เรียน	กรณีตัว อย่าง การ สำรวจ ตนเอง	1 ชั่วโมง	ครูแจกใบสำรวจ สมาธิของตนเองให้ นักเรียนได้ทำการ สำรวจตัวเองสรุป ผลการสำรวจ นัก เรียนศึกษาเทคนิค การสร้างสมาธิใน การเรียน แล้วหา วิธีการปรับปรุงตน เองในส่วนที่บก พร่อง แล้วบันทึก ลงใบงาน	1. จากใบ งาน 2. สังเกต ความตั้งใจ 3.แบบ ทดสอบ ก่อนเรียน และหลัง เรียน
9	เทคนิคในการ เรียน	ห้องสมุด หรรษา	1. เพื่อให้ นัก เรียนเห็น ความสำคัญ ของการค้น คว้าหาความรู้ 2. เพื่อให้มี ความรู้เกี่ยว กับการค้น คว้าในห้อง สมุด 3. เพื่อให้มี ความรู้เกี่ยว กับการค้น คว้าในห้อง สมุด	เกมแข่ง ขันการ ค้นคว้า ในห้อง สมุด	1 ชั่วโมง	ครูให้นักเรียนสนทนา กันถึงความสำคัญ ของห้องสมุดกับการ เรียนของนักเรียน ครูน่านักเรียนเข้า ห้องสมุด ครูแจก ใบความรู้เรื่องการ แบ่งหมวดหมู่ หนังสือในห้องสมุด นักเรียนศึกษาใบ ความรู้ซักถามสิ่งที่ สงสัยจากครู นัก เรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม แข่งขัน กันค้นคว้าหนังสือ ในห้องสมุด หนังสือ	1. จากใบ งาน การ แบ่ง หมวดหมู่ หนังสือ 2. สังเกต ความตั้งใจในการ ทำกิจ กรรม 3.จาก แบบ ทดสอบ ก่อนเรียน และหลัง เรียน

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
						ตามหัวเรื่องที่ครู กำหนดให้ ทำใบ งานทบทวนการ แบ่งหมวดหมู่	
10	เทคนิคในการ เรียน	วิชาที่ชอบ บอกนิสสัย	1. เพื่อให้ นัก เรียนสำรวจ ตนเองว่าชอบ วิชาอะไรเป็น พิเศษ 2. เพื่อให้ นัก เรียนรู้จักเข้า ใจตนเองและ คนอื่น	การ สำรวจ ตนเอง และการ อภิปราย	1 ชั่วโมง	ครูให้นักเรียน ตอบคำถามเพื่อให้ นักเรียนสำรวจตนเองว่าชอบเรียนวิชา อะไร เป็นพิเศษ เพื่อทราบคำตอบครู ให้นักเรียนศึกษาใบ ความรู้ "วิชาที่ชอบ บอกนิสสัย" ว่าตรงกับลักษณะนิสัยของ ตนเองหรือไม่ ครู นักเรียนร่วมกัน อภิปรายความจำ เป็นในการรู้จักตัว เอง	1. จากใบ งานเรื่อง วิชาที่ ชอบบอก นิสสัย 2. สังเกต ความตั้งใจ 3.จาก แบบ ทดสอบ ก่อนเรียน และหลัง เรียน

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
ป.6 11	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียนรู้	จุดจบ	เพื่อให้ ตระหนักถึง ผลเสียของ การไม่ตั้งใจ เรียนและตั้งใจ เรียนมากขึ้น	บทบาท สมมติ	1 ชั่วโมง	นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม ครูแจกใบ งานเรื่องเกี่ยวกับคนที่ ไม่ตั้งใจเรียนโดยไม่มี ข้อสรุปในตอนท้ายนักเรียนทำนายอนาคต ของบุคคลในเรื่องที่ กำหนดว่าท้ายที่สุดจะ เป็นอย่างไรแล้วแสดง บทบาทสมมุติตามที่ ตนเองทำนาย	1. จาก การแสดง บทบาท สมมุติ 2. จาก การ อภิปราย 3. สังเกต ความตั้งใจในการ ร่วมกิจกรรม
12	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียนรู้	สร้าง ปราสาท	1. เพื่อให้มี ทักษะการ ปฏิบัติงานให้ สำเร็จลุล่วง ได้อย่างมีคุณภาพ 2. เพื่อให้มี แนวทางใน การวางแผน การปฏิบัติงานได้อย่างมี คุณภาพ	เกม สร้าง ปราสาท และการ อภิปราย	1 ชั่วโมง	นักเรียนแบ่งกลุ่ม เป็น 5 กลุ่ม เล่น เกมสร้างปราสาท แต่ละกลุ่มนำแท่งไม้ มาต่อให้ได้สูงที่สุด โดยไม่ให้ล้ม กลุ่ม ไหนสามารถทำได้ สูงที่สุด จะเป็นฝ่าย ชนะ แต่ละกลุ่มนำ เสนอผลงานของตนเอง และบอกวิธีการ สร้างของตนเอง ช่วยกันอภิปรายการ วางแผนช่วยในการทำงานได้อย่างไร	1. จาก การ อภิปราย 2. สังเกต ความตั้งใจในการ ร่วมกิจกรรม 3. แบบ ฝึกหัด

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
13	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียน	ว่องไวกับ เนื้อหา	เพื่อพัฒนา ความ กระตือรือร้น ในการทำงาน และรับผิดชอบ งานที่ครู สั่ง	บทบาท สมมุติ และ กรณีตัว อย่าง	1 ชั่วโมง	ตัวแทนนักเรียน แสดงบทบาทสมมุติ เรื่องว่องไวกับเนื้อหา เพื่อนช่วยกัน อภิปรายความแตก ต่างของตัวละครทั้ง 2 ตัว และผลที่ได้ จากการกระทำของ ทั้ง 2 ฝ่าย นักเรียน เรียนแต่งคำขวัญ เตือนใจให้ กระตือรือร้นในการ ทำงาน	1. จาก การ อภิปราย 2. สังเกต ความตั้งใจในการ ร่วมกิจ กรรม 3. แบบ ฝึกหัด
14	พฤติกรรมที่ เหมาะสมใน การเรียน	7 วิธีเรียนดี ได้	1. เพื่อให้นักเรียน เรียนรู้วิธีการ ที่จะเรียนให้ ประสบความสำเร็จ 2. นักเรียน นำไปปรับใช้ กับการเรียน ของตนเองได้	การ อภิปราย	1 ชั่วโมง	ครูแจกใบความรู้ เรื่องยุทธวิธีในการ เรียน 7 ประการ นักเรียนแบ่งเป็น 7 กลุ่ม จับฉลากเลือก ยุทธวิธีการเรียน กลุ่มละ 1 วิธี นำ มาอภิปรายช่วยกัน หาวิธีปฏิบัติตามที่ ง่ายต่อการปฏิบัติ มากที่สุด นำเสนอ เพื่อนหน้าชั้น เพื่อน ๆ เลือกวิธี การที่ตนเอง สามารถปฏิบัติได้ มาปฏิบัติจริง	1. จาก การนำ เสนอหน้า ชั้นเกี่ยว กับการ ปฏิบัติ ตามยุทธ วิธีที่ได้ ง่าย 2. สังเกต ความตั้งใจในการ ร่วมกิจ กรรม

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
15	แนะแนวอาชีพ	ชายคนนี้... ประสบ ความสำเร็จ ในอาชีพ	1. ให้มีความ รู้เกี่ยวกับ อาชีพมากขึ้น เพื่อให้ข้อมูล เกี่ยวกับการ ประกอบ อาชีพให้ ประสบความสำเร็จ 2. เพื่อให้ นักเรียนเห็นคุณ ค่าของการ ประกอบ อาชีพ	บทบาท สมมติ	1 ชั่วโมง	ครูให้นักเรียน ศึกษาชีวิตของ นาย โคคิจ มิมิโมโต้ ราชาไข่มุก แล้ว ช่วยกันอภิปรายถึง สาเหตุที่ทำให้นาย โคคิจ มิมิโมโต้ ประสบความสำเร็จ ในอาชีพ ครูสรุป คุณสมบัติของนาย โคคิจ มิมิโมโต้ ที่ ทำให้ประสบความสำเร็จ ในอาชีพ แล้วแจกใบความรู้ เรื่องคุณสมบัติของ ผู้ประสบความสำเร็จ ในอาชีพให้ นักเรียนศึกษา	1. จากผล งาน 2. สังเกต จากความ ตั้งใจใน การทำกิจ กรรม

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
ป.6 6	แนะนำอาชีพ	สิ่งที่ฉัน อยากเป็น	1. เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคตที่เหมาะสมของตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนวางแผนเป้าหมายในอนาคตของตนเอง	เขียน เรียง ความ	1 ชั่วโมง	ทำกิจกรรม "ภาพของฉันในอนาคต" โดยครูตั้งคำถามอีก 20 ปีข้างหน้าอยากให้ตัวเองเป็นอย่างไร นักรเรียนนั่งหลับตานึกภาพตัวเอง ครูตั้งคำถามเรื่อย ๆ นักเรียนนึกภาพตัวเองตามที่ครูถาม หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนเรียงความอาชีพของตนเองในอนาคตที่จะทำให้สามารถดำเนินชีวิตแบบนั้นได้ ตัวแทนออกนำเสนออาชีพของตนเองหน้าชั้น	1. จากเรียงความเรื่องอาชีพที่อยากเป็นในอนาคต 2. จากแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน

ชั้น / ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค ที่ใช้	ระยะ เวลา	การดำเนิน กิจกรรม	ประเมิน ผล
17	แนะแนวการศึกษา	โลกกว้าง ทางการ ศึกษา	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับมัธยมและการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการเลือกศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต	อภิปราย กลุ่ม	1 ชั่วโมง	แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาไปความรู้ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา นักเรียนร่วมกัน อภิปรายและซักถามครู นักเรียนเลือกแนวทางการศึกษาต่อของตนเอง บันทึกลงใบงานแล้ว ตัวแทนนำเสนอ	1. จากใบงาน 2. จากแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง	แนะแนวอาชีพ
ชื่อกิจกรรม	อาชีพที่บ้านฉัน
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น 2. เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
แนวคิด	กินซ์เบิร์ก กล่าวว่าในระยะวัยเด็กตอนปลายมีพัฒนาการด้านอาชีพอยู่ในระยะเพื่อฝัน และระยะพิจารณาอาชีพ ดังนั้น การสอนเกี่ยวกับอาชีพจึงควรเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักอาชีพหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกอาชีพต่อไปในอนาคต
เทคนิคที่ใช้	การอภิปราย และ การระดมสมอง
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1. แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2. รูปภาพอาชีพต่าง ๆ 4.3. ใบงานที่ 1 การอภิปรายอาชีพที่น่าสนใจ 4.4. กระดานดำ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และ ปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน
- 2.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มช่วยกันบอกเกี่ยวกับอาชีพที่บ้านของตนเองว่ามีอาชีพอะไรบ้าง เลือกอาชีพที่น่าสนใจที่สุดอภิปรายถึง ลักษณะที่สำคัญของอาชีพ ข้อดีข้อเสีย คุณธรรมในการประกอบอาชีพ และนำเสนอหน้าชั้น

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูให้นักเรียนดูรูปอาชีพต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนบอกว่าเป็นอาชีพอะไร
 - 3.2.3 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่ม ละ 5 คน
 - 3.2.4 ครูแบ่งกระดานเป็น 5 ส่วน
 - 3.2.5 ให้นักเรียนแข่งขันผลัดกันมาเขียนชื่ออาชีพที่บ้านของนักเรียนประกอบกลุ่มไหนเสร็จก่อนเป็นฝ่ายชนะ
 - 3.2.6 ให้นักเรียนเลือกอาชีพที่กลุ่มตนเองเขียนในกระดานที่น่าสนใจที่สุด
1 อาชีพ มาอภิปรายเกี่ยวกับ ลักษณะของอาชีพนั้น ข้อดีข้อเสีย คุณธรรมในการประกอบอาชีพ ลงโน้ตงาน สุ่มนำเสนอหน้าชั้น
 - 3.2.7 ให้นักเรียนช่วยกันสรุปอาชีพต่างที่เพื่อนแต่ละกลุ่มนำเสนอ
 - 3.2.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

4.2 รูปภาพอาชีพต่าง ๆ

4.3 ใบงานที่ 1 การอภิปรายอาชีพที่น่าสนใจ

4.4 กระดาน

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพโดยใช้กิจกรรม “อาชีพที่บ้านฉัน” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เมื่อถึงวัยอันสมควรทุกคนต้องประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัว ในวัยเด็กควรได้รู้จักอาชีพที่หลากหลายเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต

2. จุดประสงค์

1. นักเรียนบอกชื่ออาชีพต่าง ๆ ได้
2. อธิบายลักษณะการประกอบอาชีพที่บ้านของตนเองได้
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
4. เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ

3. เนื้อหา

อาชีพผู้ปกครองของนักเรียน

- ลักษณะของอาชีพ
- ข้อดีข้อเสียของอาชีพ
- คุณธรรมในการประกอบอาชีพ

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ นักเรียนบอกว่าเป็นอาชีพอะไร

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม และแบ่งกระดานเป็น 5 ส่วนให้แต่ละกลุ่มผลัดกันมาเขียนชื่ออาชีพที่บ้านของตนเองหรือบ้านของเครือญาติ โดยไม่ให้ซ้ำกัน ฝ่ายใดเขียนได้เสร็จก่อนจะเป็นฝ่ายชนะ

4.3.2 ให้นักเรียนเลือกอาชีพที่น่าสนใจที่สุด จากข้อมูลในกระดาน แล้วเขียนอธิบายลักษณะที่สำคัญของอาชีพนั้น คุณธรรมในการประกอบอาชีพ ข้อดีข้อเสียของอาชีพนั้น ลงในใบงานที่กำหนดให้

4.3.3 นำเสนอผลงานหน้าชั้น

4.4 ชั้นสรุป

4.4.1 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะอาชีพต่าง ๆ ที่เพื่อนนำเสนอ

4.4.2 ให้นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการประกอบอาชีพ และผลดีของการประกอบอาชีพสุจริต

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 รูปภาพอาชีพต่าง ๆ

5.3 ใบงานที่ 1 การอภิปรายอาชีพที่น่าสนใจ

5.4 กระดาน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากผลงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง การแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “อาชีพที่บ้านฉัน” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียน ดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
3. ให้นักเรียนเลือกประธานและเลขาฯ กลุ่ม
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกไปเขียนชื่ออาชีพของผู้ปกครอง หรือเครือญาติของนักเรียน โดยแต่ละคนในกลุ่มจะต้องไม่ซ้ำกัน หากกลุ่มไหนเขียนเสร็จก่อนจะเป็นฝ่ายชนะ
5. นักเรียนเลือกอาชีพที่เพื่อนเขียนในกระดานที่น่าสนใจ 1 อาชีพ
6. นำอาชีพที่เลือกมาช่วยกันอภิปรายเกี่ยวกับ ลักษณะของอาชีพนั้น ข้อดีข้อเสีย และ คุณธรรมในการประกอบอาชีพนั้นลงในใบงานที่ 1
7. ตัวแทนกลุ่มออกไปนำเสนอหน้าชั้น
8. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะอาชีพต่าง ๆ ที่เพื่อนนำเสนอ ข้อดีข้อเสีย คุณธรรมในการประกอบอาชีพ
9. นักเรียนช่วยกันอภิปรายความสำคัญของการประกอบอาชีพ และผลดีของการประกอบอาชีพสุจริต

ใบงาน กิจกรรม "อาชีพที่บ้านฉัน"

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกประธาน เลขานุการและเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มลงในใบงานนี้
2. ให้ประธานกลุ่มดำเนินการอภิปราย ตามหัวข้อที่กำหนดให้ แล้วเลขานุการ สรุปลงใบงาน
3. ส่งตัวแทนกลุ่มมารายงานให้เพื่อนฟังหน้าชั้น

รายชื่อสมาชิกในกลุ่ม.....

1. ประธาน	2. เลขานุการ
3. สมาชิก	3. สมาชิก
5. สมาชิก	6. สมาชิก

อาชีพที่เลือก.....

1. ลักษณะอาชีพ ต้องทำอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. ข้อดีและข้อเสียของอาชีพ

.....

.....

.....

3. จะประกอบอาชีพนี้ให้ประสบความสำเร็จต้องมีคุณธรรมอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. หากนักเรียนจะประกอบอาชีพนี้ในอนาคตจะต้องเตรียมตัวอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ชื่อ.....ชั้น.....
วันที่.....

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “อาชีพที่บ้านฉัน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. อาชีพใดต้องใช้เงินทุนในการลงทุน
 - ก. รับราชการตำรวจ
 - ข. พนักงานบริษัท
 - ค. บุรุษไปรษณีย์
 - ง. ร้านขายขนมปัง
2. เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้ประกอบการของนักเรียนต้องประกอบอาชีพ
 - ก. เพื่อแลกปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต
 - ข. เพื่อให้ตนเองมีคุณค่า
 - ค. เพื่อให้มีเกียรติยศชื่อเสียง
 - ง. เพื่อให้ประเทศชาติพัฒนา
3. คุณธรรมที่สำคัญที่สุดของการเป็นลูกจ้างคือข้อใด
 - ก. ความทะเยอทะยาน
 - ข. ความมีระเบียบวินัย
 - ค. ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ง. ความกล้าได้กล้าเสีย
4. สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
 - ก. ความมีระเบียบวินัย
 - ข. ความขยันหมั่นเพียร
 - ค. ความกล้าได้กล้าเสีย
 - ง. ความเชื่อมั่นในตนเอง
5. หากผู้ประกอบการของนักเรียนไม่ได้ประกอบอาชีพนักเรียนจะเป็นอย่างไร
 - ก. ต้องออกทำงานแทน
 - ข. มีเงินมาโรงเรียนทุกวัน
 - ค. มีอาหารทานไม่เพียงพอ
 - ง. ได้ทุกอย่างที่อยากได้

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม อาชีพที่บ้านฉัน

1. ง
2. ก
3. ข
4. ข
5. ค

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	นักร้องคนเก่ง
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน 3. เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
แนวคิด	ตารางวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำลี รักสุทธี กล่าวว่า ในวัยเด็กตอนปลายนิยมคนเด่นคนดังโดยเฉพาะดารา ดังนั้นครูจึงสามารถนำตัวอย่างที่ดีในด้านการเรียนของนักร้อง หรือ ดารามาสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และสร้างแรงจูงใจในการเรียนได้
เทคนิคที่ใช้	กรณีตัวอย่าง และการอภิปราย
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบงานที่ 1 เรื่องของนักร้องคนเก่ง 4.3 รูปภาพนักร้อง 4.4 ใบงานที่ 2 " การเรียนสำคัญกับชีวิต"

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง”
- 2.2 ครูนำเสนอ นักร้องที่เห็นความสำคัญของการเรียนแล้วประสบความสำเร็จในชีวิต นักเรียนช่วยกันอภิปราย ว่าเขาประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างไร การเห็นความสำคัญของการเรียนส่งผลต่อชีวิตเขาอย่างไรบ้าง

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน โดยใช้กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูชวนสนทนาเกี่ยวกับดารานักร้องที่เป็นตัวอย่างที่ดีที่นักเรียนรู้จัก
 - 3.2.3 ครูแจกใบงานเกี่ยวกับเรื่องราวของนักร้องที่ประสบความสำเร็จในการเรียน และส่งผลให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้รับโอกาสที่ดี
 - 3.2.4 ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายสาเหตุที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จในชีวิต การเห็นความสำคัญของการเรียนและตั้งใจเรียนส่งผลดีกับชีวิตอย่างไรบ้าง
 - 3.2.5 แจกใบงานให้นักเรียนตอบคำถามในใบงาน
 - 3.2.6 ครูสุ่มนักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น
 - 3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลดีของการรักเรียน การเรียนช่วยให้ชีวิตของนักเรียนประสบความสำเร็จได้อย่างไร
 - 3.2.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

4.2 ใบงานที่ 1 เรื่องของนักร้องคนเก่ง

4.3 รูปภาพนักร้อง

4.4 ใบงานที่ 2 “ การเรียนสำคัญกับชีวิต”

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1.สาระสำคัญ

แรงจูงใจในการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนครูต้องหาวิธีการกระตุ้นนักเรียนให้มีความต้องการที่จะเรียนรู้ มีความปรารถนาที่จะเรียนรู้ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตนวางไว้ ในวัยเด็กตอนปลายมักชื่นชมและเลียนแบบบุคคลที่มีชื่อเสียงโดยเฉพาะดารานักร้อง จึงควรนำตัวอย่างจากดารานักร้องมาสร้างแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน

2. จุดประสงค์

- 2.1 บอกสาเหตุที่ทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้
- 2.2 นักเรียนบอกผลดีของการเรียน
- 2.3 นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

3. เนื้อหา

- 3.1 ชีวิตประสบความสำเร็จได้ด้วยการเรียน
- 3.2 ผลดีของการรักเรียน

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับดารานักร้องที่เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ ที่ควรจะนำมาเป็นแบบอย่าง ที่นักเรียนรู้จัก

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 ครูแจกใบงานเกี่ยวเรื่องราวของนักร้องที่ประสบความสำเร็จในการเรียนและส่งผลให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้รับโอกาสที่ดี

4.3.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายสาเหตุที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จในชีวิต การเห็นความสำคัญของการเรียนและตั้งใจเรียนส่งผลดีกับชีวิตอย่างไรบ้าง

4.3.3 แจกใบงานให้นักเรียนตอบคำถามในใบงาน

4.3.4 ครูสุ่มนักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น

4.4 ขั้นสรุป

ครูนักเรียนช่วยกันสรุปผลดีของการรักเรียน ว่ามีผลดีชีวิตของตัวเองอย่างไร

4.5 ชั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ใบงานที่ 1 เรื่องราวเกี่ยวกับนักร้องคนเก่ง

5.3 รูปภาพนักร้อง

5.4 ใบงานที่ 2 “การเรียนรู้สำคัญกับชีวิต”

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากผลงานการทำใบงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. ร่วมสนทนาเกี่ยวกับตารานักร้องที่เป็นตัวอย่างที่ดีที่นักเรียนรู้จัก
3. ศึกษาใบงานเกี่ยวเรื่องราวของนักร้องที่ประสบความสำเร็จในการเรียนและส่งผลให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้รับโอกาสที่ดี
4. นักเรียนช่วยกันอภิปรายสาเหตุที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จในชีวิต การเห็นความสำคัญของการเรียนและตั้งใจเรียนส่งผลดีกับชีวิตอย่างไรบ้าง
5. ให้นักเรียนตอบคำถามในใบงาน
6. นักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น
7. นักเรียนช่วยกันสรุปผลดีของการรักเรียน การเรียนช่วยให้ชีวิตของนักเรียนประสบความสำเร็จได้อย่างไร
8. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้ กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง”

คำชี้แจง

ให้นักเรียนศึกษาเรื่องราวของ นักร้องคนดัง “นาวิน ต้า” แล้วตอบคำถามตามคิดของนักเรียนเองในใบงานที่ 2

‘ต๋าร์’ บัดใจแม่!! บอยก ‘หัวใจ’ ให้สาวไทย

เครื่องบินจอดเอ็ด...ค. พร้อมกับเสียงกรี๊ดของ “แฟนคลับ” เพราะระดับความดังของ “ว่าที่ด็อกเตอร์” ต๋าร์-นาวิน เขียวพลกุล นักร้องหนุ่มค่าย เมกเกอร์เอด ในเครือแกรมมี่ ยังอยู่ครบ แถมพอกพูนขึ้นอีกตะหาก ต๋าร์ บินกลับมาเที่ยวนี้เพื่อฉลองปีใหม่ของครอบครัว หลังมูมานะจนสำเร็จการศึกษา “ปีแรก” ปริญญาเอก คณะเศรษฐศาสตร์การเกษตร ที่ มหาวิทยาลัย บูชี เดวิส รัฐแคลิฟอร์เนีย หมายคฯ ซึ่ง ต๋าร์ เปิดใจให้ฟังว่า “ดีใจครับที่ได้กลับมาเมืองไทย เพราะต๋าร์เป็นโรคโฮมซิกมานาน พอมีเวลาเลยบินกลับมาพักผ่อนและฉลองปีใหม่กับครอบครัวด้วยก่อนกลับไปเรียนต่อ คิดว่าอีก 3 ปีก็น่าจะจบ กับชีวิต 3 ปีครั้งที่โน่นคิดถึงเมืองไทยมากครับ เพราะที่นี่คือบ้านของต๋าร์”

คุยไปคุยมาเราก็คอดถามเรื่อง “หัวใจ” ไม่ได้ เพราะกลัวต๋าร์ จะไปเสียดุลแหล่หม่มต๋าร์ข้าว ซึ่งเจ้าตัวห้าวระเริงขากก่อนตอบ “เพิ่งมีสาวอเมริกันก็มาขอครบ คือต๋าร์ไปเป็นผู้ช่วยสอนนักศึกษา ที่เอ. สอนเสร็จจะมีใบประเมินผลมาให้ว่าเราสอนเป็นยังไง พอต๋าร์เอามาอ่านมืออยู่แผ่นนึงเขียนมาจิบ จมมาก ไม่รู้เป็นใคร จนวันหนึ่งมีผู้หญิงอเมริกันมาแสดงตัวว่าเป็นเจ้าของ ตกใจนิดหน่อยแล้วก็ยิ้มให้ แล้วชวนไปเที่ยว แต่ต๋าร์ปฏิเสธไป เพราะเราอยู่ในฐานะคนสอน คงดูไม่ดี แต่ถ้าถามว่า มีใครเป็นคนรู้ใจบ้าง ก็ไม่มีใคร ไม่ค่อยเผด็จขาด แต่ลองคบกันก่อนไปก่อนทั้งเอเซียและอเมริกัน แม่เคยแซ่ต๋าร์เล่นว่าอยากได้หลานเป็นลูกครึ่ง (หัวเราะ) แต่ใจต๋าร์คิดว่ายังไม่ชอบสาวไทยมากกว่า เพราะผู้หญิงไทยมีความอ่อนหวานมากกว่าผู้หญิงอเมริกันนะ” ยอดคนดัลชะเทศนี้ ไม่รัก (ว่าที่ด็อกเตอร์) ต๋าร์ แล้วจะไปรักแมวที่หนาย...ย.

จากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 24 ธันวาคม 2547

คำอธิบายเพิ่มเติม

นาวิน ต้า ได้ทุนอานันท์มหิตล ไปเรียนต่อในระดับปริญญาเอก ที่ประเทศอเมริกา ทุนอานันท์มหิตล เป็นทุนการศึกษาแบบให้เปล่า ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน แก่คนไทยที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อพัฒนาบุคลากรของประเทศไทยให้มีความสามารถทัดเทียมนานาชาติ บุคคลที่จะได้รับทุนอานันท์มหิตลนั้นถือว่าเป็นเกียรติสูงสุด มีบุคคลจำนวนมากต้องการที่จะได้รับทุนนี้จึงมีการแข่งขันสูง การที่จะรับการคัดเลือกให้ได้รับทุนนี้ นอกจากจะต้องมีความประพฤติดี ต้องมีความรู้ความสามารถสูง ดังนั้นจะต้องทุ่มเทกับการศึกษาเป็นอย่างมาก จึงจะประสบความสำเร็จ

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงานที่ 2

กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นาวิน ต้า เป็นนักร้องดังมีรายได้จากการร้องเพลงเป็นจำนวนมาก แต่ทั้งความสำเร็จในเรื่อง
บ้านเกิดมาทุ่มเทกับการเรียน นักเรียนคิดว่ามาจากสาเหตุใด อธิบาย
.....
.....
.....
2. นาวิน ต้า คิดอย่างไรกับการเรียน
.....
.....
.....
3. นักเรียนจะนำนักร้องคนนี้มาเป็นแบบอย่างในเรื่องใดได้บ้าง
.....
.....
.....
4. การเรียนหนังสือมีส่วนช่วยในการพัฒนาตัวนักเรียนได้อย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
5. ในอนาคตนักเรียนมีความปรารถนาที่จะเรียนจนถึงระดับใด
.....
.....
.....

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. นาวิน ดำ ได้รับทุนการศึกษาที่มีเกียรติสูงสุดเพราะสาเหตุใด
 - ก. เป็นคนที่ตั้งใจและทุ่มเทกับการเรียน
 - ข. เป็นคนทะเยอทะยาน
 - ค. เป็นคนรักความสะอาดสวยงาม
 - ง. เป็นนักร้องมีชื่อเสียง
2. ข้อใดคือผลลัพธ์ ที่ดีที่สุดของการที่นาวิน ดำ ตั้งใจเรียน
 - ก. เป็นตัวอย่างที่ดี
 - ข. มีอนาคตที่สดใส
 - ค. เป็นที่ยอมรับของคนอื่น
 - ง. มีชื่อเสียง
3. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
 - ก. การเรียนไม่ทำให้เราประสบความสำเร็จในชีวิต
 - ข. การมีเงินจำเป็นกว่าการศึกษา
 - ค. มีคนเป็นจำนวนมากที่ประสบความสำเร็จทั้งที่ไม่เรียนหนังสือ
 - ง. การศึกษาทำให้มีอนาคตที่ดี มีเกียรติในสังคม
4. อนาคตของบุคคลที่ตั้งใจเรียนควรจะเป็นอย่างไร
 - ก. มีชีวิตที่น่าเบื่อ
 - ข. มีชีวิตที่ไร้สาระ
 - ค. มีชีวิตที่สุขสบาย
 - ง. มีชีวิตที่ยากแค้น
5. นักเรียนควรมีความรู้สึกรู้สึกอย่างไรเมื่อมาโรงเรียน
 - ก. อยากวิ่งเล่นกับเพื่อน
 - ข. อยากตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด
 - ค. อยากช่วยงานคุณครูทุกอย่าง
 - ง. อยากให้ถึงเวลากลับบ้าน

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “นักร้องคนเก่ง”

1. ก
2. ข
3. ง
4. ค
5. ข

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	นิทานสอนใจ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม 2. เพื่อให้นักเรียนตั้งใจเรียน
แนวคิด	ดาร์ณี อุทัยรัตนกิจ กล่าวว่ พฤติกรรมการตั้งใจเรียนเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนต้องแสดงออก และจำเป็นต้องมีเพื่อที่จะสามารถเรียนรู้อะไรต่าง ๆ ได้ และเพื่อให้ได้ประโยชน์จากประสบการณ์ในห้องเรียนอย่างเต็มที่
เทคนิคที่ใช้	กรณีตัวอย่าง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบงานที่ 1 นิทานเรื่อง "ป้อมหนี่เรียน" 4.3 ใบงานที่ 2 " คุณเคยทำอย่างนี้หรือไม่" 4.4 ใบงานที่ 3 " คุณจะปรับปรุงตัวเองอย่างไร"

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือ นักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “นิทานสอนใจ”
- 2.2 ครูนำเสนอ นิทานเรื่อง ป่อมหนีเรียน ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กที่ไม่ตั้งใจเรียนแล้วมีผลเสียกับชีวิต นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน สำรวจพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของตนเอง แล้วหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงตนเอง

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน โดยใช้กิจกรรม “นิทานสอนใจ” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “นิทานสอนใจ” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผลดีของการเรียน การเรียนช่วยส่งเสริมให้มีชีวิตที่ดีได้อย่างไรบ้าง
 - 3.2.3 ครูเล่านิทาน เรื่อง ป่อมหนีเรียน ให้นักเรียนฟัง
 - 3.2.4 ครูให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าผลของการไม่ตั้งใจเรียน ทำให้เกิดผลเสียอย่างไรแล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1
 - 3.2.5 ครูให้นักเรียนสำรวจตัวเองว่ามีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนอย่างไรบ้าง มีความถี่ในการแสดงพฤติกรรมนั้นมากน้อยอย่างไรเขียนมาเป็นข้อบันทึกลงในใบงานที่ 2
 - 3.2.6 ครูให้นักเรียนบอกแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของตนเอง แล้วบันทึกลงในใบงานที่ 3
 - 3.2.7 ครูสุ่มนักเรียนออกนำเสนอให้เพื่อนทราบ เพื่อเป็นแนวทางให้คนอื่นในการแก้ไขตนเองต่อไป
 - 3.2.8 ครูให้นักเรียนช่วยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ควรแสดงออกในขณะกำลังเรียน
 - 3.2.9 ครูร่วมสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับผลดีของการเรียน การเรียนช่วยส่งเสริมให้มีชีวิตที่ดีได้อย่างไรบ้าง

3.2.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 ใบงานที่ 1 นิทานเรื่อง “ป้อมหินเรียน”
- 4.3 ใบงานที่ 2 “คุณเคยทำอย่างนี้หรือไม่”
- 4.4 ใบงานที่ 3 “คุณจะปรับปรุงตัวเองอย่างไร”

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “นิทานสอนใจ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนจำเป็นต้องแสดงออกเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ และเพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

กระบวนการจัดกิจกรรม

2. จุดประสงค์

- 2.1. บอกผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
- 2.2. ประเมินพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของตนเอง และบอกข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขได้
- 2.3. สามารถบอกแนวทางในการพัฒนาตนเองในด้านพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนได้

3. เนื้อหา

- 3.1. พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน
- 3.2. ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผลดีของการเรียน การเรียนช่วยส่งเสริมให้มีชีวิตที่ดีได้อย่างไรบ้าง

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 ครูเล่านิทาน เรื่อง ป่อมหนีเรียน ให้นักเรียนฟัง

4.3.2 นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าผลของการไม่ตั้งใจเรียนทำให้เกิดผลเสียอย่างไรนักเรียนสำรวจตัวเองว่ามีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนอย่างไรบ้าง มีความถี่ในการแสดงพฤติกรรมนั้นมากน้อยอย่างไรเขียนมาเป็นข้อ

4.3.3 นักเรียนบอกแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของตนเองและนำเสนอให้เพื่อนทราบ เพื่อเป็นแนวทางให้คนอื่นในการแก้ไขตนเองต่อไป

4.4 ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันบอกพฤติกรรมที่ไม่ควรแสดงออกในขณะที่กำลังเรียน

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 นิทาน เรื่องป้อมหนี่เรียน

5.3 ใบงาน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากผลงานการทำใบงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “นิทานสอนใจ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผลดีของการเรียน การเรียนช่วยส่งเสริมให้มีชีวิตที่ดีได้อย่างไรบ้าง
3. นักเรียนฟังครูเล่านิทาน เรื่อง ป่อมหนีเรียน
4. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าผลของการไม่ตั้งใจเรียน ทำให้เกิดผลเสียอย่างไรแล้วบันทึกลงในใบงานที่ 1
5. นักเรียนสำรวจตัวเองว่ามีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนอย่างไรบ้าง มีความถนัดในการแสดงพฤติกรรมนั้นมากน้อยอย่างไรเขียนมาเป็นข้อบันทึกลงในใบงานที่ 2
6. นักเรียนบอกแนวทางการแก้ไขพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของตนเองแล้วบันทึกลงในใบงานที่ 3
7. ครูสุ่มนักเรียนออกนำเสนอให้เพื่อนทราบ เพื่อเป็นแนวทางให้คนอื่นในการแก้ไขตนเองต่อไป
8. ครูให้นักเรียนช่วยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ควรแสดงออกในขณะที่กำลังเรียน
9. ครูร่วมสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับผลดีของการเรียน การเรียนช่วยส่งเสริมให้มีชีวิตที่ดีได้อย่างไรบ้าง
10. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้

กิจกรรม "นิทานสอนใจ"

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษานิทานเรื่อง ป่อมหนีเรียน แล้วตอบคำถามในใบงานตามความคิด
ของนักเรียนเอง

ป่อมหนีเรียน

"ป่อม ๆ ๆ ตื่นลุก วันนี้นะวันจันทร์นะ" แม่เรียกป่อมตื่นแต่เช้า ด.ช. ป่อมดึงผ้าห่มมาคลุมตัวด้วยความขี้เกียจ ทำไมต้องมีวันจันทร์ด้วยนะ ต้องไปโรงเรียนอีกแล้ว ป่อมคิดในใจ แล้วลุกขึ้นอาบน้ำแต่งตัวไปเรียน ป่อมเดินทอดน่องช้า ๆ ด.ญ. แก้ว เดินมาข้างหลัง " เร็ว ๆ ซิ ป่อมเตี้ยวก็น่าไปโรงเรียนสายหอรอก" "เราไม่อยากให้ถึงโรงเรียนเร็วเลย วันนี้ต้องเรียนวิชาสังคมแต่เช้า การบ้านก็ยังไม่ได้ทำ ครูสำราญต้องตีแน่ ๆ เลย" ป่อมพูด "ไม่ได้นะป่อม วันนี้ครูสำราญบอกว่าจะสอนวิธีการเอาตัวรอดจากโจรเสื้อแดงที่คอยหลอกเด็กไปขายแกว่นี่ด้วยนะ" "โจรเสื้อแดงเหรอ" ป่อมทำหน้าง "ใช่เธอไม่รู้หรือว่าตอนนี้มีโจรเสื้อแดงออกอาละวาดหลอกเด็กไปขายและมีคนเห็นเขามาป่วนเป๊ยนแถวหมู่บ้านเราด้วยนะ" แก้วอธิบายแล้วเดินจากไป ป่อมเดินทางไปโรงเรียนอย่างเซ็ง ๆ ทันใดนั้นสายดาป่อมเหลือบไปเห็น ป้ายโฆษณาร้านเกมเปิดใหม่ในตลาด ลดราคาพิเศษเพียงชั่วโมงละ 10 บาท ป่อมหยิบเงินในกระเป๋ามาดู "มี 30 บาท เล่นได้ตั้ง 3 ชั่วโมงนะ หนีเรียนไปเล่นเกมดีกว่า" ป่อมบอกตัวเอง ป่อมจึงมุ่งหน้าไปสู่ตลาดและตรงไปที่ร้านเกมทันที ขณะที่ป่อมเพลิดเพลินอยู่กับการเล่นเกม ครูสำราญได้สอนให้เพื่อน ๆ ของป่อมระวังชายแปลกหน้าที่มักจะใส่เสื้อแจ็คเก็ตสีแดง ซึ่งออกอาละวาดหลอกเด็กไปขายโดยการเอาขนมหน้าตาหน้ากินใส่ยานอนหลับให้เด็กกินแล้วพาตัวไป ซึ่งตำรวจกำลังตามจับอยู่ ครูสำราญบอกว่าหากเจอคนลักษณะอย่างนี้ให้รีบหนีทันที อย่ารับขนมของเขาเด็ดขาด

หลัง 3 ชั่วโมงผ่านไปเจ้าของร้านเตือนว่าหมดเวลา ป่อมจำต้องเดินออกจากร้าน ท้องเริ่มร้อง เนื่องจากท้องหิวแล้วยังไม่ได้ทานอะไรเลย "เงินที่แม่ให้มาตอนเช้าก็หมดไปกับการเล่นเกม กลับบ้านตอนนี้ต้องโดนแม่ตีแน่แน่นอน เอาเถอะอดข้าวครึ่งวันไม่ตายหอรอก" คิดได้อย่างนั้นป่อมจึงเดินไปกดน้ำจากกioskสาธารณะมาดื่มแก้หิว ขณะที่ป่อมเดินไปเรื่อยเปื่อยไม่รู้จะไปไหน มีผู้ชายทำทางใจดีแอบสังเกตป่อมอยู่ตลอดเวลา พอปลอดภัยก็เดินเข้าพร้อมขนมหน้าตาน่ากินด้วยความหิวป่อมรีบขอบคุณชายคนนั้นแล้วรับขนมมากิน โดยไม่ทันคิดถึงเรื่องโจรเสื้อแดงที่แก้วเล่าให้ฟังเมื่อตอนเช้า และไม่ทันสังเกตว่าชายทำทางใจดีคนนั้น ใส่เสื้อสีแดง.....หลังทานขนมป่อมรู้สึกง่วงทันทีและก็หมดสติไป.....

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน

กิจกรรม "นิทานสอนใจ"

คำชี้แจง หลังจากอ่านเรื่องของป้อมให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เหตุผลที่ป้อมไม่ไปโรงเรียนเนื่องมาจากสาเหตุใด
.....
.....
2. นักเรียนคิดว่าป้อมมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
.....
3. ผลของการที่ป้อมไม่ไปเรียนทำป้อมเป็นอย่างไร
.....
.....
4. หากป้อมไปเรียนนักเรียนคิดว่าป้อมจะเกิดอันตรายหรือไม่
.....
.....
5. ให้นักเรียนบอกผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน
.....
.....
6. นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง
.....
.....
7. นักเรียนคิดว่าควรจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนของตนเองหรือไม่ เปลี่ยนแปลงอย่างไร
.....
.....

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “นิทานสอนใจ”

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- จากการที่ป้อมไม่ตั้งใจเรียนทำให้เกิดผลเสียอะไรมากที่สุด
 - ได้เล่นเกม 3 ชั่วโมง
 - ไม่ได้เรียนวิชาสังคม
 - ไม่ได้กินข้าว
 - โดนใจใส่เสื้อแดงทำร้าย
- หากนักเรียนไม่ตั้งใจเรียนจะมีผลอย่างไร
 - เก็บเกี่ยวเรื่องที่ครูให้ได้ไม่หมด
 - เรียนไม่รู้เรื่อง
 - เรียนได้ไม่ดี
 - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดคือพฤติกรรมตั้งใจเรียน
 - หนีเรียน
 - คุยกับเพื่อนขณะที่ครูอธิบาย
 - นั่งฟังครูพูด
 - ลืมทำการบ้าน
- นักเรียนควรนำบุคคลใดมาเป็นแบบอย่าง
 - เกม บันทึกว่าวันนี้ครูสั่งการบ้านอะไรบ้าง
 - กุง นั่งมองเพื่อนเล่นอยู่นอกห้องเรียน
 - กาน เข้าห้องน้ำตลอดชั่วโมงสังคม
 - ก้อย แอบกินขนมในห้อง
- หากนักเรียนมักเหม่อไม่ได้ฟังเรื่องที่ครูอธิบายควรปฏิบัติอย่างไร
 - นั่งไถ่หน้าต่าง
 - นั่งไถ่ครู
 - นั่งข้างหลังห้อง
 - นั่งในที่ที่มีเพื่อนอยู่รอบ ๆ

**เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “นิทานสอนใจ”**

1. ง
2. ง
3. ค
4. ก
5. ข

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	ทำอะไรก่อนดี
วัตถุประสงค์	1. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนสามารถส่งงานได้ทันตามเวลาที่กำหนด 2. เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงาน 3. เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม
แนวคิด	การทำงานให้ประสบความสำเร็จจะต้องปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรคไม่ย่อท้อ มีความละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง พยายามปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น รู้จักวางแผนงานและป้องกันความบกพร่องเสื่อมเสียในวงงานที่ตนรับผิดชอบ มีการวางแผนก่อนลงมือทำงาน ละเอียดรอบคอบ รักความก้าวหน้าพึ่งตนเองได้
เทคนิคที่ใช้	สร้างตารางปฏิบัติงาน
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ตารางการปฏิบัติงานของครู หรือของโรงเรียน 4.3 แบบฟอร์มตารางการปฏิบัติงาน 4.4 ใบความรู้เรื่องการสร้างตารางปฏิบัติงาน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “ทำอะไรก่อนดี”
- 2.2 ครูอธิบายการสร้างตารางปฏิบัติงาน นักเรียนกำหนดสิ่งที่ต้องทำในหนึ่งวัน นำมาเรียงลำดับความสำคัญ แล้วสร้างตารางปฏิบัติงานของตนเองใน 1 วัน

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียนโดยใช้กิจกรรม “ทำอะไรก่อนดี” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “ทำอะไรก่อนดี” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูนำเสนอตัวอย่างตารางปฏิบัติงานของครูหรือของโรงเรียนให้นักเรียนดู
 - 3.2.3 ครูอธิบายถึงความจำเป็นที่ต้องมีตารางการปฏิบัติงานที่นำเสนอขึ้นมา
 - 3.2.4 ครูอธิบายการสร้างตารางปฏิบัติงาน
 - 3.2.5 ครูให้นักเรียนเขียนกิจกรรมที่ตนเองต้องปฏิบัติใน 1 วัน แล้วจัดลำดับความสำคัญ
 - 3.2.6 ครูแจกตารางการปฏิบัติงาน
 - 3.2.7 ครูให้นักเรียนบันทึกกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในวันนั้น ลงในตารางการปฏิบัติงาน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ
 - 3.2.8 ครูนักเรียน อภิปรายถึงผลดีของการสร้างตารางปฏิบัติงาน ว่ามีผลต่อการทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างไร
 - 3.2.9 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 ตารางการปฏิบัติงานของครู หรือของโรงเรียน
- 4.3 แบบฟอร์มตารางการปฏิบัติงาน
- 4.5 ใบความรู้เรื่องการสร้างตารางปฏิบัติงาน

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “ทำอะไรก่อนดี” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรับผิดชอบในการเรียนคือการกระตือรือร้นในการทำงานที่ครูสั่ง สามารถทำงานที่ครูสั่งได้ทันตามเวลาที่ครูกำหนด ซึ่งแนวทางในการทำงานให้เสร็จทันเวลานั้น ควรมีการวางแผนในการปฏิบัติงาน รู้จักจัดลำดับความสำคัญของงานที่ต้องทำ แล้วเขียนเป็นตารางปฏิบัติงาน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนเรียงลำดับความสำคัญของงานที่ต้องทำได้
- 2.2 นักเรียนสามารถวางแผนการทำงานของตนเองใน 1 วันได้
- 2.3 นักเรียนเห็นความสำคัญของการวางแผนการทำงาน และมีแนวทางในการทำงานให้เสร็จทันเวลาได้

3. เนื้อหา

- 3.1 การวางแผนในการปฏิบัติงาน
- 3.2 ตารางปฏิบัติงาน

4. วิธีดำเนินการ

- 4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน
ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

- 4.2 ขั้นนำ
ครูนำเสนอตัวอย่างตารางปฏิบัติงานของครูหรือของโรงเรียนให้นักเรียนดู ครูอธิบายถึงความจำเป็นที่ต้องมีตารางการปฏิบัติงานที่นำเสนอขึ้นมา

4.3 ขั้นฝึก

- 4.3.1 ครูอธิบายการสร้างตารางปฏิบัติงาน
- 4.3.2 นักเรียนเขียนกิจกรรมที่ตนเองต้องปฏิบัติใน 1 วัน แล้วจัดลำดับความสำคัญ

- 4.3.3 ครูแจกตารางการปฏิบัติงาน นักเรียนบันทึกกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในวัน

นั้นลงในตารางการปฏิบัติงาน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ

4.4 ขั้นสรุป

ครูนักเรียน อภิปรายถึงผลดีของการสร้างตารางปฏิบัติงาน ว่ามีผลต่อการทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างไร

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ตารางการปฏิบัติงานของครู หรือของโรงเรียน

5.3 แบบฟอร์มตารางการปฏิบัติงาน

5.4 ใบความรู้เรื่องการสร้างตารางปฏิบัติงาน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากผลงานการสร้างตารางการปฏิบัติงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “ทำอะไรก่อนดี” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนดูตัวอย่างตารางปฏิบัติงานของครูหรือของโรงเรียนที่ครูนำเสนอ
3. นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องมีตารางการปฏิบัติงาน
4. นักเรียนศึกษาการสร้างตารางปฏิบัติงาน
5. นักเรียนเขียนกิจกรรมที่ตนเองต้องปฏิบัติใน 1 วัน
6. นักเรียนจัดลำดับความสำคัญของงานที่ต้องปฏิบัติใน 1 วัน
7. นักเรียนบันทึกกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติในวันนั้นลงในตารางการปฏิบัติงาน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ
8. นักเรียน อภิปรายถึงผลดีของการสร้างตารางปฏิบัติงาน ว่ามีผลต่อการทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างไร
9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “ทำอะไรก่อนดี”

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- ข้อใดไม่ใช่ผลดีของการกำหนดสิ่งที่จะต้องทำก่อนหลัง
 - ทำงานได้ทันเวลา
 - ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ
 - ทำงานด้วยความสับสน
 - ทำงานอย่างไม่วิตกกังวล
- พฤติกรรมใดควรมีตารางการวางแผนสำหรับการทำงาน
 - ขี้ลืม
 - ขี้เกียจ
 - ขี้เบื่อ
 - ถูกทุกข้อ
- การบ้านต้องส่งพรุ่งนี้งานประดิษฐ์ส่งอาทิตย์หน้านักเรียนควรทำอย่างไร
 - ทำการบ้านก่อน
 - ทำงานประดิษฐ์ก่อน
 - ทำทั้งสองอย่างพร้อมกัน
 - ค่อยทำทีหลังทั้งสองอย่าง
- กิจกรรมใดไม่จำเป็นต้องเขียนไว้ในตารางปฏิบัติงาน
 - การบ้าน
 - แปรงฟัน
 - งานวันเกิดเพื่อน
 - มาโรงเรียน

1. กำหนดเวลาที่จะทำ	2. เรียงลำดับก่อนหลัง
3. กำหนดกิจกรรมที่ต้องทำ	4. สร้างตารางปฏิบัติงาน

- จากข้อความที่กำหนดให้ ข้อใดเรียงลำดับการสร้างตารางปฏิบัติงานได้ถูกต้อง
 - 1 4 2 3
 - 3 2 1 4
 - 4 3 2 1
 - 3 1 2 4

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนหลังเรียน
กิจกรรม “ทำอะไรก่อนดี”

1. ค
2. ง
3. ก
4. ข
5. ข

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
วัตถุประสงค์	1. เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน 3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
แนวคิด	ในการเรียนให้ประสบความสำเร็จนักเรียนต้องมีความรับผิดชอบในการทำงาน การทำงานให้ประสบความสำเร็จจะต้องปฏิบัติหน้าที่การงานของตนด้วยความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร อดทนต่ออุปสรรคไม่ย่อท้อ มีความละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
เทคนิคที่ใช้	กิจกรรมกลุ่ม (เกมเสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย) และอภิปราย
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง

ส่วนประกอบในชุดการสอน

1. คำชี้แจง
2. คู่มือครู
3. คู่มือนักเรียน
4. สื่อ- อุปกรณ์
 - 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
 - 4.2 เกม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
 - 4.3 ใบความรู้ เรื่องความกระตือรือร้น
 - 4.4 ใบงาน กิจกรรมเสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
 - 4.5 ใบงาน พันธสัญญาเด็กดี
 - 4.6 เพลง ทำงานเร็วพลัน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย”
- 2.2 เล่นเกม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย” ครูนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม ครูเสริมในเรื่องการทำงานด้วยความกระตือรือร้นนักเรียนบอกผลดีของการกระตือรือร้นมีผลดีต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไร สำนวจตัวเองว่ามีความกระตือรือร้นหรือไม่ และอะไรที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนขึ้นมาได้ บันทึกลงใบงาน

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน โดยใช้กิจกรรม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูอธิบายเกม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
 - 3.2.3 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นแถวตอน
 - 3.2.4 ครูให้สมาชิกแต่ละคนมารับคำสั่งในกล่องที่ครูเตรียมไว้หน้าห้อง เมื่อได้รับคำสั่งแล้วต้องปฏิบัติตามคำสั่งให้เร็วที่สุด เมื่อปฏิบัติได้สำเร็จให้รีบไปแตะ สมาชิกในกลุ่มคนอื่นมารับคำสั่งต่อ เวียนกันจนครบทุกคนกลุ่มใดปฏิบัติได้สำเร็จหมดทุกคนก่อนจะเป็นผู้ชนะ จะได้รับรางวัล
 - 3.2.5 ครูนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม
 - 3.2.6 ครูเสริมในเรื่องการทำงานด้วยความกระตือรือร้น
 - 3.2.7 ครูให้นักเรียนบอกผลดีของการกระตือรือร้นและความกระตือรือร้นมีผลดีต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไร
 - 3.2.8 ครูแจกใบงานให้นักเรียนสำหรับบันทึกการสำรวจตัวเองว่ามีความ

กระตือรือร้นหรือไม่ และอะไรที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนขึ้นมาได้

3.2.9 ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 3 คนให้แต่ละคนผลัดกันเขียนสารภาพพฤติกรรมของตนเองที่แสดงถึงความเกียจคร้าน ไม่กระตือรือร้นให้เพื่อนรับทราบ พร้อมบอกว่าจากนี้ไปจะแก้ไขอย่างไร ทำเป็นสัญญาลายลักษณ์อักษรให้เพื่อนเซ็นชื่อเป็นพยานในสัญญาที่เขียนขึ้น

3.2.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 เกม เสริ่งก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
- 4.3 ใบความรู้ เรื่องความกระตือรือร้น
- 4.4 ใบงาน กิจกรรมเสริ่งก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
- 4.5 ใบงาน พันธสัญญาเด็กดี
- 4.6 เพลง ทำงานเร็วพลัน

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียตาย” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน จะช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานส่งครูได้ทันเวลา มีความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการเรียน ด้านต่างได้อย่างเต็มที่ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีต่อไป

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนบอกผลดีของการปฏิบัติงานด้วยความกระตือรือร้นได้
- 2.2 นักเรียนบอกแนวทางในการสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน
- 2.3 นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างกระตือรือร้น

3. เนื้อหา

- 3.1 ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
- 3.2 การทำงานเสร็จทันเวลา

4. วิธีดำเนินการ

- 4.1 ขัณฑ์ทดสอบก่อนเรียน
 - ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 4.2 ขัณฑ์นำ
 - นักเรียน ช่วยกันร้องเพลง ทำงานเร็วพลัน
- 4.3 ขัณฑ์ฝึก

4.3.1 ครูอธิบายเกม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียตาย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นแถวตอน ให้สมาชิกแต่ละคนมารับคำสั่งในกล่องที่ครูเตรียมไว้ หน้าห้อง เมื่อได้รับคำสั่งแล้วต้องปฏิบัติตามคำสั่งให้เร็วที่สุด เมื่อปฏิบัติได้ สำเร็จให้รีบไปแตะสมาชิกในกลุ่มคนอื่นมารับคำสั่งต่อ เวียนกันจนครบทุกคนกลุ่มใดปฏิบัติได้สำเร็จหมดทุกคนก่อนจะเป็นผู้ชนะ จะได้รับรางวัล

4.3.2 ครูนักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม ครูเสริมในเรื่องการทำงานด้วยความกระตือรือร้น

4.3.3 นักเรียนบอกผลดีของการกระตือรือร้นว่ามีผลดีต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไร ส้ารวจตัวเองว่ามีความกระตือรือร้นหรือไม่ และอะไรที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนขึ้นมาได้ บันทึกลงใบงาน

4.4 ขั้นสรุป

นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 3 คนให้แต่ละคนผลัดกันเขียนสารภาพพฤติกรรมของตนเองที่แสดงถึงความเกียจคร้าน ไม่กระตือรือร้นให้เพื่อนรับทราบ พร้อมบอกว่าจากนี้ไปจะแก้ไขอย่างไร ทำเป็นสัญญาลายลักษณ์อักษรให้เพื่อนเซ็นชื่อเป็นพยานในสัญญาที่เขียนขึ้น

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.3 เกม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย

5.4 ใบความรู้ เรื่องความกระตือรือร้น

5.5 ใบงาน กิจกรรมเสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย

5.6 ใบงาน พันธสัญญาเด็กดี

5.7 เพลง ทำงานเร็วพลัน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากผลงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนศึกษาเกม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 6 คน แต่ละกลุ่มนั่งเป็นแถวตอน
4. นักเรียนแต่ละคนมารับคำสั่งในกล่องที่ครูเตรียมไว้หน้าห้อง เมื่อได้รับคำสั่งแล้วต้องปฏิบัติตามคำสั่งให้เร็วที่สุด เมื่อปฏิบัติได้สำเร็จให้รีบไปแตะสมาชิกในกลุ่มคนอื่นมารับคำสั่งต่อ เวียนกันจนครบทุกคนกลุ่มใดปฏิบัติได้สำเร็จหมดทุกคนก่อนจะเป็นผู้ชนะ จะได้รับรางวัล
5. นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม
6. ให้นักเรียนบอกผลดีของการกระตือรือร้นและความกระตือรือร้นมีผลดีต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไร
7. นักเรียนสำรวจตัวเองว่ามีความกระตือรือร้นหรือไม่ และอะไรที่จะทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนขึ้นมาได้ บันทึกลงใบงาน
8. นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 3 คนให้แต่ละคนผลัดกันเขียนสารภาพพฤติกรรมของตนเองที่แสดงถึงความเกียจคร้าน ไม่กระตือรือร้นให้เพื่อนรับทราบ พร้อมบอกว่าจากนี้ไปจะแก้ไขอย่างไร
9. ทำเป็นสัญญาลายลักษณ์อักษรให้เพื่อนเซ็นชื่อเป็นพยานในสัญญาที่เขียนขึ้น
10. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน

กิจกรรม เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันหนึ่งเสียดาย

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. หากนักเรียนทำงานที่ครูสั่งทันทีไม่ผลัดวันประกันพรุ่งจะมีผลดีต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
2. หากนักเรียนเคยทำงานไม่เสร็จทันตามเวลาที่ครูกำหนด ให้เล่าเหตุการณ์นั้นสั้น ๆ พร้อมบอกสาเหตุที่ทำให้ไม่เสร็จ และ มีผลที่ได้รับเป็นอย่างไร
.....
.....
.....
3. หากนักเรียนทำงานส่งครูเสร็จตามกำหนด ให้บอกสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำงานเสร็จ และ ผลที่นักเรียนได้รับจากการทำงานส่งตามกำหนดเวลา
.....
.....
.....
4. นักเรียนคิดว่าตนเองมีความกระตือรือร้นในการทำงานส่งครูให้เสร็จทันเวลาหรือไม่ เพราะเหตุใด
.....
.....
.....
5. นักเรียนจะสร้างความกระตือรือร้นในการทำงานตนเองได้ด้วยวิธีใดบ้าง
.....
.....
.....

พันธะสัญญาของเด็กดี

สิ่งที่ครูสั่งและข้าพเจ้าเฝ้ายจจรำนไม่ยอกทำม้กจะผลัดไปก่อนมีดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

ผลที่เกิดขึ้นกับข้าพเจ้าคือ

.....

.....

.....

ต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะปรับปรุงดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สัญญา

ลงชื่อ.....พยาน

ลงชื่อ.....พยาน

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. พฤติกรรมใดที่แสดงถึงความรับผิดชอบ
 - ก. มาโรงเรียนสาย
 - ข. ทำการบ้านไม่เสร็จ
 - ค. ส่งงานทันเวลา
 - ง. สิมทำเวรประจำวัน

2. การทำงานในข้อใดเป็นการพัฒนาความรับผิดชอบ
 - ก. รีบทำงานที่ครูสั่งเสร็จก่อนจึงเล่นได้
 - ข. หากมีเวลาเหลือต้องหาโอกาสเล่น
 - ค. เสาร์ – อาทิตย์ทำการบ้านวันละข้อ
 - ง. หากการบ้านเยอะไปทำที่โรงเรียนตอนเช้า

3. สาเหตุสำคัญที่สุดของการทำงานที่ครูสั่งไม่เสร็จคือข้อใด
 - ก. มีเวลาไม่พอ
 - ข. งานมีจำนวนมาก
 - ค. ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน
 - ง. ไม่มีคนช่วยเหลือในการทำงาน

4. ลักษณะพฤติกรรมข้อใดแสดงถึงความไม่กระตือรือร้น
 - ก. อยากทำงานบ้านให้เสร็จ
 - ข. ทำการบ้านเสร็จที่โรงเรียน
 - ค. ตื่นแต่เช้ากลัวไปโรงเรียนไม่ทัน
 - ง. เก็บการบ้านที่ยังไม่เสร็จไว้ทำที่โรงเรียน

5. ผลดีของความกระตือรือร้นคือข้อใด

- ก. มีลักษณะไม่รับผิดชอบไม่น่าเชื่อถือ
- ข. ทำงานเสร็จทันเสมอไม่โดนทำโทษ
- ค. ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงาน
- ง. เรียนได้ไม่ดีทำให้อนาคตไม่สดใส

**เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนหลังเรียน
กิจกรรม “เสร็จก่อนได้รางวัลเสร็จไม่ทันนั่งเสียดาย”**

1. ค
2. ก
3. ค
4. ง
5. ข

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง	แนะแนวอาชีพ
ชื่อกิจกรรม	ใบคำอาชีพ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าในการประกอบอาชีพ
แนวคิด	การประกอบอาชีพเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของบุคคล ถึงแม้ในวัยเด็กยังไม่จำเป็นประกอบอาชีพแต่จำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ และรู้จักตนเองเองเกี่ยวกับความสนใจในการประกอบอาชีพ เพื่อเตรียมการสำหรับการเลือกอาชีพในอนาคต
เทคนิคที่ใช้	บทบาทสมมติ การอภิปราย
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ฉลากอาชีพต่าง ๆ 4.3 ใบงาน เรื่องอาชีพที่อยากเป็น

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “ไปคำอาชีพ”
- 2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม เลือกตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากชื่ออาชีพแล้วแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับอาชีพที่จับได้ให้เพื่อนทาย โดยไม่ใช่เสียง หากเพื่อนทายถูกต้องจะได้ 1 คะแนน และกลุ่มที่ทายได้ถูกต้องก็จะได้หนึ่งคะแนนด้วย สรุปคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัลครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของการประกอบอาชีพ

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “ไปคำอาชีพ” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “ไปคำอาชีพ” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน
 - 3.2.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
 - 3.2.3 ครูแจกกระดาษกลุ่มละ 1 แผ่น ให้ช่วยกันเขียนชื่ออาชีพที่นักเรียนรู้จักให้ได้มากที่สุด ในเวลา 1 นาที โดยไม่ให้ซ้ำกัน
 - 3.2.4 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอที่เขียนได้
 - 3.2.5 เลือกตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากชื่ออาชีพแล้วแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับอาชีพที่จับได้ให้เพื่อนทาย โดยไม่ใช่เสียง หากเพื่อนทายถูกต้องจะได้ 1 คะแนน และกลุ่มที่ทายได้ถูกต้องก็จะได้หนึ่งคะแนนด้วย สรุปคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล
 - 3.2.6 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของการประกอบอาชีพ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ

- 3.2.7 ครูสรุปความจำเป็นที่เราต้องประกอบอาชีพ นักเรียนเขียนเล่าถึงอาชีพที่ตนเองอยากจะทำในอนาคตพร้อมบอกเหตุผล 5 บรรทัดลงในใบงาน
- 3.2.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 ฉลากอาชีพต่าง ๆ
- 4.3 ใบงาน เรื่องอาชีพที่อยากเป็น

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “ใบคำอาชีพ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

วัยเด็กตอนปลายมีพัฒนาการด้านอาชีพอยู่ในระยะเพื่อฝัน และระยะพิจารณาอาชีพ ดังนั้น การสอนเกี่ยวกับอาชีพจึงควรเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักอาชีพหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. จุดมุ่งหมาย

- 2.1 นักเรียนบอกชื่ออาชีพต่าง ๆ ได้
- 2.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพต่าง ๆ
- 2.3 นักเรียนเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ

3. เนื้อหา

- 3.1 อาชีพต่าง ๆ
- 3.2 คุณค่าของการประกอบอาชีพ

4. วิธีดำเนินการ

- 4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน
ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 4.2 ขั้นนำ

แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แจกกระดาษกลุ่มละ 1 แผ่น ให้ช่วยกันเขียนชื่ออาชีพที่นักเรียนรู้จักให้ได้มากที่สุด ในเวลา 1 นาที โดยไม่ให้ซ้ำกัน ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอที่เขียนได้

4.3 ขั้นฝึก

- 4.3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม
- 4.3.2 เลือกตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากชื่ออาชีพแล้วแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับอาชีพที่จับได้ให้เพื่อนทาย โดยไม่ใช่เสียง หากเพื่อนทายถูกจะได้ 1 คะแนน และกลุ่มที่ทายได้ถูกต้องก็จะได้หนึ่งคะแนนด้วย สรุปคะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล

4.3.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายลักษณะคุณค่าของการประกอบอาชีพ
ความสำคัญของการประกอบอาชีพ

4.4 ขั้นสรุป

ครูสรุปความจำเป็นที่เราต้องประกอบอาชีพ นักเรียนเขียนเล่าถึงอาชีพที่ตนเองอยากจะทำในอนาคตพร้อมบอกเหตุผล 5 บรรทัด

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ฉลากอาชีพต่าง ๆ

5.3 ใบงาน เรื่องอาชีพที่อยากเป็น

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากการทำกิจกรรมหน้าชั้น

6.2 จากใบงาน

6.3 จากแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “ใบคำอาชีพ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้ นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
3. นักเรียนรับกระดาษกลุ่มละ 1 แผ่น
4. ให้ช่วยกันเขียนชื่ออาชีพที่นักเรียนรู้จักให้ได้มากที่สุด ในเวลา 1 นาที โดยไม่ให้ซ้ำกัน
5. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอที่เขียนได้
6. นักเรียนเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากชื่ออาชีพแล้วแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับอาชีพที่จับได้ให้เพื่อนทาย โดยไม่ใช้เสียง หากเพื่อนทายถูกจะได้ 1 คะแนน และกลุ่มที่ทายได้ถูกต้องก็จะได้หนึ่งคะแนนด้วย สรุปคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล
7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคุณค่าของการประกอบอาชีพ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ
8. ฟังครูสรุปความจำเป็นที่เราต้องประกอบอาชีพ
9. นักเรียนเขียนเล่าถึงอาชีพที่ตนเองอยากจะทำในอนาคตพร้อมบอกเหตุผล 5 บรรทัดลงในใบงาน
10. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน “กิจกรรมใบคำอาชีพ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. คุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของอาชีพครูคือข้อใด
 - ก. แต่งตัวดี
 - ข. มีเงิน
 - ค. เจลียวนฉลาด
 - ง. รักการสอน
2. คุณธรรมของของผู้ประกอบอาชีพค้าขายคือข้อใด
 - ก. รูปร่างหน้าตาดี
 - ข. ชื่อสัตย์สุจริต
 - ค. เจลียวนฉลาด
 - ง. การศึกษาดี
3. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการประกอบอาชีพ
 - ก. มีเงินใช้
 - ข. มีสังคมทำให้ไม่เหงา
 - ค. มีชีวิตไร้สาระ
 - ง. เป็นคนมีคุณค่า
4. ลักษณะอาชีพใดเป็นอาชีพสุจริต
 - ก. ขายซีดีเถื่อน
 - ข. ขายข้าวแกง
 - ค. ค้ามนุษย์
 - ง. ขายของหนีภาษี
5. เราประกอบอาชีพเพื่ออะไร
 - ก. ให้มีรายได้เลี้ยงชีพ
 - ข. เพื่อใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ไม่ไปทำเรื่องไร้สาระ
 - ค. เพื่อความภาคภูมิใจในตนเองที่เลี้ยงชีวิตได้
 - ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน
กิจกรรม “ใบคำอาชีพ”

1. ง
2. ข
3. ค
4. ข
5. ง

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง	เทคนิคในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	การบ้านของฉันทันเรื่องง่าย
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนช่วยกันหาวิธีจัดการกับปัญหาเรื่องการทำกรบ้าน 2. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการทำกรบ้านให้ประสบความสำเร็จ
แนวคิด	ในวัยเรียนการทำกรบ้านเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองโดยการปฏิบัติจริงหลังจากที่ครูสอนทำให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สามารถขยายเวลาในการเรียนรู้ให้มากขึ้นจากชั่วโมงเรียนที่มีเวลาน้อย และครูสามารถประเมินความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละวันจากการบ้านที่ให้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการซ่อมเสริมในสิ่งที่เรียนให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น จากที่กล่าวมากรบ้านมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ดังนั้นนักเรียนควรได้เรียนรู้วิธีการทำกรบ้าน เพื่อให้สามารถจัดการกับการบ้านของตนเองให้ลุล่วงได้ดียิ่งขึ้น สามารถเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น
เทคนิคที่ใช้	การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบงาน เรื่องเทคนิคการจัดการกับการบ้านของฉันทัน 4.3 ใบความรู้ เรื่องเทคนิคจัดการกับการบ้าน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

1. ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
2. ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม "การบ้านของฉันนั้นเรื่องง่าย"
- 2.2 ครูจัดให้นักเรียนล้อมวงเป็นวงกลม แล้วคุยกันถึงปัญหาการทำการบ้านของตนเอง ในแต่ละวันว่ามีปัญหาอะไรบ้างแล้วให้สมาชิกเลือกปัญหาของเพื่อนที่น่าสนใจ แล้วช่วยกันหาทางออก ครูแจกใบความรู้เรื่องเทคนิคการทำการบ้านให้นักเรียน ให้นักเรียนศึกษา นักเรียนบอกวิธีจัดการกับการบ้านที่เหมาะสมกับตนเองแล้วบันทึกลงใบงาน

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม "การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย" ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม "การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย" ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูและนักเรียนสนทนากันถึงการบ้านที่ครูสั่งในแต่ละวัน การบ้านวิชาใดมากที่สุด วิชาใดทำยากที่สุด
 - 3.2.3 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
 - 3.2.4 ครูแจ้งให้นักเรียนทราบถึงเรื่องที่จะทำการพูดคุย คือให้นักเรียนพูดคุยกันเกี่ยวกับปัญหาของตนเองในการทำการบ้าน และจุดประสงค์ของการพูดคุยเพื่อให้นักเรียนช่วยกันหาทางออกของปัญหา
 - 3.2.5 ให้นักเรียนเสนอปัญหาในการทำการบ้านของตนเองให้เพื่อนฟัง
 - 3.2.6 ให้นักเรียนช่วยกันเลือกปัญหาของเพื่อนที่น่าสนใจแล้วช่วยกันหาทางออกให้เพื่อน
 - 3.2.7 ครูแจกใบความรู้เรื่องเทคนิคในการทำการบ้านให้นักเรียนศึกษา นักเรียนซักถามในเทคนิคที่ไม่เข้าใจ

3.2.8 ให้นักเรียนสำรวจปัญหาการทำการบ้านของตนเอง แล้วเลือกวิธีที่จะจัดการกับปัญหาที่เหมาะสม จากการศึกษาไปความรู้ บันทึกลงใบงาน

3.2.9 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

4.2 ใบงาน เรื่องเทคนิคการจัดการกับการบ้านของฉันทัน

4.3 ใบความรู้ เรื่องเทคนิคจัดการกับการบ้าน

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม “ การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การทำการบ้านช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะที่ได้เรียนที่โรงเรียน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิชาที่เรียนมากขึ้น ให้นักเรียนได้ประเมินตนเองจากการเรียนแต่ละวันว่าเข้าใจมากน้อยเพียงใดจากการทำการบ้านได้หรือไม่ได้ ทำให้นักเรียนสนใจเรื่องการเรียนรู้มากกว่าการใช้เวลาว่างไปทำเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ ดังนั้นหากนักเรียนมีเทคนิคในการทำการบ้านให้ลุล่วงจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

2. จุดประสงค์

- 2.1. นักเรียนบอกปัญหาในการทำการบ้านของตนเองได้
- 2.2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคในการทำการบ้าน
- 2.3. นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำการบ้าน

3. เนื้อหา

- 3.1. ปัญหาในการทำการบ้าน
- 3.2. เทคนิคการทำการบ้าน

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูและนักเรียนพูดคุยเกี่ยวกับการบ้านในแต่ละวิชาของตนเอง ปริมาณมากน้อย หรือยากง่ายอย่างไร

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 ครูให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วพูดคุยกันถึงเรื่องปัญหาในการทำการบ้านของตนเอง

4.3.2 นักเรียนเลือกปัญหาที่น่าสนใจ มาช่วยกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นหาทางแก้ไขที่เหมาะสม

4.3.3 ครูแจกใบความรู้เรื่องเทคนิคในการทำการบ้านให้นักเรียนศึกษา
นักเรียนซักถามครูในเรื่องที่ไม่เข้าใจ

4.4 ขั้นสรุป

4.4.1 นักเรียนสำรวจตัวเองว่ามีปัญหาในการทำการบ้านอย่างไรบ้าง แล้ว
เลือกเทคนิคต่าง ๆ จากใบความรู้ที่เหมาะสมมาจัดการกับปัญหาของตนเอง

4.4.2 ครูแจกใบงานให้นักเรียนบันทึกวิธีการจัดการกับปัญหาการทำการบ้าน
ของตนเอง

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ใบความรู้ เรื่องเทคนิคจัดการกับการบ้าน

5.3 ใบงาน เรื่องเรื่องเทคนิคการจัดการกับการบ้านของฉันทัน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากใบงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

6.3 จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม " การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย" ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนสนทนากันถึงการบ้านที่ครูสั่งในแต่ละวัน การบ้านวิชาใดมากที่สุด วิชาใดทำยากที่สุด
3. นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
4. ให้นักเรียนพูดคุยกันเกี่ยวกับปัญหาของตนเองในการทำการบ้าน และจุดประสงค์ของการพูดคุยเพื่อช่วยกันหาทางออกของปัญหาให้กันและกัน
5. นักเรียนเสนอปัญหาในการทำการบ้านของตนเองให้เพื่อนฟัง
6. นักเรียนช่วยกันเลือกปัญหาของเพื่อนที่น่าสนใจแล้วช่วยกันหาทางออกให้เพื่อน
7. นักเรียนรับใบความรู้เรื่องเทคนิคในการทำการบ้านจากครูศึกษา
8. นักเรียนซักถามครูในเทคนิคที่ไม่เข้าใจ
9. ให้นักเรียนสำรวจปัญหาการทำการบ้านของตนเอง แล้วเลือกวิธีที่จะจัดการกับปัญหาที่เหมาะสม จากการศึกษาใบความรู้ บันทึกลงใบงาน
10. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้ กิจกรรม "การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย" เรื่อง เทคนิคจัดการกับการบ้าน¹

ในชีวิตของการเรียนการบ้านเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นเรามาศึกษาวิธีการจัดการกับมันดีกว่า และเทคนิคที่จะช่วยให้เราจัดการกับการบ้านในแต่ละวันได้อย่างง่ายได้มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดเวลาทำการบ้านและทำการบ้านให้ตรงเวลาทุกวัน ไม่ว่าจะทำอะไรอยู่เมื่อถึงเวลาทำการบ้านจะต้องหยุดกิจกรรมนั้นและมาทำการบ้านทันที
2. ทำการบ้านให้เป็นนิสัย คือ ทำตรงเวลาทุกวัน ทำที่เดิมทุกวันโดยไม่มีข้อยกเว้น
3. ห้ามมุงสบในการทำการบ้าน ไม่ควรเปิดโทรทัศน์ หรือเปิดวิทยุเสียงดัง
4. ทำการบ้านให้ดูง่ายขึ้น โดยการแตกงานออกเป็นส่วนย่อย เช่น มีเลข 20 ข้อ ควรแบ่งทำทีละ 5 ข้อเมื่อเสร็จแล้วพัก
5. ทำการบ้านที่ยากให้เสร็จก่อน เพราะเมื่องานที่ยากเสร็จจะโล่งใจแล้วหายกังวล
6. วางแผนการทำงานว่าควรทำอะไรก่อนหลัง งานที่ต้องส่งก่อนต้องทำก่อน อาจมีปฏิทินกำหนดการส่งงาน
7. หากทำไม่ได้ให้ขอความช่วยเหลือจากคนที่ช่วยได้ อย่าท้อแท้ทุกปัญหามีทางแก้ไข
8. ในการทำการบ้านต้องเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมเพื่อความสะดวก และไม่เกิดอารมณ์หงุดหงิดเมื่อหาอุปกรณ์ไม่เจอ
9. หากมีอาการหงุดหงิดจะไม่สามารถทำงานได้ดี ควรผ่อนคลายบ้าง แต่ต้องจัดการให้เสร็จในที่สุด
10. อย่าลืมหักกำลังใจตัวเองเมื่อทำงานเสร็จ เช่น " อันที่จริงเราก็กังเหมือนกันนะงานยากแค่ไหนก็สามารถทำได้" เป็นต้น

¹ อูมาพร ตรังคสมบัติ . (2543) . ปัญหาการเรียนและเทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี.

กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน

กิจกรรม "การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย"

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนรู้สึกอย่างไรกับการทำการบ้าน

.....

2. นักเรียนมีปัญหาในการทำการบ้านอย่างไรบ้าง

.....

3. ก่อนที่จะศึกษาเทคนิคจัดการกับการบ้าน นักเรียนแก้ปัญหาการทำการบ้านของตนเองที่กล่าวในข้อ 2 อย่างไรบ้าง

.....

4. หลังการศึกษาเทคนิคจัดการกับการบ้าน นักเรียนแก้ปัญหาการทำการบ้านของตนเองที่กล่าวในข้อ 2 อย่างไรบ้าง

.....

5. จากการศึกษาเทคนิคจัดการกับการบ้าน มีเทคนิคข้อใดบ้างที่หากนำไปปฏิบัติแล้วจะทำให้นักเรียนทำการบ้านได้สำเร็จมากขึ้น

.....

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียนกิจกรรม “การบ้านฉันนั้นเรื่องง่าย”

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. การทำการบ้านสำคัญอย่างไร
 - ก. ช่วยให้ครูพอใจ
 - ข. ช่วยให้ชีวิตไม่ไร้ค่า
 - ค. ช่วยนักเรียนพัฒนาตนเองขึ้นเรื่อย ๆ
 - ง. ช่วยให้การเรียนมีความสนุกสนาน
2. การกระทำใดเป็นการกระทำที่ถูกต้องที่สุด
 - ก. นั่งทำการบ้านไปทานข้าวไป
 - ข. นั่งทำการบ้านหน้าทีวีเสมอ
 - ค. กลับถึงบ้านต้องไปเล่นก่อนแล้วค่อยทำการบ้าน
 - ง. บอกตัวเองว่าการบ้านต้องเสร็จก่อนจึงจะไปเล่นได้
3. ผู้ปกครองของนักเรียนจะช่วยเหลือเรื่องการทำการบ้านของนักเรียนได้อย่างไรบ้าง
 - ก. ช่วยทำการบ้านให้
 - ข. ช่วยอธิบายในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ
 - ค. ช่วยเป็นกำลังใจในการทำการบ้าน
 - ง. ช่วยดักเตือนให้ทำการบ้านตลอดเวลา
4. หากการบ้านมีมากนักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ทำการบ้านที่ยากก่อนจะได้หายกังวล
 - ข. ขอร้องให้พ่อแม่ช่วยทำให้
 - ค. นอนพักเสียก่อนจะได้มีแรงทำให้เสร็จ
 - ง. เลิกทำเพราะถึงอย่างไรก็ไม่เสร็จ
5. ข้อใดเป็นผลเสียของการไม่ทำการบ้านมากที่สุด
 - ก. เพื่อนไม่รัก
 - ข. โดนครูทำโทษเสมอ
 - ค. ไม่มีใครเชื่อถือเพราะไม่รับผิดชอบ
 - ง. ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “การบ้านฉันนี่เรื่องง่าย”

1. ค
2. ง
3. ข
4. ก
5. ง

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง	เทคนิคในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	สมาธิดีกับการเรียน เปลี่ยนเราได้
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเองเกี่ยวกับสมาธิในการเรียน 2. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการทำการมีสมาธิในการเรียน
แนวคิด	หากนักเรียนไม่มีสมาธิในการเรียน เหม่อลอย วอกแวก จิตใจไม่ได้จดจ่ออยู่กับการเรียน จะไม่สามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์ในการเรียนได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ไม่สามารถอดทนทำงานได้นาน ๆ จึงมักจะทำงานไม่เสร็จหรือทำงานเสร็จช้า ที่กล่าวมาส่งผลให้นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ดังนั้นการสร้างสมาธิในการเรียนให้กับนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ
เทคนิคที่ใช้	กรณีตัวอย่าง การสำรวจตนเอง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 กรณีตัวอย่าง เรื่องของตน 4.3 ใบงาน เรื่อง "สมาธิเรื่องเรียนสำคัญฉันต้องปรับปรุง" 4.4 ใบความรู้ เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคในการเรียน โดยใช้กิจกรรม "สมาธิกับการเรียนเปลี่ยนเราได้"
- 2.2 ครูแจกใบสำรวจสมาธิของตนเอง ให้นักเรียนได้ทำการสำรวจตัวเอง สรุปผลการสำรวจ ครูแจกเทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียน ให้นักเรียนศึกษา นักเรียนหาวิธีการปรับปรุงตนเองในส่วนที่บกพร่อง แล้วบันทึกลงใบงาน

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคในการเรียน โดยใช้กิจกรรม "สมาธิกับการเรียนเปลี่ยนเราได้" ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม "สมาธิกับการเรียนเปลี่ยน เราได้" ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูเล่าเรื่องของต้น ซึ่งมีปัญหาเรื่องสมาธิสั้นให้นักเรียนฟัง
 - 3.2.3 นักเรียนวิเคราะห์ถึงผลเสียของการไม่มีสมาธิในการเรียน
 - 3.2.4 ครูให้นักเรียนพิจารณาเรื่องของต้นแล้วสำรวจตนเองว่ามีข้อใดที่เป็นเหมือนต้น
 - 3.2.5 ครูบอกผลที่นักเรียนสำรวจตนเองให้นักเรียนทราบ ว่าหากนักเรียนเป็นเหมือนต้นเกิน 5 ข้อนักเรียนมีแนวโน้มมีปัญหาเรื่องสมาธิสั้น
 - 3.2.6 ครูแจกใบความรู้เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิให้นักเรียนศึกษา
 - 3.2.7 ครูแจกใบงานให้นักเรียนบันทึกวิธีการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับสมาธิในการเรียน ในส่วนที่ตนเองบกพร่อง
 - 3.2.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 กรณีตัวอย่าง เรื่องของต้น
- 4.3 ใบงาน เรื่อง "สมาธิเรื่องเรียนสำคัญฉันต้องปรับปรุง"
- 4.4 ใบความรู้ เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิ

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม “สมาธิดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

สมาธิในการเรียน คือ การมีจิตใจจดจ่ออยู่กับการเรียน ไม่วอกแวก เหม่อลอย คิดเรื่องอื่นขณะที่เรียน ตั้งใจฟังครูพูด สามารถนั่งกับที่นาน ๆ เพื่อทำงานให้เสร็จ ไม่ลุกไปลุกมา ขณะทำงาน หรือเปลี่ยนกิจกรรมบ่อย ๆ มีความอดทนในการรอ เป็นต้น หากนักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนดังที่กล่าวมานักเรียนจะสามารถเรียนได้ประสบความสำเร็จ

2. จุดประสงค์

- 2.1. นักเรียนสามารถสำรวจเกี่ยวกับสมาธิในการเรียนของตนเองได้
- 2.2. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคในการสร้างสมาธิในการเรียน
- 2.3. นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีสมาธิในการเรียน

3. เนื้อหา

- 3.1. ลักษณะที่แสดงถึงการไม่มีสมาธิในการเรียน
- 3.2. เทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียน

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูเล่ากรณีศึกษา เรื่องของต้น ซึ่งเป็นเด็กที่ไม่มีสมาธิในการเรียน นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ผลเสียของการไม่มีสมาธิในการเรียน

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 ครูแจกให้นักเรียนพิจารณาเรื่องของตนแล้วสำรวจตนเองว่าเป็นอย่างต้นหรือไม่หากมีแสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มมีปัญหาเรื่องสมาธิสั้น

4.3.2 นักเรียนพิจารณาว่าตนเองมีสมาธิในการเรียนบกพร่องในเรื่องใด ควรจะปรับปรุงตนเองในเรื่องใด

4.3.3 ครูแจกใบความรู้เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียนให้นักเรียน
ศึกษา นักเรียนซักถามครูในส่วนที่ไม่เข้าใจ

4.3.4 นักเรียนเลือกเทคนิคต่าง ๆ จากใบความรู้ เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิ
ในการเรียน มาปรับปรุงตนเองให้มีสมาธิในการเรียนดีขึ้น

4.4 ขั้นสรุป

นักเรียนทำใบงาน เรื่อง สมาธิเรื่องเรียนสำคัญฉันต้องปรับปรุง

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 กรณีตัวอย่าง เรื่องของต้น

5.3 ใบงาน เรื่อง "สมาธิเรื่องเรียนสำคัญฉันต้องปรับปรุง"

5.4 ใบความรู้ เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากใบงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

6.3 จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม " สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้" ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
3. นักเรียนฟัง เรื่องของต้น ซึ่งมีปัญหาเรื่องสมาธิสั้น
4. นักเรียนวิเคราะห์ถึงผลเสียของการไม่มีสมาธิในการเรียน
5. นักเรียนพิจารณาเรื่องของต้นแล้วสำรวจตนเองว่ามีข้อใดที่เป็นเหมือนต้น
6. นักเรียนฟังสรุปบทผลที่นักเรียนสำรวจตนเอง ว่าหากนักเรียนเป็นเหมือนต้นเกิน 5 ข้อนักเรียนมีแนวโน้มมีปัญหาเรื่องสมาธิสั้น
7. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียนที่ครูแจก
8. นักเรียนซักถามเกี่ยวกับเทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียนที่นักเรียนไม่เข้าใจ
9. นักเรียนเลือกเทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียน ที่เหมาะสมกับปัญหาของตนเอง มาใช้ในการแก้ปัญหาของตนเอง
10. นักเรียนทำใบงาน เรื่อง สมาธิเรื่องเรียนสำคัญฉันต้องปรับปรุง
11. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้

กิจกรรม "สมาธิกับการเรียนเปลี่ยนเราได้"

เรื่อง เทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียน¹

การนั่งเหม่อลอยในขณะที่เรียน จิตใจออกแวกไม่อยู่กับเนื้อกับตัว ไม่ส่งผลให้ชีวิตการเรียนเราประสบความสำเร็จหรอกนะ มาสร้างสมาธิที่ดีในการเรียนกันดีกว่า เพื่ออนาคตการเรียนที่สดใส ใครที่รู้ว่าตัวเองไม่มีสมาธิ หรือไม่มีสมาธิเท่าที่ควร ลองปฏิบัติตามเทคนิค 15 ข้อดังต่อไปนี้ จะช่วยให้เราเป็นคนที่มีสมาธิที่ดียิ่งขึ้น

1. ลดสิ่งที่จะรบกวน ทำงานในที่เงียบ ไม่สิ่งรบกวนมาก
2. อย่าเปิดโทรทัศน์มากเกินไป
3. อย่ามีของเล่นมากเกินไป เก็บใส่กล่องเสียบ้าง
4. อยู่กับธรรมชาติมาก ๆ
5. มีกิจวัตรประจำวันที่แน่นอน อาจทำตารางการทำกิจกรรมประจำวันว่าต้องทำอะไรบ้าง เขียนไว้ในที่ที่เห็นได้ชัด
6. ให้ผู้ปกครองสร้างกฎหรือบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามตารางในข้อ 5
7. บนโต๊ะเรียนควรมีอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น สมุด ดินสอ ยางลบ ไม่บรรทัดเท่านั้น
8. เวลาทำงานต้องเรียกสมาธิของตนเองกลับมาเป็นระยะ ๆ โดยการบอกตัวเองว่า กำลังทำอะไรอยู่ จะได้ไม่ใจลอย
9. อ่านหนังสือดัง ๆ หากอ่านในใจแล้วเหม่อลอย
10. ช่วยกันจัดห้องเรียนให้เรียบร้อยไม่มีของเกะกะมากมาย
11. ควรนั่งใกล้ครู ครูจะได้ช่วยดูแลและควบคุมเรามากขึ้น
12. เรียนในห้องควรนั่งในที่ที่ไม่มีสิ่งรบกวนนัก เช่น ไม่ควรนั่งใกล้หน้าต่าง หรือประตู
13. นั่งใกล้เพื่อนที่สมาธิดี ๆ จะได้เป็นแบบอย่าง
14. ทำงานที่ละอย่าง ง่าย ๆ ไปหายาก
15. ทำงานให้ถูกต้องมากกว่าทำให้เร็ว

¹ อุมพร ตรังคสมบัติ . (2543). ปัญหาการเรียนและเทคนิคช่วยให้ลูกเรียนดี.

กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน

กิจกรรม "สมาธิกับการเรียนเปลี่ยนเราได้"

เรื่อง สมาธิเรื่องเรียนสำคัญฉันต้องปรับปรุง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากการทำแบบสำรวจเกี่ยวกับสมาธิในการเรียนของตัวเอง นักเรียนมีลักษณะตรงกับข้อใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. จากการศึกษาไปความรู้เรื่องเทคนิคการสร้างสมาธิในการเรียน นักเรียนคิดว่ามีเทคนิคใดบ้างที่ควรจะนำมาปรับปรุงตัวเองในส่วนที่บกพร่องตามข้อ 1

.....

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนจะปรับปรุงตนเองให้มีสมาธิในการเรียนให้ดีขึ้นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

กรณีตัวอย่าง

เรื่องของตัน

ตันอายุ 10 ปี เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตันเรียนไม่ดีนัก คุณครูบอกว่าตันเป็นเด็กฉลาดแต่สาเหตุที่ทำให้ตันเรียนไม่ดีนั้น เพราะว่า ตันมักจะเหม่อลอย ไม่สนใจสิ่งที่ครูสอน ตันเคยสารภาพกับครูว่ากำลังนั่งคิดถึงเกมคอมพิวเตอร์ที่ตนเองชอบไปเล่นตอนเย็น ๆ จนบางทีไม่ได้สนใจว่าครูพูดด้วย ตันมักทำงานที่ครูสั่งไม่เสร็จ เพราะมัวแต่นั่งเหม่อและลูกจากเก้าอี้บ่อย ๆ ขออนุญาตเข้าห้องน้ำบ่อย ไม่ค่อยอดทนที่จะทำงานให้เสร็จ นอกจากนั้น ตันยังชอบแกล้งเพื่อน อารมณ์ร้อนไม่ยอมใครจึงมักจะทะเลาะกับเพื่อนเป็นประจำเพื่อน ๆ จึงไม่ชอบตัน ไม่สนใจที่จะดักเตือนให้ตันขยันเรียนขึ้น

แม่จึงพาตันไปปรึกษาคุณหมอ หมอทำการวินิจฉัยและสรุปว่า ตันมีปัญหาเรื่องสมาธิสั้น จะต้องทำการบำบัด ไม่เช่นนั้นจะทำให้ตันไม่ประสบความสำเร็จกับการเรียนต่อไปเรื่อย ๆ จนโต และเป็นปัญหากับชีวิตของตันต่อไป

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรมสมาธิในการเรียนเปลี่ยนเราได้

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ใครมีสมาธิในการเรียนดี
 - ก. ก้อย นั่งมองไปนอกหน้าต่างขณะที่ครูสอน
 - ข. เกด แอบเล่นตุ๊กตากับเพื่อนขณะที่ครูสอน
 - ค. กอล์ฟ ลุกไปเหลาดินสอบ่อย ๆ
 - ง. กบ ทำงานที่ครูสั่งเสร็จและเรียบร้อย จนครูชมทุกครั้ง
2. ข้อใดคือผลเสียของการไม่มีสมาธิในการเรียนมากที่สุด
 - ก. ตัวเองเรียนไม่รู้เรื่อง
 - ข. เพื่อนรำคาญ
 - ค. ครูไม่พอใจ
 - ง. พ่อแม่เสียใจ
3. เมื่อรู้สึกว่าคุณเองไม่มีสมาธิขณะเรียนในห้องเรียนสมควรทำอย่างไร
 - ก. นั่งกับเพื่อนสนิทที่คุยกันถุกคอ
 - ข. นั่งใกล้ครูเพื่อครูจะได้เตือนอยู่เสมอ
 - ค. นั่งใกล้หน้าต่างจะได้มองอะไรเพื่อผ่อนคลายได้
 - ง. พยายามเรียกสมาธิกลับมาโดยการนั่งสมาธิทุกครั้ง
4. หากนักเรียนมีปัญหาเรื่องไม่มีสมาธิในการเรียนนักเรียนไม่ควรปฏิบัติในข้อใด
 - ก. จัดโต๊ะที่นักเรียนทำงานให้เป็นระเบียบ
 - ข. นั่งทำงานในที่สงบไม่มีเสียงรบกวน
 - ค. หาของเล่นมาวางใกล้เมื่อ ๆ ทำงาน
 - ง. คอยเตือนตัวเองเป็นระยะเมื่อรู้ตัวว่าเหม่อลอย
5. หากเพื่อนในห้องของนักเรียนมีสมาธิสั้นนักเรียนควรปฏิบัติกับเพื่อนอย่างไร
 - ก. แหย่ให้เพื่อนโกรธบ่อย ๆ เวลาเพื่อนโกรธสนุกดี
 - ข. คอยดักเตือนให้เพื่อนทำงานส่งครูให้เสร็จทันเวลา
 - ค. ช่วยเพื่อนทำการบ้านจะได้มีการบ้านส่งครู
 - ง. ชวนเพื่อนเล่นอยู่ตลอดเวลาเพื่อนจะได้ไม่เครียด

**เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “สมาธิดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้”**

1. ง
2. ก
3. ข
4. ค
5. ข

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง	เทคนิคในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	ห้องสมุดहरषा
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการค้นคว้าหาความรู้ 2. เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการค้นคว้าในห้องสมุด 3. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด
แนวคิด	ในการเรียนการสอนในยุคปฏิรูปการศึกษา มักส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้หาคำตอบด้วยตนเอง การศึกษาค้นคว้าจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ นักเรียนควรมีทักษะในการค้นคว้าหาความรู้โดยเฉพาะการหาความรู้ที่มีในห้องสมุด หากนักเรียนมีทักษะในการค้นคว้าในห้องสมุดจะส่งผลให้นักเรียนเรียนได้ประสบความสำเร็จมากขึ้น นอกจากนั้นห้องสมุดยังช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีความรอบรู้ รู้เท่าทันสถานการณ์ มีความคิดกว้างไกล พัฒนาดตนเองได้เต็มศักยภาพยิ่งขึ้น
เทคนิคที่ใช้	เกมแข่งขันการค้นคว้าในห้องสมุด
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ-อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบความรู้เรื่องการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด 4.3 ใบงานทบทวน การแบ่งหมวดหมู่หนังสือ 4.4 หัวเรื่องที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคในการเรียน โดยใช้กิจกรรม "ห้องสมุดहरषा"
- 2.2 ครูนักเรียนสนทนากันถึงความสำคัญของห้องสมุดกับการเรียนของนักเรียน ครูนำนักเรียนเข้าห้องสมุด ครูแจกใบความรู้เรื่องการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด นักเรียนศึกษาใบความรู้ซักถามสิ่งที่สงสัยจากครู นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม แข่งขันกันค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด ตามหัวเรื่องที่ครูกำหนดให้ ทำใบงานทบทวนการแบ่งหมวดหมู่หนังสือ

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคในการเรียน โดยใช้กิจกรรม "ห้องสมุดहरषा" ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม "ห้องสมุดहरषा" ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูนำนักเรียนเข้าห้องสมุด
 - 3.2.3 ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของห้องสมุดกับการเรียนของนักเรียน
 - 3.2.4 ครูอธิบายหลักการค้นคว้าในห้องสมุด
 - 3.2.5 ครูแจกใบความรู้ เรื่องการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด
 - 3.2.6 ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ และตอบคำถามที่นักเรียนสงสัย
 - 3.2.7 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
 - 3.2.8 ครูกำหนดหัวเรื่องที่จะให้นักเรียนค้นคว้าในห้องสมุด
 - 3.2.9 ครูให้นักเรียนแข่งขันกันค้นคว้าหาหนังสือในห้องสมุดตามหัวเรื่องที่ครูกำหนดให้กลุ่มที่ค้นคว้าได้ก่อน ได้คะแนน โดยให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนผลัดกันเป็นผู้แข่งขัน
 - 3.2.10 ครูให้นักเรียนทำใบงาน ทบทวนการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด

3.2.11 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 ใบความรู้เรื่องการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด
- 4.3 ใบงานทบทวน การแบ่งหมวดหมู่หนังสือ
- 4.4 หัวเรื่องที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม “ห้องสมุดहरรรษา” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

หลักการค้นคว้าในห้องสมุดจะต้องมีความรู้ว่ามีหนังสือที่เราต้องการอยู่ในหมวดหมู่ใด ซึ่งห้องสมุดส่วนใหญ่จะแบ่งหมวดหมู่หนังสือตาม ระบบดิวอี้ ที่มีการแบ่งหมวดหมู่ เป็นหมวดหลัก ๆ 10 หมวด โดยใช้สัญลักษณ์ เป็นตัวเลข 000 - 900

2. จุดประสงค์

- 2.1. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของห้องสมุดได้
- 2.2. นักเรียนบอกการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุดได้
- 2.3. นักเรียนสามารถค้นคว้าหนังสือในห้องสมุดตามหัวเรื่องที่ระบุบอกได้

3. เนื้อหา

- 3.1. ความสำคัญของห้องสมุด
- 3.2. การค้นคว้าในห้องสมุด

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูนำนักเรียนเข้าห้องสมุดและสนทนากับนักเรียนเรื่องความสำคัญของห้องสมุดกับการเรียน ให้นักเรียนช่วยกันบอกความสำคัญของห้องสมุดกับการเรียนของนักเรียน

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 ครูอธิบายหลักการค้นคว้าในห้องสมุดให้นักเรียนฟัง

4.3.2 ครูแจกใบความรู้เรื่องการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุดให้นักเรียน
ศึกษานักเรียนซักถามในสิ่งที่ไม่เข้าใจ

4.3.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่มแข่งขันกันค้นคว้าหนังสือในห้องสมุดตามหัวเรื่องที่ครูกำหนดให้ กลุ่มที่ค้นคว้าได้ก่อน ได้คะแนน

4.4 ขั้นสรุป

4.4.1 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด

4.4.2 นักเรียนทำใบงานทบทวนการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด

4.5 ขั้นตอนทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.5 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.6 ใบความรู้เรื่องการแบ่งหมวดหมู่หนังสือ

5.7 ใบงานทบทวน การแบ่งหมวดหมู่หนังสือ

5.8 เรื่องที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

6. การวัดและประเมินผล

6.4 จากใบงาน ทบทวนการแบ่งหมวดหมู่หนังสือ

6.5 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

6.6 จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม "ห้องสมุดธรรมชาติ" ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนเข้าห้องสมุด
3. นักเรียนสนทนากับครูเรื่องความสำคัญของห้องสมุดกับการเรียนของนักเรียน
4. นักเรียนบอกความสำคัญของห้องสมุดกับการเรียน
5. นักเรียนฟังครูอธิบายหลักการค้นคว้าในห้องสมุด
6. นักเรียนรับใบความรู้ เรื่องการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด
7. นักเรียนศึกษาใบความรู้ และซักถามครูในสิ่งที่นักเรียนสงสัยนักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
8. นักเรียนแข่งขันกันค้นคว้าหาหนังสือในห้องสมุดตามหัวเรื่องที่ครูกำหนดให้กลุ่มที่ค้นคว้าได้ก่อน ได้คะแนน โดยให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนผลัดกันเป็นผู้แข่งขัน
9. นักเรียนร่วมกันทบทวนการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด
10. นักเรียนทำใบงาน ทบทวนการแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด
11. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้
กิจกรรม "ห้องสมุดहरषา"
เรื่อง การแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุด

เพื่อให้การสืบค้นทำได้สะดวกห้องสมุดจึงแบ่งหนังสือออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ การแบ่งหมวดหมู่หนังสือในห้องสมุดในประเทศไทยมักจะแบ่งตามระบบของดิวอี้ ซึ่งจะแบ่งหนังสือออกเป็นหมวด หลัก 10 หมวด โดยใช้สัญลักษณ์ตัวเลข ตั้งแต่ 000 – 900ตามตารางต่อไปนี้

การจัดหมวดหมู่ตามระบบดิวอี้

สัญลักษณ์ที่ใช้	ประเภทหนังสือ
000	ความรู้ เบ็ดเตล็ดทั่วไป
100	ปรัชญา จิตวิทยา
200	ศาสนา
300	สังคมศาสตร์
400	ภาษาศาสตร์
500	วิทยาศาสตร์
600	วิทยาศาสตร์ประยุกต์
700	ศิลปะและนันทนาการ
800	วรรณคดี
900	ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์
ย รส.	เยาวชน เรื่องสั้น
น	นวนิยาย
ภ	หนังสือภาพ นิทาน

เรื่องที่จะให้นักเรียนค้นคว้า

1. พืชยืนต้น
2. ประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา
3. ประเพณีสงกรานต์
4. อริยสัจ 4
5. การปลูกกล้วย
6. ความรู้รอบตัว
7. สังข์ทอง
8. การทำกระทง
9. คำพังเพย
10. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน
กิจกรรม "ห้องสมุดहरषา"
เรื่อง ทบทวนการแบ่งหมวดหมู่หนังสือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนลากเส้นจับคู่เลขหมู่หนังสือที่สัมพันธ์กับเรื่องที่กำหนดให้

เลขหมู่	เรื่องที่กำหนดให้
000	นิทานสำหรับเด็ก
100	การประดิษฐ์จากเศษวัสดุ
200	เรื่องสั้นสำหรับเด็ก
300	มารยาทในสังคมไทย
400	สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
500	จิตวิทยาวัยรุ่น
600	พระพุทธศาสนา
700	นวนิยาย
800	สัตว์ปีก
900	กิจกรรมนันทนาการ
ย รส.	ความรู้รอบตัว
น	อิเหนา
ภ	การเลี้ยงปลาตู้

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมห้องสมุดहरषा

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดกล่าวถูกต้อง
 - ก. ถ้าอยากเก่งมากขึ้นต้องเข้าห้องสมุด
 - ข. ถ้าครูสอนดีไม่จำเป็นต้องเข้าห้องสมุด
 - ค. ถ้าตั้งใจเรียนไม่จำเป็นต้องเข้าห้องสมุด
 - ง. ถ้าเพื่อนไม่ชวนไม่จำเป็นต้องเข้าห้องสมุด
2. ข้อใดคือหลักการค้นคว้าหนังสือในห้องสมุดที่ถูกต้อง
 - ก. หาไปเรื่อย ๆ หนังสือต้องอยู่ในชั้นใดชั้นหนึ่ง
 - ข. ถามครูบรรณารักษ์ หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเมื่อต้องการหนังสือ
 - ค. พิจารณาว่าหนังสืออยู่หมวดหมู่ใด หรือดูบัตรรายการ แล้วค้นคว้าในหมวดนั้น
 - ง. คอยดูว่าเพื่อนหยิบหนังสือจากชั้นใด เพราะค้นคว้าเรื่องเดียวกัน
3. หากนักเรียนต้องการค้นคว้าเรื่องประวัติศาสตร์ต้องหาในหมวดใด
 - ก. 600
 - ข. 700
 - ค. 800
 - ง. 900
4. หากนักเรียนต้องการหาหนังสือเกี่ยวกับงานประดิษฐ์จะค้นได้จากหมวดใด
 - ก. ภาษาศาสตร์
 - ข. ศิลปะ นันทนาการ
 - ค. วิทยาศาสตร์
 - ง. สังคมศาสตร์
5. บุคคลที่ชอบเข้าห้องสมุดน่าจะได้รับผลเช่นไร
 - ก. เขยเพราะอยู่กับหนังสือ
 - ข. เรียนได้ช้ากว่าคนอื่น
 - ค. มีความรู้กว้างไกล
 - ง. ไม่ค่อยมีเพื่อน

**เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรมห้องสมุดธรรมชาติ**

1. ก
2. ค
3. ง
4. ข
5. ค

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2
 ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง	เทคนิคในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	วิชาที่ชอบบอกนิสสัย
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าชอบวิชาอะไรเป็นพิเศษ 2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักเข้าใจตนเองและคนอื่น
แนวคิด	ทุกคนมีความแตกต่าง มีศักยภาพที่แตกต่างกัน การส่งเสริมให้นักเรียนสำรวจความถนัด และศักยภาพของตนเองเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะหากนักเรียนค้นพบความถนัด ศักยภาพของตนเอง หรือชอบอะไรเป็นพิเศษ จะได้ส่งเสริมสิ่งนั้นได้อย่างถูกต้อง และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง
เทคนิคที่ใช้	การสำรวจตนเอง และการอภิปราย
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	5. คำชี้แจง 6. คู่มือครู 7. คู่มือนักเรียน 8. สื่อ-อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบงานเรื่อง วิชาที่ฉันชอบที่สุด 4.3 ใบความรู้ เรื่อง วิชาที่ชอบบอกนิสสัย

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคในการเรียน โดยใช้กิจกรรม "วิชาที่ชอบบอกนิสัย"
- 2.2 ครูให้นักเรียนตอบคำถามเพื่อให้นักเรียนสำรวจตนเองว่าชอบเรียนวิชาอะไรเป็นพิเศษ เพื่อทราบคำตอบครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ "วิชาที่ชอบบอกนิสัย" ว่าตรงกับลักษณะนิสัยของตนเองหรือไม่ ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายความจำเป็นในการรู้จักตัวเอง

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องเทคนิคในการเรียน โดยใช้กิจกรรม "วิชาที่ชอบบอกนิสัย" ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม "วิชาที่ชอบบอกนิสัย" ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูนักเรียนพูดคุยกันถึงวิชาที่นักเรียนชอบเรียน
 - 3.2.3 ครูแจกแบบสอบถามสำรวจตัวเองว่าชอบวิชาอะไรให้นักเรียนทำ
 - 3.2.4 ให้นักเรียนสรุปว่าตนเองชอบวิชาอะไร
 - 3.2.5 ครูแจกใบความรู้เรื่องวิชาที่ชอบบอกนิสัยให้นักเรียนศึกษานักเรียนตรวจ

สอบว่าตรงตามลักษณะนิสัยของตนเองหรือไม่
 - 3.2.6 ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายความจำเป็นที่นักเรียนต้องรู้จักตัวเอง จะส่งผลดีกับการเรียนของนักเรียนอย่างไรบ้าง
 - 3.2.7 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

4.2 ใบงานเรื่อง วิชาที่ฉันชอบที่สุด

4.3 ใบความรู้ เรื่อง วิชาที่ชอบบอกนิสัย

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรม “วิชาที่ชอบบอกนิสย” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การที่จะทำให้นักเรียนรู้ว่าตัวเองชอบวิชาอะไรเป็นพิเศษนั้นสามารถทราบโดยให้นักเรียนสำรวจตัวเองว่า มีความสุขกับการเรียนวิชาใด มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีในวิชาใด รู้สึกว่าตนเองตั้งใจเรียนวิชาอะไรมากที่สุด และผลดีของการที่นักเรียนรู้จักตนเองว่าชอบเรียนวิชาอะไรสามารถจะนำไปเป็นข้อมูลในการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง

2. จุดประสงค์

- 2.1. นักเรียนสามารถตอบคำถามในแบบสำรวจตนเองเกี่ยวกับวิชาที่ชอบได้
- 2.2. นักเรียนมีความรู้จักตนเองว่าชอบวิชาอะไร
- 2.3. นักเรียนบอกความสำคัญของการรู้จักความสนใจของตนเอง

3. เนื้อหา

- 3.1. การรู้จักความสนใจของตนเองเกี่ยวกับวิชาที่เรียน
- 3.2. วิชาที่ชอบบอกนิสย

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับวิชาที่นักเรียนสนใจ

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 ครูแจกแบบสำรวจตนเองเกี่ยวกับวิชาที่ตนสนใจให้นักเรียนทำ

4.3.2 นักเรียนทำใบงานและสรุปว่าตนเองชอบวิชาอะไร ซึ่งวิชาที่ชอบคือวิชาที่นำมาตอบคำถามมากที่สุด

4.3.3 ครูแจกใบความรู้เรื่องวิชาที่ชอบบอกนิสยให้นักเรียนศึกษานักเรียนตรวจสอบว่าตรงตามลักษณะนิสัยของตนเองหรือไม่

4.4 ขั้นสรุป

ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายความจำเป็นที่นักเรียนต้องรู้จักตัวเอง จะส่งผลดีกับการเรียนของนักเรียนอย่างไรบ้าง

4.5 ขั้นตอนทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ใบงานเรื่อง วิชาที่ฉันชอบที่สุด

5.3 ใบความรู้ เรื่อง วิชาที่ชอบบอกนิสัย

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากใบงาน เรื่อง วิชาที่ชอบบอกนิสัย

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

6.3 จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง เทคนิคการเรียน โดยใช้กิจกรรม " สมารถดีกับการเรียนเปลี่ยนเราได้" ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. ครูนักเรียนสนทนากับครูถึงวิชาที่นักเรียนชอบเรียน
3. นักเรียนรับแบบสำรวจตัวเองจากครูและฟังคำอธิบาย
4. นักเรียนทำแบบสอบถามสำรวจตัวเองว่าชอบวิชาอะไร
5. นักเรียนสรุปว่าตนเองชอบวิชาอะไร โดยหาคำตอบที่ได้คือวิชาอะไรมากที่สุด
แสดงว่านักเรียนมีแนวโน้มชอบวิชานั้น
6. นักเรียนรับใบความรู้เรื่องวิชาที่ชอบบอกนิสิตที่ครูแจกให้
7. นักเรียนศึกษานักเรียนตรวจสอบว่าตรงตามลักษณะนิสัยของตนเองหรือไม่
8. ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายความจำเป็นที่นักเรียนต้องรู้จักตัวเอง จะส่งผลดีกับการเรียนของนักเรียนอย่างไรบ้าง
9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้

เรื่อง วิชาที่ชอบบอกนิสัย

คณิตศาสตร์

คนที่ชอบวิชานี้มักเป็นคนละเอียดถี่ถ้วน มีความคิดไกล บางคนเห็นเฉยนะที่จริงก็น่าดู เพราะพวกนี้ไม่ชอบแสดงออกเท่าไร แต่ถ้าแสดงออกมาแต่ละที คนรอบข้างเซอร์ไพรส์แน่

วิทยาศาสตร์

เป็นคนมีเหตุผล ไม่ชอบพูดเรื่องไร้สาระ ชอบฟังมากกว่าพูด ไม่เหมือนพวกศิลปิน เพราะว่ามีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ชอบจู้จี้จ้านวุ่นวายกับใคร

ภาษาอังกฤษ

เป็นคนสดใส ร่าเริงได้ทั้งวัน ชอบชีวิตอิสระ ไม่ชอบง้อใคร เป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมาดี แต่ใครที่ชอบวิชานี้ละ น้อยใจเก่งเป็นบ้าเลย ถ้าหน้าตาเศร้าหมองเมื่อไร แสดงว่ามีเรื่องกลุ่มใจและต้องคิดอย่างหนัก

สังคม

เป็นพวกที่รักความยุติธรรม ชอบแสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ใส่ตัวไม่ชอบคำว่าแพ้ จริงจังกับชีวิต มักจะมีอุดมคติและจุดหมายชีวิตที่มั่นคง คนพวกนี้มักจะพูดเก่ง ไม่ชอบให้ใครมาบังคับ เวลาโมโหจะรุนแรงมาก

ภาษาไทย

เป็นพวกที่มีความคิดแบบผู้ใหญ่ มักจะมองคนอื่นว่าเด็กกว่าตัวเองอยู่เรื่อย เป็นคนเรียบร้อย มีระเบียบ ทำทางสุภาพจนหลายคนเกรงใจ เวลาพูดหรือเตือนอะไรใคร ก็ไม่ชอบให้เค้าเถียงหรือแซว แต่ถ้าเตือนแล้วไม่ฟัง ก็จะไม่พูดซ้ำซากอีกเลย คือตัดหางปล่อยวัดนั้นแหละ

ศิลปะ

คุณนะอารมณ์อ่อนไหว มีจินตนาการกว้างไกล จิตใจอ่อนโยน ถ้าผู้ชายที่ชอบวิชานี้ จะชอบผู้หญิงที่เอาใจเก่งเป็นพิเศษ ไม่ชอบคนเรื่องมาก ถ้ารักใครสักคนนะจริงใจมาก รักมั่นคงซะด้วย

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน

กิจกรรม "วิชาที่ชอบบอกนิสัย"

เรื่อง วิชาที่ฉันชอบที่สุด

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. วิชาที่ฉันตั้งใจเรียนมากที่สุด

.....

2. วิชาที่เรียนแล้วสนุกที่สุด

.....

3. อยากมาโรงเรียนเพื่อเรียนวิชาอะไร

.....

4. วิชาไหนครูใจดีที่สุด

.....

5. การบ้านวิชาไหนง่ายที่สุด

.....

6. ชอบทำการบ้านวิชาไหน

.....

7. เรียนวิชาอะไรแล้วถูกครูชมมากที่สุด

.....

8. เพื่อนบอกว่าเราเก่งวิชาอะไร

.....

9. รู้สึกว่าตัวเองเก่งวิชาอะไร

.....

10. วิชาที่เรียนแล้วไม่เคยง่วงคือ

.....

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมวิชาที่ชอบบอกนิสัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- นักเรียนสามารถสำรวจตนเองเกี่ยวกับวิชาที่ชอบได้อย่างไร
 - สังเกตว่าตนเองเรียนวิชาใดได้ดี
 - สังเกตว่าตนเองสนุกกับการเรียนวิชาใด
 - สังเกตตนเองว่าประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาใด
 - ถูกทุกข้อ
- การรู้จักตนเองว่าชอบหรือถนัดในเรื่องใดมีประโยชน์อย่างไร
 - จะได้ภาคภูมิใจในตนเองมากขึ้น
 - จะได้ทุ่มเทกับสิ่งที่ชอบเพื่อพัฒนาให้ถึงที่สุด
 - จะได้บอกใครได้ว่าเราชอบอะไร
 - จะได้มีความสุขกับการดำเนินชีวิตมากขึ้น
- ข้อดีของคนที่ชอบวิชาภาษาไทยคือข้อใด
 - สติสำราญมีความยุติธรรม
 - มีจินตนาการสูง
 - เรียบร้อย
 - มีระเบียบ
- ข้อใดคือคุณสมบัติของคนที่ชอบวิชาวิทยาศาสตร์
 - มีเหตุผล
 - ละเอียดรอบคอบ
 - รักอิสระ
 - จิตใจอ่อนโยน
- การที่เรารู้จักนิสัยของคนรอบข้างมีประโยชน์อย่างไร
 - เพื่อคอยตักเตือนในสิ่งที่เขาทำไม่ถูกต้อง
 - จะได้พูดกับคนอื่นได้ว่าเขาเป็นคนอย่างไร
 - เพื่อจะได้เข้าใจและให้อภัยหากเขาทำให้ไม่พอใจ
 - เพื่อใช้ตัดสินใจว่าควรคบกับเขาหรือไม่

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรมวิชาที่ชอบบอกนิสย

1. ง
2. ข
3. ง
4. ก
5. ค

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	จุดจบ
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้ตระหนักถึงผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น
แนวคิด	การเรียนรู้สิ่งใดได้ดีจะต้องมีความตั้งใจเรียน ความสามารถในการตั้งใจเรียนนั้นเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ ดารณี อุทัยรัตนกิจ กล่าวว่า จาก การวิจัยพบว่า การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียน เทคนิคการควบคุมพฤติกรรมตนเองประกอบด้วย 1. การประเมินตนเอง 2. การเตือนตนเอง 3. การเสริมแรงด้วยตนเอง
เทคนิคที่ใช้	บทบาทสมมุติ
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ-อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 เรื่องเกี่ยวกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียน 4.3 ใบความรู้ เรื่องพฤติกรรมตั้งใจเรียน 4.4 ใบงาน

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “จุดจบ”
- 2.2 นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม ครูแจกใบงานเรื่องเกี่ยวกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนโดยไม่มีข้อสรุปในตอนท้ายให้นักเรียนทำนายอนาคตของบุคคลในเรื่องที่กำหนดว่าท้ายที่สุดจะเป็นอย่างไรแล้วแสดงบทบาทสมมุติตามที่ตนเองทำนาย

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน โดยใช้กิจกรรม “จุดจบ” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “จุดจบ” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูตั้งคำถาม หากนักเรียนไม่ตั้งใจเรียนอะไรจะเกิดขึ้นกับนักเรียนบ้าง นักเรียนช่วยกันตอบ
 - 3.2.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
 - 3.2.3 ครูแจกใบงานเรื่องเกี่ยวกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนโดยไม่มีข้อสรุปในตอนท้าย
 - 3.2.5 ขึ้นสรุปครูให้นักเรียนทำนายอนาคตของบุคคลในเรื่องที่กำหนดให้ว่าท้ายที่สุดจะเป็นอย่างไรแล้วแสดงบทบาทสมมุติตามที่ตนเองทำนาย
 - 3.2.6 ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายผลที่เกิดขึ้นกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร และนักเรียนอยากจะเป็นอย่างนั้นหรือไม่ และทำอย่างไรตนเองจึงจะไม่เป็นอย่างในเรื่องตัวอย่าง

3.2.7 ครูนักเรียนช่วยกันสรุปผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันหาวิธีการเรียนอย่างตั้งใจนั้นควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง

3.2.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

4.2 เรื่องเกี่ยวกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียน

4.3 ใบความรู้ เรื่องพฤติกรรมตั้งใจเรียน

4.4 ใบงาน

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “จุดจบ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนเป็นพฤติกรรมที่นักเรียนควรจะต้องแสดงออกเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ และประสบความสำเร็จในการเรียนในที่สุด

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียนได้
- 2.2 นักเรียนเห็นความสำคัญของการตั้งใจเรียน
- 2.3 นักเรียนบอกแนวทางในการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนได้

3. เนื้อหา

- 3.1 พฤติกรรมตั้งใจเรียน
- 3.2 ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูตั้งคำถาม หากนักเรียนไม่ตั้งใจเรียนอะไรจะเกิดขึ้นกับนักเรียนบ้าง นักเรียนช่วยกันตอบ

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม ครูแจกใบงานเรื่องเกี่ยวกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนโดยไม่มีข้อสรุปในตอนท้าย

4.3.2 นักเรียนทำนายอนาคตของบุคคลในเรื่องที่กำหนดว่าท้ายที่สุดจะเป็นอย่างไรแล้วแสดงบทบาทสมมุติตามที่ตนเองทำนาย

4.3.3 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายผลที่เกิดขึ้นกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร และนักเรียนอยากจะเป็นอย่างนั้นหรือไม่ และทำอย่างไร ตนเองจึงจะไม่เป็นอย่างในเรื่องตัวอย่าง

4.4 ขั้นสรุป

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันหาวิธีการเรียนอย่างตั้งใจนั้นควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 เรื่องเกี่ยวกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียน

5.3 ใบความรู้ เรื่องพฤติกรรมตั้งใจเรียน

5.4 ใบงาน

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากการแสดงบทบาทสมมติ

6.2 จากการอภิปราย

6.3 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “จุดจบ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนตอบคำถามหากนักเรียนไม่ตั้งใจเรียนอะไรจะเกิดขึ้นกับนักเรียนบ้าง นักเรียนช่วยกันตอบ
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
4. นักเรียนศึกษาใบงานเรื่องเกี่ยวกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนโดยไม่มีข้อสรุปในตอนท้าย
5. นักเรียนช่วยกันทำนายอนาคตของบุคคลในเรื่องที่กำหนดให้ว่าท้ายที่สุดจะเป็นอย่างไรแล้ว
6. นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติตามที่ตนเองทำนายให้เพื่อน ๆ ดูหน้าชั้น
7. ครูนักเรียนร่วมกันอภิปราย ผลที่เกิดขึ้นกับคนที่ไม่ตั้งใจเรียนแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร และนักเรียนอยากจะเป็นอย่างนั้นหรือไม่ และทำอย่างไรตนเองจึงจะไม่เป็นอย่างในเรื่องตัวอย่าง
8. นักเรียนช่วยกันสรุปผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันหาวิธีการเรียนอย่างตั้งใจนั้นควรปฏิบัติอย่างไรบ้าง
9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้ กิจกรรม “จุดจบ”

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องพฤติกรรมตั้งใจเรียน และพิจารณากรณีตัวอย่างที่กำหนดให้ ช่วยกันวิเคราะห์ถึงจุดจบของแต่ละกรณี แล้วแสดงบทบาทสมมติให้เพื่อตถึงจุดจบในแต่ละเรื่อง

พฤติกรรมตั้งใจเรียน

พฤติกรรมตั้งใจเรียนอาจประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

1. นักเรียนมองดูครูและกำลังฟังครูในขณะที่ครูพูด อธิบายต่าง ๆ
2. นักเรียนทำงานที่ครูมอบหมายให้
3. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งครู
4. นักเรียนมองดูอุปกรณ์หรือสิ่งประกอบการสอนอื่น ๆ ตามที่ครูบอกให้ดู
5. นักเรียนไม่เล่นกับเพื่อน หรือลุกเดินไปมาในขณะที่ครูสอน

กรณีตัวอย่าง

กรณีที่ 1

เมื่อคืนที่ผ่านมาชนุนดูละครเรื่องโปรด นางเอกถูกจับตัวไปยังไม่มีใครมาช่วยไว้ได้ ชนุนคิดถึงเรื่องของนางเอกตลอดเวลาไม่รู้จะเป็นอย่างไรบ้างน่าสงสารจัง จนไม่ได้ฟังสิ่งที่ครูพูด ตายแล้วครูอธิบายโจทย์ข้อนี้ไปแล้วหรือ ทำอย่างไรละ ยังไม่รู้เรื่องเลย.....

กรณีที่ 2

เย็นวันหนึ่ง อี๊ดกำลังสนุกสนานกับกับการเล่นช่อนหากับเพื่อน จนมืด เมื่อกลับถึงบ้านก็ทานข้าวอาบน้ำ แล้วเผลอหลับไปเลย ตายแล้วยังไม่ได้ทำการบ้านภาษาไทยเลย ทำอย่างไรดี เรียนเป็นวิชาแรกด้วยสิ.....

กรณีที่ 3

ชั่วโม่งพละครูบอกว่าวันนี้จะทดสอบสมรรถภาพของนักเรียน เพื่อเก็บคะแนนเป็นการทดสอบที่หนักพอสมควร เพราะฉะนั้นนักเรียนจะต้องอบอุ่นร่างกายให้พร้อมก่อนที่จะทำการทดสอบ โดยการยืดเส้นยืดสาย และวิ่งรอบสนาม เมื่อได้ยืนอย่างนั้นใจจึงแอบย่องออกไปทางด้านหลังไม่ให้ครูเห็น เพราะไม่อยากอบอุ่นร่างกาย แล้วแอบกลับมาเมื่อใกล้ถึงคิวตนเองทดสอบ ใจจะเป็นอย่างไร.....

กรณีที่ 4

ในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ ครูหยิบขวดน้ำกรดให้นักเรียนดูแล้วอธิบายว่า เป็นสารอันตรายในการทดลองครั้งนี้นักเรียนต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ อย่าให้โดนอวัยวะส่วนใดของตนเอง อีกอย่างน้ำกรดจะมีลักษณะคล้ายแอลกอฮอล์ต่างกันว่าขวดบรรจุซึ่งสีต่างกัน เมื่อถึงเวลาทดลอง กลุ่มของพัฒน์ ซึ่งไม่ได้มองตอนที่ครูอธิบาย ตายแล้ว..ขวดไหนน้ำกรด ขวดไหนแอลกอฮอล์ละเนี่ย.....

กรณีที่ 5

วันนี้ครูให้นักเรียนอ่านหนังสือก่อนที่จะทำการทดสอบเก็บคะแนน โดยกำหนดให้นักเรียนอ่าน 30 นาที แล้วครูจะทำการทดสอบทันที ใครได้คะแนนน้อยที่สุดจะต้องทำงานซ่อมเสริม เป้ กับ แมน เห็นไฟที่เก็บไว้ได้โตะแล้วทนมัไหว จึงแอบเอาเลนกันโต้โตะไม่ให้ครูรู้ 30 นาทีผ่านไป ครูแจกข้อสอบพร้อมกระดาษคำตอบ แล้วเก็บหนังสือ เป้กับแมนมองตากับปริบ ๆ ไม่รู้ว่าในข้อสอบเอาเรื่องอะไรมาถามไม่เห็นรู้เรื่องเลย

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน

กิจกรรม จุดจบ

ชื่อ.....ชั้น.....

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จุดจบของคนที่ไม่ตั้งใจเรียนที่เพื่อน ๆ แสดงบทบาทสมมติให้คุณเป็นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ทำอย่างไรนักเรียนถึงจะไม่มีจุดจบอย่างที่เพื่อนแสดงให้คุณ

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ผลเสียของการไม่ตั้งใจเรียนมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมจุดจบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดคือพฤติกรรมตั้งใจเรียน
 - ก. นั่งเหม่อไปนอกหน้าต่าง
 - ข. ฟังว่าครูกำลังพูดอะไร
 - ค. ถามเพื่อนในสิ่งที่ครูพูดตลอดเวลา
 - ง. นัดเพื่อนทำการบ้านในขณะที่ครูอธิบาย
2. บุคคลใดไม่ตั้งใจเรียน
 - ก. บ๊วย ทำงานที่ครูสั่งทันที
 - ข. บ๊อ ฟังครูอธิบายโจทย์คณิตศาสตร์
 - ค. บ๊อง ลุกไปเยี่ยมดินสอเพื่อนขณะครูอธิบาย
 - ง. บ๊ม ปฏิบัติการทดลองตามที่ครูแนะนำ
3. ข้อใดคือผลเสียมากที่สุดจากการไม่ตั้งใจเรียน
 - ก. ไม่มีอนาคต
 - ข. ไม่น่าเชื่อถือ
 - ค. ไม่ภูมิใจในตนเอง
 - ง. เรียนไม่เก่ง
4. ผลที่ได้รับจากการตั้งใจเรียน
 - ก. มีอนาคตที่ดี
 - ข. เรียนเก่ง
 - ค. ภูมิใจในตนเอง
 - ง. ถูกทุกข้อ
5. หากนักเรียนเห็นความสำคัญของการตั้งใจเรียนในอนาคตน่าจะเป็นอย่างไร
 - ก. ทำงานได้ยาก
 - ข. มีเพื่อนฝูงมากมาย
 - ค. มีอาชีพที่มั่นคง
 - ง. มีชีวิตที่ลำบาก

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “จุดจบ”

1. ข
2. ค
3. ก
4. ง
5. ค

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	สร้างปราสาท
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้มีทักษะการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีคุณภาพ 2. เพื่อให้มีแนวทางในการ วางแผนการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ
แนวคิด	การเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จนั้น ทักษะในการวางแผนเป็นสิ่งสำคัญตั้งนั้น ในการช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการเรียนควรที่จะจัดประสบการณ์พัฒนาทักษะในการวางแผนให้นักเรียนด้วย
เทคนิค	เกมสร้างปราสาท และการอภิปราย
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.3 เกม สร้างปราสาท 4.4 รูปภาพกำแพงเมืองจีน หรือป้อม

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทางการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรม การเรียน ที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “สร้างปราสาท”
- 2.2 นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม เล่นเกม สร้างปราสาท โดยครูแจกแท่งไม้ให้กลุ่มละเท่าๆ กันแต่ละกลุ่มนำมาต่อให้ได้สูงที่สุดโดยไม่ให้ล้มกลุ่มไหนสามารถทำได้สูงที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของตนเอง และบอกวิธีการสร้างของตนเอง ช่วยกันอภิปรายการวางแผนช่วยในการทำงานได้อย่างไร

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน โดยใช้กิจกรรม “สร้างปราสาท” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “สร้างปราสาท” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูให้นักเรียนดูรูปสิ่งก่อสร้างใหญ่ แล้วถึงการสร้างสิ่งก่อสร้างใหญ่ ที่ต้องใช้ความพยายามอย่างมากจึงประสบความสำเร็จ แต่ในที่สุดไม่เกินความสามารถของมนุษย์ เช่น กำแพงเมืองจีน
 - 3.2.3 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
 - 3.2.4 ครูอธิบายเกม การสร้างปราสาท
 - 3.2.5 ครูแจกแท่งไม้กลุ่มละเท่า ๆ กัน นักเรียนนำแท่งไม้มาต่อกันให้สูงที่สุดโดยไม่ให้ล้ม กลุ่มใดต่อได้สูงที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ
 - 3.2.6 ครูเลือกตัวแทนกลุ่มที่ ทำงานได้ประสบความสำเร็จที่สุดมาแล้ว กระบวนการทำงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และกลุ่มที่งานประสบความสำเร็จน้อยที่สุดมาพูดถึงปัญหาที่ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ

- 3.2.7 ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงยุทธวิธีในการที่จะทำให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ
- 3.2.8 ครูสรุปการที่จะทำงานได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพจะต้องมีการวางแผนการทำงาน
- 3.2.9 ครูนักเรียนช่วยกันสรุปการทำงานอะไรบางอย่างที่จำเป็นต้องมีการวางแผน
- 3.2.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 แท่งไม้รูปเลขาคณิต
- 4.3 เกม สร้างปราสาท
- 4.3. รูปภาพกำแพงเมืองจีน หรือป้อม

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “สร้างปราสาท” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การวางแผนการปฏิบัติงาน คือการกำหนดเป้าหมายของการทำงาน แล้ววางแผนว่าจะใช้วิธีการใดที่จะไปสู่เป้าหมาย ใช้เวลาเท่าใด มีใครช่วยได้บ้าง จะเริ่มต้นอย่างไร เมื่อใด เป็นต้น ในการทำงานทุกอย่างจำเป็นต้องมีการวางแผน เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนจะต้องมีการทำงานส่งครูผู้สอน ดังนั้นนักเรียนควรมีทักษะในการวางแผนการทำงาน

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนบอกแนวทางการวางแผนการปฏิบัติงานได้
- 2.2 นักเรียนปฏิบัติงานเป็นกลุ่มได้
- 2.3 นักเรียนบอกวิธีการที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้

3. เนื้อหา

การวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูเล่าถึงการสร้างสิ่งก่อสร้างใหญ่ ที่ต้องใช้ความพยายามอย่างมากจึงประสบความสำเร็จ แต่ในที่สุดไม่เกินความสามารถของมนุษย์ เช่น กำแพงเมืองจีน

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม

4.3.2 ครูอธิบายเกม การสร้างปราสาท

4.3.3 ครูแจกแท่งไม้กลุ่มละเท่า ๆ กัน นักเรียนนำแท่งไม้มาต่อกันให้สูงที่สุดโดยไม่ให้ล้ม กลุ่มใดต่อได้สูงที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ

4.3.4 เลือกตัวแทนกลุ่มที่ทำงานได้ประสบความสำเร็จที่สุด มาเล่ากระบวนการทำงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และกลุ่มที่งานประสบความสำเร็จน้อยที่สุด มาพูดถึงปัญหาที่ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงยุทธวิธีในการที่จะทำให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ครูสรุปการที่จะทำงานได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพจะต้องมีการวางแผนการทำงาน

4.4 ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปการทำงานอะไรบางอย่างที่จำเป็นจะต้องมีการวางแผน

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 แท่งไม้

5.3 เกม สร้างปราสาท

5.4 รูปภาพกำแพงเมืองจีน หรือป้อม

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากการอภิปราย

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

6.3 แบบฝึกหัด

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “สร้างปราสาท” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนดูรูปสิ่งก่อสร้างใหญ่ ที่นำมาให้ดู ซึ่งต้องใช้ความพยายามอย่างมาก จึงสร้างได้สำเร็จ แต่ในที่สุดไม่เกินความสามารถของมนุษย์ เช่น กำแพงเมืองจีน
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
4. ศึกษาวิธีเล่นเกม การสร้างปราสาท
5. รับแจกแท่งไม้กลุ่มละเท่า ๆ กัน
6. นักเรียนช่วยกันนำแท่งไม้มาต่อกันให้สูงที่สุด โดยไม่ให้ล้ม กลุ่มใดต่อได้สูงที่สุดจะเป็นฝ่ายชนะ
7. นักเรียนกลุ่มที่ทำงานได้ประสบความสำเร็จที่สุดมาเล่ากระบวนการทำงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และกลุ่มที่งานประสบความสำเร็จน้อยที่สุดมาพูดถึงปัญหาที่ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ
8. ครูนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงยุทธวิธีในการที่จะทำให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพ
9. ช่วยกันสรุปการที่จะทำงานได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพจะต้องมีการวางแผนการทำงาน
10. นักเรียนช่วยกันอภิปรายการทำงานอะไรบ้างที่จำเป็นต้องมีการวางแผน
11. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมสร้างปราชญ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. สิ่งสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพคือข้อใด
 - ก. การร่วมแรงร่วมใจ
 - ข. การวางแผน
 - ค. งบประมาณ
 - ง. ถูกทุกข้อ
2. ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสิ่งที่ต้องทำเป็นอันดับแรกคือ
 - ก. วางแผน
 - ข. หาอุปกรณ์
 - ค. เตรียมอุปกรณ์
 - ง. ลงมือปฏิบัติ
3. ข้อใดคือการวางแผนการปฏิบัติงาน
 - ก. สอบถามผู้รู้ว่าจะทำงานนี้ได้อย่างไร
 - ข. กำหนดว่าจะทำงานอย่างไรทำอะไรก่อนหลัง
 - ค. ลงมือทำงานไปก่อนแล้วแก้ไขข้อผิดพลาดภายหลัง
 - ง. ชักชวนคนที่มีความสามารถมาช่วยงานให้สำเร็จ
4. บุคคลใดมีการวางแผนก่อนการปฏิบัติงาน
 - ก. ท๊อป ทำการบ้านที่จะส่งวันนี้ไม่เสร็จเพราะมัวทำอย่างอื่น
 - ข. ทอย ทำงานประดิษฐ์ไม่ได้เพราะร้านขายอุปกรณ์ปิดไปแล้ว
 - ค. ทอม ทำตารางประจำวันว่าควรจะทำอะไรก่อนเวลาไหน
 - ง. เทห์ ทำตามใจตนเองเสมอ อยากทำอะไรก็จะทำทันที
5. กิจกรรมใดที่ควรวางแผนก่อนทำมากที่สุด

ก. การทำการบ้าน	ข. การทำรายงาน
ค. การเลือกแผนการเรียน	ง. การไปพักผ่อนในวันหยุด

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “สร้างปราชญ์”

1. ง
2. ก
3. ข
4. ค
5. ค

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “ว่องไวกับเฉื่อยชา”
- 2.2 ตัวแทนนักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่องว่องไวกับเฉื่อยชา เพื่อช่วยกันอภิปรายความแตกต่างของตัวละครทั้ง 2 ตัว และผลที่ได้จากการกระทำของทั้ง 2 ฝ่าย นักเรียนแต่งคำขวัญเตือนใจให้กระตือรือร้นในการทำงาน

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน โดยใช้กิจกรรม “ว่องไวกับเฉื่อยชา” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “ว่องไวกับเฉื่อยชา” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูนำเสนอเพลง “ทำงานเร็วพลัน” ในกระดานให้นักเรียนช่วยกันร้อง
 - 3.2.3 ครูนักเรียนพูดคุยถึงข้อดีของการทำงานด้วยความรวดเร็วไม่ผลัดไปเรื่อย ๆ
 - 3.2.4 ครูแจกเนื้อเรื่อง “ว่องไวกับเฉื่อยชา” ให้นักเรียนศึกษา
 - 3.2.5 ครูเลือกตัวแทนที่กล้าแสดงออกที่สุดในห้องมาแสดงบทบาทสมมติเรื่องว่องไวกับเฉื่อยชา
 - 3.2.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายลักษณะของตัวละครทั้งสองตัว ความแตกต่างของทั้งสองคน ผลจากการกระทำของทั้งสองแตกต่างกันอย่างไร แล้วนักเรียนควรจะเลือกทางไหน
 - 3.2.7 ครูให้นักเรียนช่วยกันแต่งคำขวัญที่ช่วยกระตุ้นให้กระตือรือร้นในการทำงาน หรือทำงานด้วยความว่องไวไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
 - 3.2.8 ครูแจกกระดาษแข็ง กลุ่มละ 1 แผ่น

- 3.2.9 แล้วให้นักเรียนช่วยกันเขียนคำขวัญลงกระดาษที่แจกให้พร้อมตกแต่งไปติดในห้องเรียน
- 3.2.10 ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดวิธีการที่จะช่วยให้ตนเองกระฉับกระเฉงขึ้นกระตือรือร้นมากขึ้น
- 3.2.11 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 เพลง รีบทำงาน
- 4.3 เรื่องว่องไวกับเฉื่อยชา
- 4.4 กระดาษแข็ง สำหรับเขียนคำขวัญ

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “ว่องไวกับเฉื่อยชา” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การรับผิดชอบในการเรียนคือการกระตือรือร้นในการทำงานที่ครูสั่ง สามารถทำงานที่ครูสั่งได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งการที่มีความรับผิดชอบในการทำงานที่ครูมอบหมายมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และการพัฒนาทางทักษะในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนสามารถทำงานด้วยความกระตือรือร้น
- 2.2 นักเรียนบอกข้อดีของการทำงานเสร็จทันเวลาได้
- 2.3 นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานเสร็จทันเวลา

3. เนื้อหา

- 3.1 การทำงานด้วยความกระตือรือร้น
- 3.2 การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลา

4. วิธีดำเนินการ

- 4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน
ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
- 4.2 ขั้นนำ
ร้องเพลง “ทำงานเร็วพลัน” พูดคุยถึงข้อดีของการทำงานด้วยความรวดเร็ว ไม่ผลัดไปเรื่อย ๆ
- 4.3 ขั้นฝึก
 - 4.3.1 ครูเลือกตัวแทนที่กล้าแสดงออกที่สุดในห้องมาแสดงบทบาทสมมติเรื่อง ว่องไวกับเฉื่อยชา
 - 4.3.2 นักเรียนช่วยกันอภิปรายลักษณะของตัวละครทั้งสองตัว ความแตกต่างของทั้งสองคน ผลจากการกระทำของทั้งสองแตกต่างกันอย่างไร แล้วนักเรียนควร会选择ทางไหน

4.3.3 นักเรียนช่วยกันแต่งคำขวัญที่ช่วยกระตุ้นให้กระตือรือร้นในการทำงานหรือทำงานด้วยความมุ่งมั่นไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง แล้วช่วยกันเขียนพร้อมตาก แต่งไปติดในห้องเรียนต่อไป

4.4 ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันคิดวิธีการที่จะช่วยให้ตนเองกระฉับกระเฉงขึ้น กระตือรือร้นมากขึ้น

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

- 5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 5.2 เพลง รีบทำงาน
- 5.3 เรื่องว่องไวกับเฉื่อยชา
- 5.4 กระดาษแข็ง สำหรับเขียนคำขวัญ

6. การวัดและประเมินผล

- 6.1 จากการอภิปราย
- 6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม
- 6.3 แบบฝึกหัด

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม "ว่องไวกับเฉื่อยชา" ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนช่วยกันร้อง เพลง "ทำงานเร็วพลัน" ในกระดาน
3. นักเรียนพูดคุยถึงข้อดีของการทำงานด้วยความรวดเร็วไม่ผลัดไปเรื่อย ๆ
4. นักเรียนศึกษาเนื้อเรื่อง "ว่องไวกับเฉื่อยชา"
5. ตัวแทนนักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง ว่องไวกับเฉื่อยชา
6. นักเรียนช่วยกันอภิปรายลักษณะของตัวละครทั้งสองตัว ความแตกต่างของทั้งสองคน ผลจากการกระทำของทั้งสองแตกต่างกันอย่างไร แล้วนักเรียนควรจะเลือกทางไหน
7. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน
8. ช่วยกันแต่งคำขวัญที่ช่วยกระตุ้นให้กระตือรือร้นในการทำงาน หรือทำงานด้วยความว่องไวไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
9. นักเรียนช่วยกันเขียนลงกระดานที่ครูแจกให้
10. นักเรียนนำคำขวัญที่แต่งไว้ตกแต่งให้สวยงามนำไปติดในห้องเรียน
11. ครูนักเรียนช่วยกันคิดวิธีการที่จะช่วยให้ตนเองกระฉับกระเฉงขึ้น กระตือรือร้นมากขึ้น
12. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

บทละครเรื่องว่องไวกับเฉื่อยชา

ว่องไว กับเฉื่อยชาเป็นเพื่อนรักกัน ทั้งคู่บ้านอยู่ใกล้กัน เรียนอยู่ห้องเดียวกันว่องไวเป็นคนกระตือรือร้น ทำอะไรด้วยความรวดเร็ว และเสร็จทันเวลาเสมอ ส่วนเฉื่อยชาเป็นคนทำอะไรช้า ขี้เกียจ มักจะบ่นว่าการบ้านไม่เสร็จ ทำรายงานส่งไม่ทัน ไม่ได้ทำงานประดิษฐ์ที่ครูสั่งไว้ จึงมักจะโดนต๊อปปี้เสมอ

เช้าวันจันทร์ ว่องไวเดินไปโรงเรียนแต่เช้า ผ่านบ้านเฉื่อยชา และไม่ลืมเรียกเฉื่อยชาไปโรงเรียนพร้อมกัน

- ว่องไว : เฉื่อยชา ..เฉื่อยชา.. เสร็จหรือยังสายแล้วนะ
 เฉื่อยชา : (เสียงงัวเงีย ลุกจากที่นอน)ว่องไวหรือ ไปแต่เช้าเชียว..เรายังไม่อาบน้ำเลย ไปก่อน เถอะไม่ต้องรอเราหรอก เตียวเราตามไป
 ว่องไว : จันเราไปก่อนนะ เร็ว ๆ นะเฉื่อยชา เตียวสายต้องยืนหน้าเสาธงสวดมนต์คนเดียวอีกนะ

ในห้องเรียนเฉื่อยชา เดินเข้ามาอย่างหงอยๆ เนื่องจากเพิ่งโดนครูตีโทษฐานมาโรงเรียนสายเกิน 5 ครั้ง

- ว่องไว : เป็นอย่างไรบ้างเฉื่อยชาเจ็บไหมเราบอกแล้วไงว่าอย่าตื่นสายและก็แต่งตัวให้มันเร็วหน่อย
 เฉื่อยชา : ก็เราทำอะไรช้านี้ไม่รวดเร็วเหมือนเธอหรือกอย่ำมาบ่นเลยนะ เอาการบ้านเลขมาลอกหน่อยซิ เรายังทำไม่เสร็จเลย
 ว่องไว : หายังไม่เสร็จหรือเนี่ย แล้วเสาร์อาทิตย์ที่ผ่านมาเธอทำอะไรอยู่
 เฉื่อยชา : เราก็กทำนั่นแหละ แต่มันไม่เสร็จนี่
 ว่องไว : แน่ใจหรือเราเห็นเธอนะ เล่นทั้งวันเลยนะ แล้วไม่มีให้ลอกหรือกนะ การบ้าน เราส่งครูไปแล้ว
 เฉื่อยชา : ดายแล้ว จะทำอย่างไรละนี้ ถูกตีอีกแน่เลย

หลังเลิกเรียนว่องไวและเฉื่อยชาเดินกลับบ้านพร้อมกัน เฉื่อยชาซึ่มจนเพื่อนเป็นห่วง

- ว่องไว : เป็นอะไรไปหรือเฉื่อยชา ดูซึ่ม ๆ หน้าตาไม่สบายเลย
 เฉื่อยชา : ก็จะไม่ให้ซึ่มยังงีละ ก็โดนตีตั้งหลายรอบ เจ็บจะตาย
 ว่องไว : เธออยากรอดพ้นจากการถูกตีไหม ถ้าเกิดเธอทำอย่างที่เราบอกนะ เธอจะไม่ถูกตีอีกเลย
 เฉื่อยชา : ทำอย่างไรละ
 ว่องไว : เธอก็จะต้องกระตือรือร้นมากขึ้น เมื่อครูสั่งการบ้านก็ต้องทำทันที

หากการบ้านไม่เสร็จต้องไม่เล่นเด็ดขาด ต้องบังคับตนเองว่าทำให้เสร็จก่อน ตอนเช้าเมื่อแม่เรียกก็ต้องตื่นทันที แล้วรีบอาบน้ำทันทีจะได้ไม่มาสายไง

เจ็ดยชา : ขอบใจมากนะแล้วเราจะพยายามทำให้ได้นะ

เพลง ทำงานเร็วพลัน

งานสิ่งใด งานสิ่งใด	แม้ใครละเลยทิ้งปล่อย
มัวแต่คอย เฝ้าแต่คอย	หวังคอยแต่เพียงโยนกอง
ไม่มีเสร็จ ไม่มีเสร็จ	รับรอง จำไว้ทุกคนต้อง
ทำงานเราต้องเร็วพลัน	เร็วพลัน เร็วพลัน เร็วพลัน

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมว่องไวกับเฉื่อยชา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- ว่องไวกับเฉื่อยชามีลักษณะที่แตกต่างกันในเรื่องใด
 - ความรวดเร็ว กับ ความซึ่มเศร้า
 - ความกระตือรือร้น กับ ความขี้เกียจ
 - ความสุข กับ ความทุกข์
 - ความสนุกสนาน กับ ความเหงาหงอย
- จากลักษณะนิสัยของว่องไวส่งผลให้ว่องไวเป็นอย่างไร
 - ส่งงานทันเสมอไม่เคยโดนตี
 - ทำงานไม่เสร็จโดนตีประจำ
 - ไม่มีใครอยากคบด้วย
 - ไม่มีข้อใดถูก
- จากลักษณะนิสัยของเฉื่อยชาส่งผลให้เฉื่อยชาเป็นอย่างไร
 - ส่งงานทันเสมอไม่เคยโดนตี
 - ทำงานไม่เสร็จโดนตีประจำ
 - ไม่มีใครอยากคบด้วย
 - ไม่มีข้อใดถูก
- ข้อใดแสดงถึงลักษณะของคนที่มีความกระตือรือร้น
 - เมื่อครูสั่งการบ้านมักจะเล่นก่อนแล้วค่อยทำ
 - งานประดิษฐ์ส่งอาทิตย์หน้าค่อยทำวันอาทิตย์
 - หากการบ้านไม่เสร็จต้องไม่เล่นหรือดูทีวีเด็ดขาด
 - กลับถึงบ้านต้องรีบเล่นเกมค่อยทำการบ้านตอนค่ำ
- ข้อใดคือผลดีที่สำคัญที่สุดของการกระตือรือร้นในการทำงาน

ก. นักเรียนจะไม่โดนทำโทษ	ข. นักเรียนจะไม่มียานทั้งค้าง
ค. นักเรียนจะไม่รู้สึกกังวล	ง. นักเรียนจะเป็นคนที่ประสบความสำเร็จ

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรมว่องไวกับเนื้อหา

1. ข
2. ก
3. ข
4. ค
5. ง

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1
ครั้งที่ 4

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน
ชื่อกิจกรรม	7 วิธีเรียนดีได้
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีการที่จะเรียนให้ประสบความสำเร็จ 2. นักเรียนนำไปปรับใช้กับการเรียนของตนเองได้
แนวคิด	หากนักเรียนขาดทักษะวิธีการในการที่จะเรียนให้มีประสิทธิภาพ หรือวิธีการที่จะเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากการเรียนให้ได้มากที่สุดแล้ว ก็จะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนมากเท่าที่ควร ดังนั้นในการจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาควรสอดแทรกเกี่ยวเทคนิควิธีการที่จะเรียนให้มีประสิทธิภาพให้กับนักเรียนด้วย
เทคนิคที่ใช้	การอภิปราย
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบความรู้ยุทธวิธีในการเรียน 4.3 ฉลากรายการยุทธวิธีในการเรียน 4.4 ใบงาน แนวทางปฏิบัติตามยุทธวิธี 4.5 กระดาษ สำหรับบันทึก

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมกรเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “7 วิธีเรียนดีได้”
- 2.2 ครูแจกใบความรู้ เรื่องยุทธวิธีในการเรียน 7 ประการ นักเรียนแบ่งเป็น 7 กลุ่ม จับฉลากเลือก ยุทธวิธีการเรียนกลุ่มละ 1 วิธี นำมาอภิปรายช่วยกันหาวิธีปฏิบัติตามที่ง่ายต่อการปฏิบัติมากที่สุด นำเสนอเพื่อนหน้าชั้น เพื่อนๆ เลือกวิธีการที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้มาปฏิบัติจริง

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเรียน โดยใช้กิจกรรม “7 วิธีเรียนดีได้” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “7 วิธีเรียนดีได้” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน
 - 3.2.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันนำเสนอวิธีการที่ช่วยให้เรียนได้ดียิ่งขึ้น
 - 3.2.3 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่ม
 - 3.2.4 ครูแจกใบความรู้ยุทธวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ
 - 3.2.5 ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนตัวแทนจับฉลาก ยุทธวิธีในการเรียน 7 วิธี ได้แก่ บันทึกรายการช่วยจำ การจัดเวลา การวางแผน การคิด การสื่อสาร การแสดงความรู้ความสามารถ การประเมินตนเอง กลุ่มละ 1 วิธีการ
 - 3.2.6 ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดหาวิธีปฏิบัติตามยุทธวิธีที่กลุ่มตนเองได้รับ ที่สามารถทำได้ง่าย เช่น วิธีการบันทึกรายการช่วยจำง่าย ๆ
 - 3.2.7 ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกนำเสนอให้เพื่อน ๆ ทราบ
 - 3.2.8 ครูช่วยเสนอแนะในแต่ละวิธี

3.2.9 ครูนักเรียนช่วยกันสรุป ยุทธวิธีที่จะทำให้เรียนได้ประสบความสำเร็จมากขึ้น

3.2.10 นักเรียนเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับตนเองในการปฏิบัติเพื่อให้ตนเองเรียนได้ดีขึ้น

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

4.2 ใบความรู้ยุทธวิธีในการเรียน

4.3 จลกรายการยุทธวิธีในการเรียน

4.4 ใบงาน แนวทางปฏิบัติตามยุทธวิธี

4.5 กระดาษ สำหรับบันทึก

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “7 วิธีเรียนดีได้” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความรับผิดชอบในการเรียน ความตั้งใจเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะเรียนให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดี แต่วิธีการเรียนรู้อีกเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนเรียนได้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งยุทธวิธีที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนได้ดียิ่งขึ้น ได้แก่ บันทึกรายการช่วยจำ การจัดเวลา การวางแผน การคิด การสื่อสาร การแสดงความรู้ความสามารถ การประเมินตนเอง

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนบอกยุทธวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จได้
- 2.2 นักเรียนบอกแนวทางปฏิบัติง่าย ๆ ในแต่ละยุทธวิธีได้
- 2.3 นักเรียนสามารถเลือกแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเองในการเรียนได้

3. เนื้อหา

- 3.1 ยุทธวิธีในการเรียนให้ประสบความสำเร็จ 7 วิธี
- 3.2 แนวทางการปฏิบัติตามยุทธวิธี ทั้ง 7 วิธี

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

นักเรียนช่วยกันนำเสนอวิธีการที่ช่วยให้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 แบ่งนักเรียนเป็น 7 กลุ่ม

4.3.2 ตัวแทนจับฉลาก ยุทธวิธีในการเรียน 7 วิธี ได้แก่ บันทึกรายการช่วยจำ การจัดเวลา การวางแผน การคิด การสื่อสาร การแสดงความรู้ความสามารถ การประเมินตนเอง กลุ่มละ 1 วิธีการ

4.3.3 นักเรียนช่วยกันคิดหาวิธีปฏิบัติตามยุทธวิธีที่กลุ่มตนเองได้รับ ที่สามารถทำได้ง่าย เช่น วิธีการบันทึกรายการช่วยจำง่าย ๆ

4.3.4 ตัวแทนออกนำเสนอให้เพื่อน ๆ ทราบ

4.3.5 ครูช่วยเสนอแนะในแต่ละวิธี
 4.3.5 ครูนักเรียนช่วยกันสรุป ยุทธวิธีที่จะทำให้เรียนได้ประสบความสำเร็จ
 มากขึ้น

4.3.7 แจกใบความรู้ เรื่องยุทธวิธีในการเรียน

4.4 ขั้นสรุป

นักเรียนเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับตนเองในการปฏิบัติเพื่อให้ตนเองเรียนได้ดี

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ใบความรู้ยุทธวิธีในการเรียน

5.3 ฉลากรายการยุทธวิธีในการเรียน

5.4 กระดาษ สำหรับบันทึก

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากการนำเสนอหน้าชั้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามยุทธวิธีที่ทำได้ง่าย

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรม “7 วิธีเรียนดีได้” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนช่วยกันนำเสนอวิธีการที่ช่วยให้เรียนได้ดียิ่งขึ้น
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 7 กลุ่ม
4. นักเรียนศึกษาใบความรู้ยุทธวิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จ
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนตัวแทนจับฉลาก ยุทธวิธีในการเรียน 7 วิธี ได้แก่ บันทึกรายการช่วยจำ การจัดเวลา การวางแผน การคิด การสื่อสาร การแสดงความรู้ความสามารถ การประเมินตนเอง กลุ่มละ 1 วิธีการ
6. นักเรียนช่วยกันคิดหาวิธีปฏิบัติตามยุทธวิธีที่กลุ่มตนเองได้รับ ที่สามารถทำได้ง่าย เช่น วิธีการบันทึกรายการช่วยจำง่าย ๆ
7. นักเรียนส่งตัวแทนออกนำเสนอให้เพื่อน ๆ ทราบ
8. ครูนักเรียนช่วยกันสรุป ยุทธวิธีที่จะทำให้เรียนได้ประสบความสำเร็จมากขึ้น
9. นักเรียนเลือกวิธีการที่เหมาะสมกับตนเองในการปฏิบัติเพื่อให้ตนเองเรียนได้ดีขึ้น
10. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้

กิจกรรม “7 วิธีเรียนดีได้”

7 ยุทธวิธีในการเรียนเรียนให้สำเร็จ

การจะเรียนให้สำเร็จ นอกจากจะต้องตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบ หมั่นฝึกทักษะ มีการทบทวนสิ่งที่เรียน และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมอยู่เสมอแล้ว หากมีวิธีการที่เหมาะสมช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น และยุทธวิธีการในการช่วยให้เรียนได้ประสบความสำเร็จมีดังต่อไปนี้

1. บันทึกช่วยจำ คือ การบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ไว้เพื่อกันลืม
2. การจัดเวลา คือ การจัดตารางเวลาการปฏิบัติงานที่ครูสั่งให้เสร็จล่วงหน้า และการจัดเวลาในการทบทวนบทเรียน และการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ให้เหมาะสม
3. การวางแผน คือ การกำหนดเป้าหมายในการเรียน หรือการทำงานที่ครูสั่งให้เสร็จทันเวลา แล้วดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ให้สำเร็จให้ตามเป้าหมาย เช่น กำหนดเป้าหมายว่าจะต้องมียุทธวิธีเรียนที่ดีขึ้นกว่าภาคเรียนที่ผ่านมา จะต้องวางแผนว่าจะต้องทำอะไรบ้างจึงจะเรียนดีขึ้น ทำเวลาไหน สิ่งที่จะต้องเตรียมมีอะไรบ้าง เป็นต้น
4. การคิด คือ ในขณะที่เรียนจะต้องคิดตามไปด้วย พยายามทำความเข้าใจกับสิ่งที่กำลังเรียนรู้
5. การสื่อสาร ในการเรียนการสอนจะต้องมีการสื่อสารกับบุคคลอื่น เช่น ชักถามครู ถามเพื่อน หากมีการสื่อสารที่ดี และกล้าที่จะสื่อสาร จะทำให้เรียนรู้ได้ดีขึ้น
6. การแสดงความรู้ความสามารถ ในการเรียนการสอนนักเรียนจะต้องแสดงให้ผู้สอนทราบว่าตนเองมีความรู้ความสามารถขนาดไหน หากไม่เข้าใจ หรือทำไม่ได้ต้องแสดงออกให้ผู้สอนทราบจะได้ชี้แนะให้เป็นพิเศษ เพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเอง
7. การประเมินตนเอง คือ ผู้เรียนจะต้องมีการประเมินตนเองอยู่เสมอว่าตนเองมีจุดเด่นในเรื่องใด จุดด้อยในเรื่องใด จะได้มีการปรับปรุงจุดด้อยและพัฒนาจุดเด่นให้ดียิ่งขึ้นได้ เช่น ตนเองสามารถเรียนคณิตศาสตร์ได้ดีสามารถทำความเข้าใจที่ครูสอนได้เป็นอย่างดี ควรที่จะเรียนรู้ขั้นสูงขึ้น ยากมากขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะให้มีความมากขึ้น แต่หากอ่อนภาษาไทย ก็จะต้องเสริมภาษาไทย และให้เวลากับวิชาภาษาไทยให้มากขึ้น เป็นต้น

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “7วิธีเรียนดีได้”

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- การรู้วิธีการเรียนให้ประสบความสำเร็จมีประโยชน์อย่างไร
 - ช่วยให้เรียนได้ดีขึ้น
 - ช่วยทำการบ้านได้ดีขึ้น
 - ช่วยให้ครูพอใจมากขึ้น
 - ช่วยให้พ่อแม่สบายใจขึ้น
- เมื่อเรียนแล้วไม่เข้าใจสิ่งที่ครูสอนมียุทธวิธีที่น่าจะนำยุทธวิธีใดมาใช้
 - ใช้บันทึกช่วยจำของเพื่อน
 - ใช้การสื่อสารกับครูโดยการซักถาม
 - วางแผนที่จะเรียนวิชาอื่นให้เข้าใจทดแทน
 - คิดตามพยายามคิดตามในสิ่งที่ครูสอน
- นักเรียนมีปัญหาเรื่องทำงานไม่เสร็จทันตามเวลาควรทำอย่างไร
 - บอกครูให้เข้าใจ
 - บันทึกสถิติงานที่ทำไม่เสร็จ
 - จัดตารางเวลาการทำงานตามลำดับก่อนหลัง
 - แสดงให้เห็นครูทราบว่าจะทำงานเสร็จ
- จ๊อน มีความจำสั่นจะช่วยให้จ๊อนเรียนได้ดีขึ้นอย่างไร
 - วางแผนในการเรียนให้ดี
 - สร้างตารางการปฏิบัติงานทำงาน
 - ประเมินความสามารถตนเองแล้วบอกให้ครูทราบ
 - ใช้บันทึกช่วยจำ จดบันทึกเนื้อหาที่สำคัญกันลืม
- ข้อใดไม่ใช่วิธีการเรียนที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียน
 - บันทึกสิ่งสำคัญกันลืม
 - ประเมินความสามารถตนเองว่าถนัดอะไร
 - ตั้งใจเรียนจริงจึงไม่สื่อสารกับใครเลย
 - แสดงความสามารถให้ครูรู้โดยไม่กลัวเสียหน้า

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “ 7วิธี เรียนดีได้”

1. ก
2. ข
3. ค
4. ง
5. ง

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 5

ชื่อเรื่อง	แนะแนวอาชีพ
ชื่อกิจกรรม	ชายคนนี้...ประสบความสำเร็จในอาชีพ
วัตถุประสงค์	1. ให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการประกอบอาชีพ
แนวคิด	ในวัยเด็กตอนปลายมีพัฒนาการด้านอาชีพอยู่ในระยะเพื่อฝันและระยะพิจารณาอาชีพ ดังนั้น การสอนเกี่ยวกับอาชีพจึงควรเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักอาชีพหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกอาชีพต่อไปในอนาคต และให้ทราบเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพื่อให้นักเรียนทราบข้อมูลและเป็นตัวอย่างในการประกอบอาชีพต่อไป
เทคนิค	บทบาทสมมติ
ระยะเวลา	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ-อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบความรู้ เรื่อง นาย โคคิจ มิโมโด้ ราชาไข่มุก 4.3 ใบความรู้ เรื่อง คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม "ชายคนนี้....ประสบความสำเร็จในอาชีพ"
- 2.2 ครูให้นักเรียนศึกษาชีวิตของ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ราชาไข่มุก แล้วช่วยกันอภิปรายถึงสาเหตุที่ทำให้ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ประสบความสำเร็จในอาชีพ ครูสรุปคุณสมบัติของนาย โคคิจิ มิโมโด้ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ แล้วแจกใบความรู้เรื่องคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพให้นักเรียนศึกษา

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม "ชายคนนี้...ประสบความสำเร็จในอาชีพ" ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม "ชายคนนี้...ประสบความสำเร็จในอาชีพ" ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
 - 3.2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคนที่ประกอบอาชีพแล้วประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก บอกสาเหตุที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จ
 - 3.2.3 ครูแจกใบความรู้ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ราชาไข่มุก
 - 3.2.4 ครูให้นักเรียนศึกษาชีวิตของ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ราชาไข่มุก
 - 3.2.5 ครูและนักเรียน ช่วยกันอภิปรายถึงสาเหตุที่ทำให้ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ประสบความสำเร็จในอาชีพ
 - 3.2.6 ครูสรุปคุณสมบัติของนาย โคคิจิ มิโมโด้ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

- 3.2.7 ครูแจกใบความรู้เรื่องคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ ให้
นักเรียนศึกษา
- 3.2.8 นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการที่จะทำให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการ
ประกอบอาชีพ
- 3.2.9 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 ใบความรู้ เรื่อง นาย โคคิจิ มิมิโมได้ ราชชาไข่มุก
- 4.3 ใบความรู้ เรื่อง คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม "ชายคนนี้....ประสบความสำเร็จในอาชีพ" ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เมื่อถึงวัยอันสมควรทุกคนต้องประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัว สำหรับในวัยเด็กนอกจากควรได้รู้จักอาชีพที่หลากหลายเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตแล้วควรจะได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ

2. จุดประสงค์

- 2.1. นักเรียนบอกคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ ได้
- 2.2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ
- 2.3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ

3. เนื้อหา

ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีคุณสมบัติดังนี้ คือ

- 3.1 แสวงหาความรู้ และความชำนาญในอาชีพ
- 3.2 สามารถใช้ความคิดของตนให้เป็นประโยชน์
- 3.3 กล้าที่จะทำเมื่อได้ใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วนแล้ว
- 3.4 มีความพยายาม อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
- 3.5 ขยัน งานไม่คั่งค้าง
- 3.6 ประหยัด (รู้จักใช้สิ่งที่มีอยู่ตามความจำเป็น ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุด โดยอาศัยหลักแห่งความพอดี)
- 3.7 ซื่อสัตย์
- 3.8 มีน้ำใจต่อผู้อื่น นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมด้วย

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคนที่ประกอบอาชีพแล้วประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก บอกสาเหตุที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จ

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 ครูแจกใบความรู้ นาย โคคิจ มิมิโมโต้ ราชาไข่มุก

4.3.2 ครูให้นักเรียนศึกษาชีวิตของ นาย โคคิจ มิมิโมโต้ ราชาไข่มุก

4.3.3 ครูและนักเรียน ช่วยกันอภิปรายถึงสาเหตุที่ทำให้ นาย โคคิจ มิมิโมโต้ ประสบความสำเร็จในอาชีพ

4.3.4 ครูสรุปคุณสมบัติของนาย โคคิจ มิมิโมโต้ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

4.3.5 นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

4.3 ขั้นสรุป

ครูนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

4.4 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ใบความรู้ เรื่อง นาย โคคิจ มิมิโมโต้ ราชาไข่มุก

5.3 ใบความรู้ เรื่อง คุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากผลงาน

6.2 สังเกตความตั้งใจในการร่วมกิจกรรม

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “ชายคนนี้....ประสบความสำเร็จในอาชีพ” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคนที่ประกอบอาชีพแล้วประสบความสำเร็จที่นักเรียนรู้จัก บอกสาเหตุที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จ
3. นักเรียนรับใบความรู้ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ราชาไข่มุก
4. นักเรียนศึกษาชีวิตของ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ราชาไข่มุก
5. นักเรียนช่วยกันอภิปรายถึงสาเหตุที่ทำให้ นาย โคคิจิ มิโมโด้ ประสบความสำเร็จในอาชีพ
6. นักเรียนฟังครูสรุปคุณสมบัติของนาย โคคิจิ มิโมโด้ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพ
7. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ
8. นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
9. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้

กิจกรรม "ชายคนนี้...ประสบความสำเร็จในอาชีพ"

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาเรื่องของโคอิจิ มิกิโมโต้ แล้วร่วมกันอภิปราย

โคอิจิ มิกิโมโต้ ราชาไข่มุก¹

นายโคอิจิ มิกิโมโต้ เป็นชนชาติญี่ปุ่น เปลี่ยนจากอาชีพหาบักขายหันมาศึกษาค้นคว้าหาทางผลิตไข่มุกเลี้ยงนั้น ก็เนื่องมาจากเหตุการณ์อันหนึ่ง กล่าวคือ ในรัชสมัยพระเจ้าเมจิ (เทียบเท่ากับรัชสมัยพระพุทธเจ้าหลวงของเรา) ทางฝ่ายบ้านเมืองของเมืองโยโกฮาม่า ได้จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการแสดงผลผลิตทางทะเลให้ประชาชนชม และ ณ ที่นั่นเองที่นายโคอิจิ มิกิโมโต้ เมื่อหมดงานอันเป็นกิจวัตรประจำวันคือ การหาบักขายของเขาแล้ว ก็ได้ใช้เวลาว่างไปชมงานนี้ ที่สะดุดใจและให้ข้อคิดแก่เขามากกว่าสิ่งอื่นใดก็คือ ไข่มุกเม็ดเล็ก ๆ ที่นำออกแสดงนั่นเอง เพราะนอกจากราคาของมันจะแพงเหลือหลายจนคนขนาดเขาได้ยืมแล้วสะดุ้ง ก็คือคำอธิบายของคำโฆษณาขายบอกว่า หอยมุกทุกตัวไม่อาจผลิตไข่มุกเม็ดงาม ๆ นี้ได้ นอกเสียจากว่า มีอะไรบางอย่างหลุดเข้าไปในตัวหอย และเมื่อตัวหอยเกิดความระคายเคืองขึ้นในตัวมัน มันก็จะปล่อยน้ำชนิดหนึ่งออกมา เพื่อเคลือบวัสดุที่แปลกปลอมที่อยู่ในตัวของมัน มันจะเคลือบชั้นแล้วชั้นเล่าจนกว่าจะรู้สึกว่ามีอะไรระคายเคืองอีกต่อไปแล้ว จึงจะหยุดเคลือบ ฉะนั้นด้วยการกระทำของตัวหอยแท้ ๆ ที่บันดาลให้ไข่มุกของมันสวยงามวาววามอย่างที่เราเห็นอยู่

นายโคอิจิ มิกิโมโต้ ได้รับฟังดังนั้น เขามีความคิดว่า น่าจะมีทางช่วยธรรมชาติในการผลิตไข่มุก ฉะนั้นเขาคิดว่า เขาจะเปลี่ยนอาชีพจากการหาบักขายมาหาทางร่ำรวยจากการผลิตไข่มุกขายดีกว่า เขานำความคิดนี้ไปปรึกษาภรรยา ซึ่งภรรยาของเขาก็เห็นดีด้วย เขาเริ่มงานจากเงินเล็กน้อยที่เขาสะสมไว้และด้วยน้ำใจอันแน่วแน่ เขาอพยพไปอยู่ในทำเลที่คิดว่าจะมีหอยมุกชุม เขาจับหอยมุกครั้งแรกมาเลี้ยงไว้ 10,000 ตัว และใช้วิธีเพาะพันธุ์ไข่มุก ด้วยการนำหอยเหล่านั้นมาเปิดปาก และใส่เมล็ดทรายลงไปในปากหอยตัวละเม็ด จนครบจำนวน แล้วปล่อยให้หอยอยู่ในน้ำในอ่าง เขารอคอยอยู่ด้วยความระมัดระวัง และหวังว่าเมล็ดทรายจะกลายเป็นไข่มุกในวันข้างหน้า เขารอคอยอยู่ 5-6 เดือน แล้วนายมิกิโมโต้ และภรรยาก็ช่วยกันเปิดปากหอยดูทีละตัว ด้วยความหวังว่า น่าจะมีไข่มุกเกิดขึ้นบ้าง ไม่เรือนหมื่นก็เรือนพัน ไม่เรือนพันก็เรือนร้อย ไม่เรือนร้อยก็เรือนสิบ หรือแม้ไม่ได้เรือนสิบ ก็ขอให้เห็นไข่มุกสักเพียงเม็ดเดียวก็ยังดี อนิจจา ความฝันที่ไม่ช่วยให้เป็นความจริงได้เสมอไป หอยที่นายมิกิโมโต้เปิดปากออกดูนั้น ไม่มี

ไข่มุกสักเม็ดเดียวไม่ ทั้ง ๆ ที่ผิดหวัง แต่เขาก็หาสิ่งกำลังใจไม่ เขาตั้งต้นค้นหาวิธีอื่นต่อไปด้วยการใช้วัสดุหลาย ๆ ชนิด ที่เขาคิดว่าน่าจะเป็นไปได้ แยกประเภทใส่ลงไปในปากหอยและวิธีใส่ก็ทดลองให้ผิดแผกแตกต่างออกไป บางตัวฝังไว้แบบเนื้อ บางตัวฝังตื้น บางตัวฝังลึก แล้วนำหอยเหล่านั้นใส่ไว้ในอ่างน้ำที่มีอุณหภูมิต่าง ๆ กัน เขาทดลองอยู่เช่นนี้ ตลอดจนถึงสิ้นปีที่สอง ผลก็คือคือน้ำเหลว เขาไม่ได้เห็นไข่มุกที่เขาฝังสักเม็ดเดียว

มิตรสหายต่างแนะนำให้เขาเลิกล้มความคิดนี้ และหันไปประกอบอาชีพดังเก่าจะดีกว่า บางคนเยาะเย้ยถากถาง ทำให้นายมิกิโมโต้ต้องกัดฟันทน ถ้าเขาไม่ใช่คนที่มีใจเข้มแข็งอดทน เขาก็คงจะเลิกล้มความคิดที่จะผลิตไข่มุกนี้เป็นแน่

เขายังคงต้องทำงานนี้ต่อไป ในปีที่ 3 ที่ทำให้เขายากจนและมีหนี้สินรุงรัง ถ้าเขามีไข่มุกที่เล็ดด้วยกำลังใจ เขาคงจะเลิกล้มความตั้งใจเสียแล้ว เขาเริ่มทำงานนี้ต่อไปใหม่ และในวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 1893 ที่ภรรยาของเขาเปิดปากหอยตัวหนึ่งออกดูก็พบเม็ดไข่มุกสุกสกาวยุ่ภายในถึงแม้รูปเม็ดยังไม่ค่อยกลมเกลี้ยงเงา แต่ก็ทำให้นางตัวสั่นเทา ด้วยความยินดี และพยายามเปิดปากหอยตัวอื่น ๆ ออกดู ก็พบไข่มุกวันนั้น 5 เม็ด สองสามีภรรยามีต้นตุน้ำตาลไหล เขานำเอาไข่มุกทั้ง 5 เม็ดนี้ไปไว้ยังที่บูชา ขอบคุณพระเจ้าที่ประทานความสำเร็จให้กับเขา แท้จริงเขาควรจะชอบใจตัวเขาเองมากกว่า ที่เขาเป็นผู้มีความพากเพียรอดทนเป็นเลิศอย่างนี้

ต่อมาเขาก็ได้ไปขอจดทะเบียนกรรมสิทธิ์การผลิตไข่มุก แล้วลงมือทำฟาร์มไข่มุกอย่างจริงจังการผลิตไข่มุกของเขาเป็นผลสำเร็จดังปณิธานที่เขาตั้งไว้ คือเป็นราชาไข่มุก

นายโคอิจิ มิกิโมโต้ มีอายุอยู่ในโลกถึง 96 ปี แต่ว่าอนุสาวรีย์ของชีวิตของเขายังอยู่ คือมีทั้งที่เป็นรูปธรรม คือรูปจำลองตัวเขาหล่อด้วยโลหะยืนสง่าอยู่ที่เกาะไข่มุกมิกิโมโต้ ซึ่งเขาเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เกาะนี้ และที่เป็นนามธรรมก็คือ คุณธรรมที่ชวนให้คนต้องจดจำ และระลึกถึงเขาในเรื่องของความอดทนพยายามเป็นเลิศนั่นเอง จากคนหาบักขายมาเป็นราชาไข่มุก ทั้งมรดกที่มีค่าควรแก่ความภาคภูมิใจไว้ให้แก่ทายาทและชาติบ้านเมือง อย่างน่าสรรเสริญเป็นอย่างยิ่ง

ใบความรู้

กิจกรรม "ชายคนนี้....ประสบความสำเร็จในอาชีพ"

ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ¹ มีคุณสมบัติดังนี้ คือ

ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ มีคุณสมบัติดังนี้ คือ

1. แสวงหาความรู้ และความชำนาญในอาชีพ
2. สามารถใช้ความคิดของตนให้เป็นประโยชน์
3. กล้าที่จะทำเมื่อได้ใคร่ครวญอย่างถี่ถ้วนแล้ว
4. มีความพยายาม อดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
5. ขยัน งานไม่คั่งค้าง
6. ประหยัด (รู้จักใช้สิ่งที่มีอยู่ตามความจำเป็น ให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่ามากที่สุดโดยอาศัยหลักแห่งความพอดี)
7. ซื่อสัตย์
8. มีน้ำใจต่อผู้อื่น นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมด้วย

¹วัชร ทรัพย์มี ; และสมจิตร ชิวปรีชา. (2538). คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม. หน้า 15

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ”
คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- ในเรื่องของการเรียนนักเรียนคิดว่านักเรียนควรจะนำราชาไข่มุกมาเป็นตัวอย่างในด้านใด
 - ขยัน
 - ความพยายาม
 - แสวงหาความรู้ความชำนาญในอาชีพ
 - นำมาเป็นแบบอย่างได้ทุกข้อ
- ข้อใดไม่ได้ทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ
 - มีความอดทน
 - รักความสบาย
 - กล้าได้กล้าเสีย
 - มีความขยันขันแข็ง
- นักเรียนคิดว่าตนเองจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้หรือไม่
 - ไม่ได้ เพราะไม่มีเงินทุน
 - ไม่ได้ เพราะเรียนไม่เก่ง
 - ได้ เพราะเป็นคนขยัน อดทน
 - ได้ เพราะมีพ่อแม่สนับสนุน
- เมื่อรายได้ไม่พอกับการดำรงชีวิตควรทำอย่างไรเป็นประการแรก
 - ประหยัด
 - กล้าได้กล้าเสีย
 - แสวงหาความรู้
 - ใช้ความคิดให้เป็นประโยชน์
- เมื่อไม่มีทักษะความชำนาญในการประกอบอาชีพควรทำอย่างไรจึงจะเหมาะสม
 - ประหยัด
 - กล้าได้กล้าเสีย
 - แสวงหาความรู้
 - ใช้ความคิดให้เป็นประโยชน์

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนหลังเรียน
กิจกรรม “ชายคนนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพ”

1. ก
2. ข
3. ค
4. ก
5. ค

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง	แนะแนวอาชีพ
ชื่อกิจกรรม	สิ่งที่ฉันอยากเป็น
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคตที่เหมาะสมของตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนวางแผนเป้าหมายในอนาคตของตนเอง
แนวคิด	การประกอบอาชีพเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของบุคคล ถึงแม้ในวัยเด็กยังไม่จำเป็นประกอบอาชีพแต่จำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพ และรู้จักตนเองเกี่ยวกับความสนใจในการประกอบอาชีพ เพื่อเตรียมการสำหรับการเลือกอาชีพในอนาคต
เทคนิคที่ใช้	เขียนเรียงความ
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบความรู้หลักในการเลือกอาชีพ 4.3 แบบฟอร์มการเขียนเรียงความ 4.4 ข้อคำถามสำหรับให้นักเรียนจินตนาการเกี่ยวกับตนเองใน 20 ปีข้างหน้า

หน้า

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม "สิ่งที่ฉันอยากเป็น"
- 2.2 ทำกิจกรรม "ภาพของฉันในอนาคต" โดยครูตั้งคำถามอีก 20 ปีข้างหน้าอยากให้ตัวเองเป็นอย่างไร นักเรียนนั่งหลับตานึกภาพตัวเอง ครูตั้งคำถามเรื่อย ๆ นักเรียนนึกภาพตัวเองตามที่ครูถาม หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนเรียงความ อาชีพของตนเองในอนาคตที่จะทำให้สามารถดำเนินชีวิตแบบนั้นได้ ตัวแทนออกนำเสนออาชีพของตนเองหน้าชั้น

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม "สิ่งที่ฉันอยากเป็น" ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม "สิ่งที่ฉันอยากเป็น" ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน
 - 3.2.2 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม "ภาพของฉันในอนาคต" โดยครูตั้งคำถามอีก 20 ปีข้างหน้าคิดว่าตนเองจะเป็นอย่างไร
 - 3.2.3 ให้นักเรียนหลับตา นึกภาพตนเองในอีก 20 ปีข้างหน้าตามสิ่งที่ครูถาม
 - 3.2.4 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายปัจจัยที่จะทำให้ตนเองมีชีวิตตามที่อยากเป็นซึ่งได้แก่การมีอาชีพ
 - 3.2.5 ครูแจกใบความรู้หลักในการเลือกอาชีพ
 - 3.2.6 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
 - 3.2.7 ครูแจกกระดาษสำหรับเขียนเรียงความ
 - 3.2.8 ให้นักเรียนเขียนเรียงความอาชีพที่อยากเป็นในอนาคต
 - 3.2.9 เลือกตัวแทนออกมานำเสนอเรื่องที่ตนเขียนหน้าห้อง

3.2.10 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

4.2 ใบความรู้หลักในการเลือกอาชีพ

4.3 แบบฟอร์มการเขียนเรียงความ

4.4 ข้อคำถามสำหรับให้นักเรียนจินตนาการเกี่ยวกับตนเองใน 20 ปีข้างหน้า

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “สิ่งที่ฉันอยากเป็น” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

วัยเด็กตอนปลายมีพัฒนาการด้านอาชีพอยู่ในระยะเพื่อฝัน และระยะพิจารณาอาชีพ ดังนั้น ควรให้นักเรียนได้รู้หลักในการเลือกอาชีพในอนาคต และทดลองวางแผนเป้าหมายในชีวิต และเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

2. จุดประสงค์

- 2.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักในการประกอบอาชีพ
- 2.2 นักเรียนสามารถบอกเป้าที่ตนเองอยากเป็นในอนาคตได้
- 2.3 นักเรียนสามารถเขียนเรียงความเกี่ยวกับอาชีพที่อยากเป็นได้

3. เนื้อหา

- 3.1 อาชีพต่าง ๆ
- 3.2 อาชีพสุจริต

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

- 4.2.1 ครูและนักเรียนทำกิจกรรม "ภาพของฉันในอนาคต"
- 4.2.2 ครูตั้งคำถามอีก 20 ปี ข้างหน้านักเรียนอยากให้ตนเองเป็นอย่างไร
- 4.2.3 นักเรียนนั่งหลับตาจินตนาการเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองในอีก 20 ปี ข้างหน้าตามคำถามที่ครูถาม

4.3 ขั้นฝึก

- 4.3.1 นักเรียนร่วมกันอภิปรายปัจจัยที่จะทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างที่จินตนาการ ความจำเป็นที่ต้องมีอาชีพ
- 4.3.2 ครูแจกใบความรู้เรื่องหลักการเลือกอาชีพให้นักเรียนศึกษา
- 4.3.3 นักเรียนเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและอยากจะทำในอนาคต 1 อาชีพ

- 4.3.4 นักเรียนเขียนเรียงความเรื่องสิ่งที่ฉันอยากเป็นลงในแบบฟอร์มที่ครู

แจกให้ นักเรียนออกมานำเสนอเรียงความของตนหน้าชั้น

4.4 ขั้นสรุป

ครูชื่นชมนักเรียนที่รู้จักวางเป้าหมายในอนาคต การรู้จักวางเป้าหมายจะนำซึ่งอนาคตที่ดี และให้กำลังใจนักเรียนในการที่มุ่งมั่นสู่อาชีพที่ตนเองอยากเป็น

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ใบความรู้หลักในการเลือกอาชีพ

5.3 แบบฟอร์มการเขียนเรียงความ

5.4 ข้อคำถามสำหรับให้นักเรียนจินตนาการเกี่ยวกับตนเองใน 20 ปีข้างหน้า

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากเรียงความ เรื่องอาชีพที่อยากเป็นในอนาคต

6.2 จากแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “สิ่งที่ฉันอยากเป็น” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนทำกิจกรรม "ภาพของฉันในอนาคต"
3. นักเรียนคิดตามคำถามครู "อีก 20 ปีข้างหน้าคิดว่าตนเองจะเป็นอย่างไร"
4. นักเรียนหลับตา นึกภาพตนเองในอีก 20 ปีข้างหน้าตามสิ่งที่ครูถาม
5. นักเรียนร่วมกันอภิปรายปัจจัยที่จะทำให้ตนเองมีชีวิตตามที่อยากเป็นซึ่งได้แก่การมีอาชีพ
6. ครูแจกใบความรู้หลักในการเลือกอาชีพ
7. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
8. ครูแจกกระดาษสำหรับเขียนเรียงความ
9. ให้นักเรียนเขียนเรียงความอาชีพที่อยากเป็นในอนาคต
10. เลือกตัวแทนออกมานำเสนอเรื่องที่ตนเขียนหน้าห้อง
11. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้ กิจกรรม “สิ่งที่ฉันอยากเป็น”

เทคนิคในการเลือกอาชีพ

มีเทคนิคในการเลือกอาชีพโดยปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. สำรวจตนเอง ต้องสำรวจตนเองในเรื่อง ความสนใจและความถนัด ว่าตนเองสนใจอะไรและมีความถนัดเรื่องใด สำรวจนิสัยและบุคลิกภาพส่วนตัว อาจดูจากแบบสำรวจนิสัยและบุคลิกภาพ ซึ่งมีแนวทางในการประเมินลักษณะบุคลิกภาพของตนเองว่าเหมาะกับอาชีพประเภทใดได้ดังนี้

อาชีพ : ลักษณะเด่นทางบุคลิกภาพ	
อาชีพ	นักเรียนควรมีลักษณะเด่นดังนี้
- อาชีพแพทย์และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ - อาชีพทางการศึกษาศาสตร์ทุกแขนง - อาชีพทางวิทยาศาสตร์ทุกแขนง - อาชีพทางวิศวกรรมศาสตร์ทุกแขนง	- ชอบช่วยเหลือผู้อื่น - ชอบทดลองประดิษฐ์ค้นหาความจริงและเหตุผลที่ทำให้เกิดสิ่งต่างขึ้น - กล้าแสดงออกและมีความรับผิดชอบ - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างสูง
- นักแนะน่านักจิตวิทยา - นักบริหารการศึกษา ผู้จัดการโรงแรม - ล่าม มัคคุเทศก์ - บรรณารักษ์	- ความกล้าคิดกล้าทำนักวางแผน - ชอบสมาคมและชอบแสดงออก - ชอบเป็นผู้นำ - มีความร่าเริงสนุกสนาน - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างสูงหรือปานกลาง - ชอบให้คำแนะนำและปรึกษาแก่ผู้อื่น
- นักธุรกิจ นายธนาคาร การเงิน - นักประชาสัมพันธ์ โฆษณา จัดรายการ - นักการเมือง ข้าราชการ	- คำนิยมในการทำงาน เช่นชอบทำงานกับคนหมู่มาก - ฐานะทางการเงินของครอบครัว สามารถสนับสนุนในการประกอบอาชีพ

2. สํารวจอาชีพ ซึ่งต้องพิจารณาดังนี้

- 2.1 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพนั้น
- 2.2 แนวโน้มตลาดแรงงานในอนาคต
- 2.3 โอกาสที่จะก้าวหน้าในอาชีพที่สนใจ
- 2.4 รายได้สวัสดิการ และอุปสรรคของอาชีพ

กิจกรรม "ภาพฉันในอนาคต"

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟังคำถามจากครูแล้วจินตนาการภาพของตนเองในอีก 20 ปี ข้างหน้าที่อยากเป็น

คำถาม

1. นึกภาพตัวเองอีก 20 ปี ข้างหน้าเราจะมีรูปร่าง หน้าตาเป็นอย่างไร
2. ตอนนี้เป็นตอนเช้าวันหยุด เราตื่นนอน มองไปรอบ ๆ อยากให้ห้องนอนเป็นอย่างไร
3. ออกมาจากห้อง เราอยู่ในบ้าน มองไปรอบๆ อยากให้บ้านเราเป็นอย่างไร
4. วันนี้ออกไปที่ไหนสักแห่ง จะไปที่ไหน
5. คิดได้แล้วออกจากบ้าน ออกจากบ้านอย่างไร
6. ไปถึงที่หมายแล้ว ทำอะไรบ้าง
7. หิวข้าวจะกินอะไร
8. กินที่ไหน
9. ภาพตัวเองกินข้าว

นักเรียนลืมนิดา ช่วยกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กิจกรรมในชีวิตของเราที่เราอยากให้มันเป็นจะต้องอาศัยปัจจัยใดบ้างถึงจะเป็นอย่างนั้นได้
2. การดำรงชีวิตกับอาชีพ
3. นักเรียนอยากประกอบอาชีพอะไร

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม "สิ่งที่ฉันอยากเป็น"

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- เมื่อนักเรียนโตขึ้นจะมีปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตได้ต้องมีสิ่งใด
 - มีเพื่อน
 - มีพ่อแม่
 - มีอาชีพ
 - มีครอบครัว
- ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของคนที่มีอาชีพ
 - มีค่า
 - มีเงิน
 - มีความสุข
 - มีความลำบาก
- ขั้นตอนแรกของการเลือกอาชีพคือข้อใด
 - สำรวจความถนัดของตนเอง
 - สำรวจลักษณะนิสัยของตนเอง
 - สำรวจรายได้จากอาชีพ
 - สำรวจความต้องการแรงงาน
- คนที่ชอบอยู่คนเดียวไม่ชอบพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่นไม่ควรประกอบอาชีพใด
 - วิศวกร
 - มัคคุเทศก์
 - นักวิทยาศาสตร์
 - นักวิชาการ
- ข้อใดคือคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของคนที่จะเป็นแพทย์
 - ชอบช่วยเหลือคนอื่น
 - มีนิสัยร่าเริง
 - ชอบสังคม
 - มีเหตุผล

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “สิ่งที่ฉันอยากเป็น”

1. ค
2. ง
3. ก
4. ข
5. ก

ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ ช่วงชั้นที่ 2
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2
ครั้งที่ 7

ชื่อเรื่อง	แนะแนวการศึกษา
ชื่อกิจกรรม	โลกกว้างทางการศึกษา
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับมัธยมและการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป 2. เพื่อให้นักเรียนมีแนวทางในการเลือกศึกษาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต
แนวคิด	การให้ข้อสังเกตทางการศึกษา เพื่อให้ผู้รับบริการแนะแนวได้มีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ด้านการศึกษา และนำข้อสังเกตทางการศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษา และการวางแผนเพื่อการศึกษาและอาชีพในอนาคต
เทคนิคที่ใช้	อภิปรายกลุ่ม
เวลาที่ใช้	1 ชั่วโมง
ส่วนประกอบในชุดการสอน	1. คำชี้แจง 2. คู่มือครู 3. คู่มือนักเรียน 4. สื่อ- อุปกรณ์ 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน 4.2 ใบความรู้เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา 4.3 ใบงาน เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา

คำชี้แจง

1. การเตรียมตัวของครู

- 1.1 ก่อนสอนครูต้องศึกษาคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว คู่มือครู คู่มือนักเรียนให้เข้าใจ
- 1.2 ครูต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อม และปฏิบัติตามคู่มือครูในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา”
- 2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียน เป็น 5 กลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา นักเรียนร่วมกันอภิปรายและซักถามครู นักเรียนเลือกแนวทางการศึกษาต่อของตนเอง บันทึกลงใบงานแล้วตัวแทนนำเสนอ

3. บทบาทของครู

- 3.1 ชี้แจงการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่องแนะแนวอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา” ให้นักเรียนเข้าใจ
- 3.2 ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา” ตามขั้นตอนดังนี้
 - 3.2.1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน
 - 3.2.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
 - 3.2.3 ครูแจกใบความรู้เรื่องโลกกว้างทางการศึกษาให้แต่ละกลุ่ม
 - 3.2.4 ครูอธิบายใบความรู้
 - 3.2.5 ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
 - 3.2.6 ให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ซักถามในเรื่องที่สงสัย
 - 3.2.7 ครูแจกใบงาน
 - 3.2.8 ให้นักเรียนเลือกแนวทางการศึกษาของตนเองในอนาคต พร้อมบอกเหตุผลที่เลือกลงในใบงาน
 - 3.2.9 ครูเลือกตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้น
 - 3.2.10 ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการศึกษาต่อ
 - 3.2.11 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

4. สื่อที่ครูต้องเตรียม

- 4.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน
- 4.2 ใบความรู้เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา
- 4.3 แผ่นป้ายนิเทศแสดงแผนผังโลกกว้างทางการศึกษา
- 4.4 ใบงาน เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา

คู่มือครู

การดำเนินกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การศึกษาหลังการศึกษาจบการศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วสามารถต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นศึกษาปีที่ 3 เมื่อจบแล้วสามารถเลือกเรียนสายอาชีพในระดับ ปวช. และสายสามัญในระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีคณะต่างๆ ให้เลือกเรียนตามความสนใจในการประกอบอาชีพของตนเองในอนาคต

2. จุดประสงค์

- 2.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกกว้างทางการศึกษา
- 2.2 สามารถเลือกแนวทางศึกษาต่อในอนาคตได้
- 2.3 บอกเหตุผลที่เลือกแนวทางการศึกษาต่อได้

3. เนื้อหา

โลกกว้างทางการศึกษา

4. วิธีดำเนินการ

4.1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน

4.2 ขั้นนำ

ครูพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาต่อของนักเรียน ที่นักเรียนวางแผนไว้

4.3 ขั้นฝึก

4.3.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม

4.3.2 ครูแจกใบความรู้เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา ให้กลุ่มละ 1 แผ่น

4.3.3 ครูอธิบายใบความรู้ นักเรียนซักถาม

4.3.4 นักเรียนศึกษาใบความรู้แล้ว เลือกแนวทางการศึกษาของตนเองในอนาคตพร้อมบอกเหตุผลที่เลือกลงในใบงาน

4.4 ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมอภิปรายความสำคัญของการศึกษาต่อ การศึกษากับการพัฒนาชีวิต

4.5 ขั้นทดสอบหลังเรียน

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

5. สื่อ – อุปกรณ์

5.1 แบบฝึกหัดก่อนและหลังเรียน

5.2 ใบความรู้เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา

5.3 แผ่นป้ายนิเทศแสดงแผนผังโลกกว้างทางการศึกษา

5.4 ใบงาน เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา

6. การวัดและประเมินผล

6.1 จากใบงาน

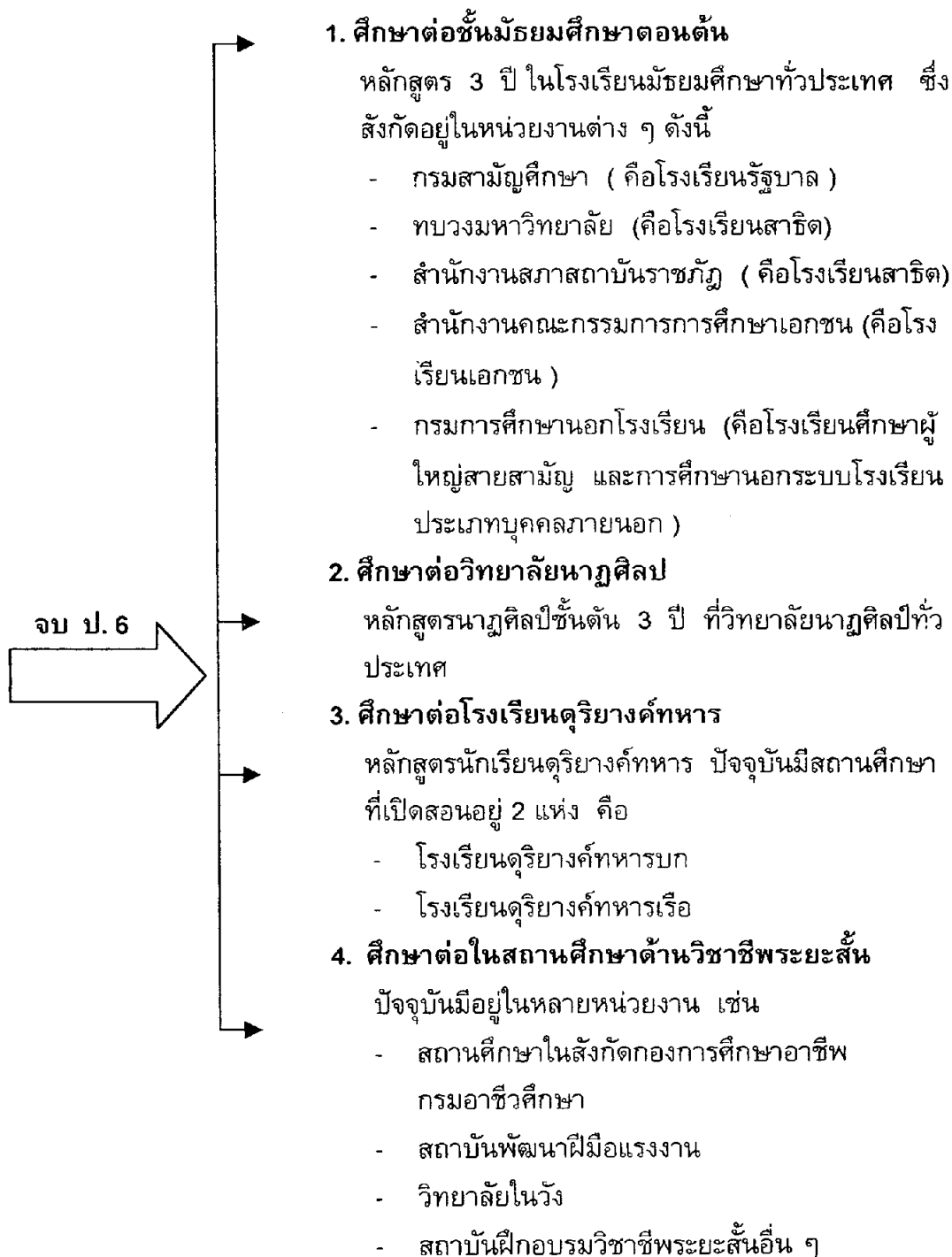
6.2 จากแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือนักเรียน

การดำเนินกิจกรรมแนะแนว โดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ เรื่อง แนะนำอาชีพ โดยใช้กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา” ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบฝึกหัดก่อนเรียน
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบความรู้เรื่องโลกกว้างทางการศึกษา
4. ฟังครูอธิบายใบความรู้
5. นักเรียนศึกษาใบความรู้
6. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ชักถามในเรื่องที่สงสัย
7. นักเรียนแต่ละคนรับใบงาน
8. นักเรียนเลือกแนวทางการศึกษาของตนเองในอนาคต พร้อมบอกเหตุผลที่เลือกลงในใบงาน
9. นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้น
10. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการศึกษาต่อ
11. นักเรียนทำแบบฝึกหัดหลังเรียน

ใบความรู้
กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา”
แผนภูมิโลกกว้างทางการศึกษาเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6¹

¹ ชมรมบัณฑิตแนะแนว . (2543). เส้นทางสู่นาคตเมื่อจบ ป. 6. กรุงเทพฯ : บัณฑิตแนะแนว

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

ใบงาน
กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา”

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. นักเรียนจะศึกษาต่อไปถึงระดับใด เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

2. แนวทางการศึกษาที่นักเรียนเลือกหลังจากจบชั้น ป.6 จนถึงระดับที่นักเรียนคาดหวังเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. เหตุผลที่เลือกแนวทางการศึกษาต่อตามข้อ 2 คืออะไร

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....	ชั้น.....
วันที่.....	

แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- การศึกษาต่อสำคัญอย่างไร
 - ทำให้เรามีอาชีพที่ดี
 - ทำให้มีความมั่นคงในชีวิต
 - ทำให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
 - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดไม่ใช่ทางเลือกในการศึกษาต่อหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่
 - เรียนต่อโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ
 - เรียนต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์
 - เรียนต่อสารพัดช่าง
 - เรียนต่อมหาวิทยาลัย
- หากนักเรียนมีความสามารถในการแสดงรำไทยควรเลือกแนวทางการศึกษาต่ออย่างไร
 - เรียนต่อโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ
 - เรียนต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์
 - เรียนต่อสารพัดช่าง
 - เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
- หลักในการเลือกทางศึกษาต่อควรคำนึงถึงสิ่งใดน้อยที่สุด
 - ความสามารถทางสติปัญญา
 - ความถนัด สนใจ
 - ความลำบากจากการเรียน
 - ฐานะครอบครัวของตนเอง
- หากนักเรียนมีปัญหาในเรื่องการศึกษาต่อบุคคลใดน่าจะช่วยเหลือได้ดีที่สุด
 - เพื่อน
 - ครูประจำชั้น
 - ครูแนะแนว
 - รุ่นพี่ที่มีประสบการณ์

เฉลยแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน
กิจกรรม “โลกกว้างทางการศึกษา”

1. ง
2. ง
3. ข
4. ค
5. ค

ภาคผนวก ค

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731,5618

ที่ ศธ 0519.12/6๔๕

วันที่ ๔/ มกราคม 2548

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุพัฒนา ทองนุ่น นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2” โดยมี อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ และ อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบชุดการสอนให้ นางสาวสุพัฒนา ทองนุ่น และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จิระเดชากุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ที่ ศธ 0519.12/๒๔.๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖/ มกราคม 2548

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ชุดการสอนฯ

เนื่องด้วย นางสาวสุพัตนา ทองนุ่น นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การสร้างชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาการเรียนและการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2” โดยมี อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่เพื่อใช้ชุดการสอน กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการเรียนและการศึกษาและอาชีพของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 90 คน ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2548

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวสุพัตนา ทองนุ่น ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-4671972 มือถือ 04-0786106

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวสุพัฒนา ทองนุ่น
วันเดือนปีเกิด	1 สิงหาคม 2518
สถานที่เกิด	จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1162 / 2 เพชรเกษม 15 แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูบรรณารักษ์ โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ครุศาสตรบัณฑิต(สังคมศึกษา) สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร